

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 5/13, marraskuu - joulukuu 2013, 12. vuosikerta, irtonumero 1,7 €

Meille kelpaa vain kestävä muutos

"Työllisyys- ja kasvusopimus" siv. 4
Pajusen budjettiesitys ei kelpaa siv. 5
Kunta- ja sote-uudistusfarssi siv. 6
Sodan aalto alkoi vyöryä länteen siv. 12
Venezuelan kuulumisia siv. 15
Gulag ja Sofi Oksanen siv. 16

Sähkön siirto maksaa pian enemmän kuin itse sähkö. Kuitenkin Fortum haluaa myydä siirtoverkkonsa ulkomaille. Emme hyväksy sitä emmekä VR:n henkilöliikenteen yksityistämistä. Kaikki uusliberalistisen politiikan linjaukset vievät kohti katastrofia. Poliitiikan suunta on muutettava.

Sivut 3,4,8 ja 9

Sivut 2-3

- Aloite takaisin työkansalle
- Kapitalismi uhka luonnolle
- Mitä on uusliberalismi
- Liikkeelle paneva voima

Sivut 4-5

- "Miinusratkaisu" syntyi
- Suonenjoen päätöksistä
- Pajusen budjettiesitys
- Kunnat tulilinjalla

Sivut 6-7

- Kunta- ja sote-"uudistus"
- Urpilaisen lähtölaskenta
- EU-vaaleissa uusliberalistista politiikkaa vastaan
- Kivinen tie

Sivut 8-9

- Väestötilastot valehtelevat
- Savisaari voitti Eestissä
- Miksi talous ei elvy
- VR:n yksityistämisestä

Sivut 10-11 (keskiaukeama)

- Guggenheim huumaa
- Ilmaston muutoksesta
- Kuka oli Pentti Haanpää?
- Kolme ajankohtaista kirjaa
- Fasistinen vastarintaliike

Sivut 12-13

- Sota vyöryi länteen -43
- Kenraali Vo Nguyen Giap

Sivut 14-15

- Kapitalismin kysymyksiä
- Pohjoismaat ja Obama
- Venezuelan kuulumisia
- Pohjois-Korean maatalous

Sivut 16-17

- Gulag ja Sofi Oksanen
- Veolialla lakko Bostonissa
- Pinochet ja "talousihme"
- Ilmari Huuskosen muistolle

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20 (takasivu)

- Talvivaaran taru lopussa?
- Avoin kirje Pekka Haavistolle

Talvivaara seis ja kaivokset kansallistettava

Talvivaara on synkkä opetus ahneuden seurauksista. Bioprosessi Talvivaarassa on pysähtynyt ja toiminta perustuu rikkihappokasaliotukseen, jolle ei ole ympäristölupaa. Ainoa ratkaisu on sulkea Talvivaara. Ympäristön ja kansantalouden kannalta kestävin ratkaisu on kaivostoiminnan kansallistaminen. Meillä on lukuisia muitakin ympäristökysymyksiä, joihin uusliberalistinen politiikka ei kykene antamaan ratkaisua.

Katso sivut 2, 10 ja 20

Tyrmäysisku uusliberalismille EU-vaaleissa!

STP:n järjestöissä katsomme, että EU on uusliberalistisen kapitalismin organisaatio ja päämäärämme on EU:n ja uusliberalismin kaataminen. Se onnistuu luomalla laaja yhteisrintama, joka esittää nykyiselle markkinakapitalismille poliittisen vaihtoehdon ja tekee pitkäjänteistä työtä sen puolesta. EU-vaalien boikotointi ei nykytilanteessa tue tätä tavoitetta, vaan uusioikeistolaiselle kapitalismille on esitettävä selkeä vaihtoehto.

Katso sivu 7

Kaikkien maiden proletaarit-liittykää yhteen!

K

ansanääni

Päätoimittaja:

Antti Siika-aho, PL 780, 00101 Helsinki

Helsinki 1.11.2013

Politiikan suuntaa muutettava – aloite pois oikeistolta

Yhteiskunnallista keskustelua on viime viikkoina hallinnut jyrkkä oikeistolaisuus. Kokoomusnuoret julkistivat tavoiteohjelman-
sa ja saivat juuri niin paljon mediajulkisuutta kuin olivat suunnitelleetkin. Perussuomalaisten kansanedustaja James Hirvisaari puolestaan valokuvasi ystävänsä Seppo Lehdon eduskunnan lehterillä tekemässä natsitervehdystä. Seurauksena oli Hirvisaaren loikka Muutos 2011-puolueeseen sekä tämän kyseenalaisen pienpuolueen nousu eduskuntapuolueeksi.

Jyrkän linjan oikeistolaiset hallitsevat mediapelin eivätkä median edustajatkään näytä karsastavan heitä. Kokoomusnuorten tavoiteohjelma sisältää useita kohtia, jotka toteutuessaan olisivat ristiriidassa lainsäädäntömme kanssa ja allekirjoittamiemme kansainvälisten sopimusten hengen ja jopa konkreettisten pykälien vastaisia. Esimerkkeinä mainittakoon kiintiöpakolaisten määrän rajoittaminen, kehitysavun lakkauttaminen sekä eräiden syrjintää ehkäisevien lakien kumoaminen. Nämä kokoomuksen kellokkaat saattavat muutaman vuoden kuluttua olla vahvasti vallan kahvassa toteuttamassa ohjelmaansa.

Oikeistotuulet puhaltavat muutenkin yhteiskunnallisessa ilmastossamme. Kansalaisia pelotellaan kuuliaisiksi taitavan propagandan avulla. Propagandan ytimeen kuuluvat tietyt, säännöllisesti toistetut hokemat. Väestön ikääntymisen haasteet, välttämättömät rakenteelliset uudistukset, kestävyysvaje, kilpailukyvyin heikkeneminen, palkkamalti – kuulostaako tutulta? Hallitus vetoaa usein väestön ikääntymiseen. Se on kuitenkin Tilastokeskuksen tietoisesti luoma kupla, joka palvelee näppärästi hallituksen perimmäistä tavoitetta eli hyvinvointivaltion alasajoa.

Myös EU-komission varapuheenjohtaja Olli Rehn on toiminut ahkerasti suurkapitalistien äänitorvena. Rehnin mukaan on tärkeää, että Suomessa päästäisiin maltilliseen palkkaratkaisuun (MTV3 20.10.). Rehn väittää suomalaisen työn kilpailukyvyin heikenneen. Näin varmasti onkin, jos vertaa suomalaista vaikkapa bangladeshilaiseen työvoimaan. Jos taas vertaa Saksaan tai Ruotsiin, niin väite ei pidä paikkaansa. Rehn korostaa, kuinka ”on hyvin tärkeää, että Suomessa kyetään puhaltamaan yhteiseen hiileen”.

Yhteen hiileen puhaltamisena tuskin voi pitää esimerkiksi Nokian johtajien palkitsemiskäytäntöjä, suuryritysten jättiosinkoja tai kuntien työntekijöitä uhkaavia lomautuksia ja irtisanomisia. Rehn luultavasti tarkoittikin, että työntekijöiden on uhrauduttava vaikeina aikoina kapitalistien hyväksi – niin kuin aina talouslaman sattuessa. Kapitalistiseen järjestelmään kuuluu, että talouskriisit seuraavat toisiaan säännöllisin väliajoin.

Il maailmansodan jälkeen kommunismin pelossa rakennettua hyvinvointivaltiota ajetaan alas ennen muuta kuntasektorin kautta. Kunnat on pakotettu säästökuurille valtionosuuksia leikkaamalla ja alentamalla niiden osuutta yhteisöveron tuotosta. Kuntien säästöt iskevät suoraan hyvinvointivaltion ytimeen: terveydenhuoltoon, sosiaalitoimeen, perusopetukseen ja päivähoitoon.

Vallitsevassa tilanteessa ei ole muuta vaihtoehtoa kuin muuttaa politiikan suuntaa tuntuvasti. Ensiaskeleena on siirryttävä säänneltyyn markkinatalouteen, jossa pääoman valtaa rajoitetaan ja yhteiskunnan varallisuutta ohjataan kansalaisten hyväksi. Myöhemmin on huolehdittava siitä, ettei kansalaisille kuuluvaa valtaa enää koskaan luovuteta kansainväliselle, kasvottomalle suurpääomalle.

Toimituksen pääkirjoitus

Tommi Lievemaa

Tilaan

K

ansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15 €.

☐ Olen maksanut tilaushinnan 15 €

☐ Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66

☐ Lehti laskuttaa

Sukunimi

Etunimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki

Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com

Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös ilmoittamalla sen sähköpostilla tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Kapitalistien kilpailu luonnonvaroista – uhka luonnolle ja ihmiselle

Ympäristöjärjestö Greenpeace tempaisi melko railakkain ottein venäläisen Gazprom-yhtiön öljynporauslautalla sillä seurauksella, että useat aktivistit odottelevat nyt tuomioitaan tutkintavankeudessa. Aktivisteja saattaa odottaa jopa usean vuoden pituiset vankeustuomiot. Näin pitkät tuomiot tuntuvat kohtuuttomilta suhteessa tapahtumiin lautalla.

Voi tietysti todeta, että itsepäähän kaivoivat verta nenästään. Varmasti asia on näin, kyllä aktivistit tiesivät, mikä heitä odottaa jos ja kun jäävät kiinni. Toisaalta koko aiheesta, arktisten alueiden öljynporauksesta, ei keskusteltaisi todennäköisesti lainkaan ilman Greenpeacen tempausta. Kyseessä on arka aihe. Teollistunut maailma on edelleen hyvin riippuvainen öljystä ja öljyvarannot käyvät yhä niukemmiksi lähivuosina ja vuosikymmeninä. Arktisten alueiden luonto on hyvin haavoittuvaa ja onnettomuuden sattuessa öljyn puhdistus olisi hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta.

Erimielisyyttä arktisesta öljynporauksesta

Myös Suomi on pyrkinyt mukaan arktiseen öljybisnekseen. Asia nousi julkisuuteen äskettäin, kun valtion omistajaohjauksesta vastaava ministeri Heidi Hautala joutui jättämään tehtävänsä valtaisan kohun päätteeksi. Valtion sataprosenttisesti omistama, jäänmurtajia hallinnoiva Arctia Shipping oli sopinut monikansallisen öljyjätti Shellin kanssa yhteistyöstä öljyn koeporaustoiminnassa arktisilla alueilla. Sopimuksen kätilönä Shellin puolella on toiminut yhtiön hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila.

Noin 40 Greenpeacen aktivistia nousi maaliskuussa 2012 Arctia Shippingin jäänmurtajille Nordicalle ja Fennicalle osoittamaan mieltään Shell-yhteistyötä vastaan. Mielenosoittajat poistui-
vat rauhallisesti aluksilta neuvoteltuaan poliisin kanssa. Poliisi ei pitänyt asian jatkokäsittelyä aiheellisenä, mutta Arctia Shipping teki asiasta rikosilmoituksen. Ilmoitus vedettiin pois Hautalan aloitteesta. Hänen mukaansa oli valtio-omistajan edun mukaista pyrkiä pikemminkin keskusteluun Greenpeacen kanssa kuin tehdä asiasta rikosilmoitus.

Hautalan kimppuun hyökät-

Kuva: Heikki Mämmikkö

Ihmiset vastustavat kovaa teknologiaa, esim: ydinvoimaa, öljynporausta merialueilla ja saastuttavaa kaivosteollisuutta. Vahingot kaatuvat loppukädessä työkansan harteille. Kapitalistit ovat yksimielisiä siinä, että esim. öljynporausta ei voida estää, koska se sotii vapaan kilpailun periaatetta vastaan. Metalliliitto ja monet ”Ay-pomot” puolustavat ydinvoimaa sen ”työllistävän” vaikutuksen vuoksi. Tämä on sukua sille, että Merimies-Unionin ”asiantuntijaeläkeläiset” tukevat arktista öljynporausta, ”koska sillä luodaan joitain työpaikkoja”. On helpompaa vaieta menetetyistä sadoista tuhansista työpaikoista, kuin ”työllisyyden” nimissä esiintyä kapitalistien rinnalla muutaman kovan tuotannon työpaikan puolesta. Ekosysteemin puolustaminen on työväenluokan ykkösiä, mutta se jää puolitiiehen, jos ei puututa kapitalistien oikeuksiin. Ympäristökysymys voidaan lopullisesti hoitaa vain yhteiskunnallisen sääntelyn kautta. Tilanne muuttuu, kun työväenliike ja luonnonsuojeluväki yhdistävät voimansa poliittisen vaihtoehdon puolesta, jossa toisiinsa läheisesti kuuluvana yhteiskunnallinen ja ekologinen hyvinvointi koordinoidaan vastaamaan toisiaan.

tiin voimakkaasti, koska tämä oli käyttänyt valtaansa valtionyhtiön toiminnan ohjaamiseen halua-
maansa suuntaan. Aiemmin samaista ministeriä on arvosteltu, koska hän ei ole puuttunut yhtiöiden asioihin riittävän ponnekaasti esimerkiksi kohtuuttomien palkkioiden tai irtisanomisten kohdalla. Omasta mielestäni Hautala toimi tällä kertaa oikein. Valtio ei voi omistajana jäädä pelkäksi sivustakatsojaksi näin merkittä-
vissä kysymyksissä. Hautalan lisäksi myös liikenneministeri Merja Kyllönen (Vas) on suhtautunut kriittisesti jäänmurtajiemme käyttöön arktisen öljybisneksen palveluksessa.

Tapauksen yhteydessä on puhuttu tuomiovallan koskemattomuuden tärkeydestä ja siitä kuinka Hautalan toiminta on loukannut tätä periaatetta. Asian voi nähdä toisinkin. Ensinnäkin Hautala ei voinut vaikuttaa oikeusprosessiin, koska mitään oikeusprosessia ei ollut käynnissä. Toiseksi poliisi katsoi, ettei Greenpeacen tempaus antanut aihetta jatkotoimenpiteisiin; niitä kannatti vain Arctia Shippingin johto. Jos rikosilmoitus oltaisiin viety eteenpäin, olisi viesti ollut tyyli valtionyhtiön taholta: laillisiakaan mielenosoituksia ei siedetä, kun on kyse suuryhtiöiden eduista ja bisneksistä.

”Isojen poikien” varpaille ei saa astua

Hautalan vallankäyttö Greenpeace-asiassa oli melko maltillista, jos sitä vertaa erinäisten muiden, nykyisten tai aiempien ministereiden tyyliin hoitaa asioita. Muistetaanpa vain esimerkiksi Paavo Lipposen hyvin autoritaarista tapaa hoitaa pääministeriyyttä. Lähihistoriassa on ollut tapauksia, jolloin ministeri – useimmiten nainen – on savustettu virasta. Kyse on tavallisesti ollut poliittisista linjaeroista. Eroamaan pakote-

tut ministerit ovat yleensä edustaneet oman puolueensa valtavirtaan nähden edistyksellisempää linjaa. Näin oli asianlaita niin Sirpa Pietikäisen, Anneli Jäätteenmäen kuin Arja Alhonkin tapauksissa. Myös Ilkka Kanervan erottaminen ulkoministerin virasta sopii periaatteessa tähän kategoriaan; kokoomuksen ”vanhan liiton” miehen, Kanervan, korvasi vannoutunut trans-atlantikko ja EU-intoilija Alexander Stubb.

Hautalan tapauksessa taisi olla kyse siitä, että ministerin näkemykset eivät sopineet yhteen ”isojen poikien” eli suurporvareiden näkemysten kanssa. Tämä kun näkisivät mielellään Suomen mukana arktisessa öljybisneksessä, koska siellä liikkuvat isot rahat ja meillä on ”maailman parasta” osaamista alalla. Hautalan seuraajaksi valittu Pekka Haavisto otti ensi töikseen etäisyyttä Greenpeaceen ja ilmaisi Hautalaa myönteisemmän asenteen arktista öljynporausta kohtaan. Jatkossa omistajaohjauksen, muun hallituksen sekä Arctia Shippingin välinen yhteistyö sujuneekin entistä kitkattomammin.

Hautala-episodin opetus-

Toki Hautalalla oli jo aiempia rasitteita harteillaan. Muun muassa sekoillut pimeään työvoiman käytössä horjuttivat jo hänen asemaansa ministerinä. Hautalan poliittiset linjaukset ovat herättäneet ärtymystä eri tahoilla. Hautala korosti vielä viime töikseen tiedotustilaisuudessaan, kuinka hallituksen olisi syytä pitää kiinni tavoitteestaan nostaa kehitysapu 0,7 prosenttiin BKT:sta. Kokoomusnuoret puolestaan vaativat runsasta julkisuutta saaneessa tavoiteohjelmassaan nykyvuotoisen kehitysavun lakkauttamista.

Pedattiinko Hautala-kohun varjossa jo seuraavien eduskuntavaalien jälkeisen hallituksen linjauksia ja ministerin salkkuja? Kauhuskenaario olisi, että valtion omistajanohjauksesta ja kehitysyhteistyöstä vastaisi tulevas-
sa hallituksessa kokoomuksen uusi tähtipoliitikko Susanna Koski. Valtion omistuksia on muutenkin jatkuvasti vähennetty uusliberalistien oppien mukaisesti viimeisen parinkymmenen vuoden aikana. Voi miettiä minkälaista jälkeä kokoomuksen nuoret kellokkaat saisivat tässä asiassa aikaiseksi.

Hautala-episoodi kaikkine siihen liittyvine asioineen osoittaa kuinka tärkeätä on säilyttää ja entistää vahvistaa yhtiöiden yhteiskunnallista omistusta. Näin voidaan parhaiten taata – vaikkakin kapitalismin oloissa vain rajoitetusti – yhtiöiden demokraattinen valvonta. Arktisen öljynporauksen kaltaisista kysymyksistä pitäisi käydä avointa julkista keskustelua ennen kuin tehdään päätöksiä.

Tapaus osoittaa myös, että kun kapitalistit kilpailevat keskenään luonnonvaroista, niin siinä rytinässä luontoarvot ja muut ihmisten yleisen edun kannalta tärkeät asiat jäävät armotta jalkoihin. Ainoa tapa turvata maapallomme kestävä tulevaisuus on siirtyä maailmanlaajuisella tasolla sosialistiselle kehitysuralle. Jos ympäristöjärjestöt todella sisäistävät tämän tosiasian, avaa se myös kansainväliselle luokkastelelle entistä lupaavampia näköaloja tulevaisuudessa.

Tommi Lievemaa

Mistä on kysymys uusliberalismissa?

Pekka Tiainen 27.10.-13

Markkinaliberalismi kaa-tui 30-luvun lamaan

Markkinatalouden kaikkivoipaisuuteen luottava markkinaliberalismi kärsi haaksirikon, kun taloudet suistuivat 1930-luvun lamaan. Ongelma havainnollistuu, kun poika kysyi äidiltä, miksi on kylmä. Äiti sanoi, että koska ei ole rahaa hiiliin, joilla lämmitettiin tuolloin Yhdysvalloissa. Miksi ei ole rahaa, kysyy poika. Koska isä on työtön, vastaa äiti. Miksi isä on työtön, kysyy poika. Äiti vastaa: koska isä oli työssä hiilikaivoksella ja varastot ovat täynnä hiiltä eikä kellään ole rahaa sitä ostaa.

Lääkkeeksi kehitettiin keynesiläisyys

Lama siis aiheutti, ettei ollut kysyntää, mikä pahensi lamaa. Tätä ratkaistiin työllisyystöillä, mutta myös kehitettiin keynesläisyydeksi nimetty talouspolitiikka taloustieteilijä John Maynard Keynesin mukaan. Se muotoutui talouspolitiikaksi, jossa hyvin pelkistetysti sanottuna laman oloissa lisätään kysyntää julkista velkaa lisäämällä. Korkeasuhdanteessa velkaa maksetaan pois ja julkisin toimin luotua kysyntää leikataan. Tätä kutustaan suhdannepolitiikaksi.

Keynesiläistä kapitalismia runsaat neljä vuosikymmentä

Tähän liittyi ajatus, että työttömyys ja inflaatio ovat toistensa vaihtoehdot. Siksi palkkainflaatiota pelkäämättä oli mahdollista lisätä kysyntää laman ollessa. Korkeasuhdanteessa taas piti rajoittaa työvoiman kysyntää, ettei se johtaisi palkkojen nousuun inflaatiota aiheuttavasti. Tätä esti työttömyyden pysyminen

Uusi on myönteinen sana ja liberalismissakin ovat omat hyvät puolensa, kun sillä tarkoitetaan moniarvoisuutta, sananvapautta, ajattelun vapautta jne. Mutta mistä on kyse uusliberalismissa ja uudessa talousliberalismissa? On mentävä ajassa taaksepäin. 1970-luvulla toisen maailman sodan jälkeinen voimakkaan kasvun kausi katkesi 1970-luvun lamaan. Syntyi ongelma.

Kuva: Heikki Männikkö

Vappuna -13 näytetty taiteilija Kari Lindströmin työ ”Suuri EU-imurointi” kuvaa hyvin uusliberalismia, joka syntyi, kun kansainvälinen työväenliike menetti voimansa. Uusliberalismin organisaatioksi muodostui EU, joka onkin sen toinen nimi.

nen tasolla, jota kutsuttiin inflaatio-ta kiihdyttämättömäksi työttömyydeksi. Keskeisesti tämän varaan toteutettiin talouspolitiikkaa 1930-luvulta 1970-luvulle Yhdysvalloissa ja Läntisessä Euroopassa.

Keynesiläisyyskään ei voinut estää kapitalismin lamakautta

1970-luvun lama kuitenkin aiheutti ongelman, kun oli korkea inflaatio ja korkea työttömyys yhtä aikaa. Talouspolitiikka epäonnistui. Englannissa se johti tyytymättömyyden talveen 1979, kun palkoista tinkiminen ei ollutkaan johtanut hintojen nousun taittumiseen ja työttömyys paisui. Tämä johti työväenpuolueen vaalitappioon Thatcherille, joka oli konservatiivisessa puolueessa työntänyt syrjään nynnyiksi kutsumansa keynesläiset. Thatcherin pääkohde oli ay-liike ja sen heikentäminen. Se onnistui hiilikaivos-

lakon hajottamisella.

Thatcherin- Reaganin- politiikkaa

Yhdysvalloissa Carter leikkasi menoja inflaation ollessa korkeaa ja työttömyys paheni. Kriisi pohjusti Reaganin valtaan nousun ja tuli reaconimiksi (Reagan economics) kutsuttu talouspolitiikka. Tämän Thatcherin ja Reaganin liitetyn talouspolitiikan nimitykseksi tuli uusi talousliberalismi ja monetarismi ja puhutaan myös tarjonnan talousteoriasta, kun kysynnän säätely hylätään. Mitä siis tämä tarkoittaa?

Vaikutetaan vain kierrossa olevan rahan määrään

Pelkistetysti tämä lähtee siitä, että talouspolitiikalla ei voi vaikuttaa kysyntään. Talouspolitiikan tehtäväksi jää, että rahan määrä vastaa talouden tarpeita. Rahan määrää lisätään korkoja alentamalla ja vähennetään

korkoja nostamalla. Se on monetarismin opin perussisältö. Jos painetaan liikaa, siitä syntyy inflaatio. Tarjonnan lisääminen taas tarkoitti verojen alentamista. Perusteena oli, että liian korkea verotus ei lisää verotuloja, koska se painaa taloutta alaspäin. Opin mukaan veroja alentamalla saadaan aikaan yrittämisen lisääntyminen ja sen ansiosta verojen alentaminen lisää verotuloja. Verojen alentamisesta seuraa, että menoja on leikattava.

Markkinavoiimien valta-uusliberalismia

Eli kun veroja ja menoja alennetaan ja siihen liitetään luopuminen talouspolitiikasta ja yksityistäminen, tila raivataan markkinavoimille ilman niiden säätelyä, joka taas on keynesiläisyydessä. Koska markkinavoimille annetaan valta, siksi kyse on talousliberalismista. Se taas merkitsee paluuta 1930-lu-

Liikkeelle paneva voima

Olisi kohtuutonta vaatia tai edes ajatella, että joka ikinen tietäisi, minkälaisessa maailmassa elämme. Harvaa se edes kiinnostaa.

Leipä kun on kiven takana eikä siinä ihan helposti innostu pohtimaan syntyjä syviä. Joskus kuitenkin kohdalle sattuu, että oman karvaan kokemuksen vuoksi parhaita – voi helvetti mitä paskaa herat jauhavat!

Karmeinta on se, että varsinaisia verovaroin rahoitettuja laitoksia voi surutta sanoa valehtelijoiden klubiksi. Niissä otsa hiessä ahertavat ihan tavalliset toimihenkilöt tietämättä, että hommat leivotaan tavalla, josta syntyy pelkkää potaskaa. Niitä johtaa Tilastokeskus, jota kaikki kritiikittä kumartavat.

Tilastokeskuksella on komeat strategiat ja arvot. Niitä voi esitellä häpeämättä kenelle tahansa, mutta kun niitä vertaa tuotetuihin tilastoihin, niin häpeän puna nousee naamalle – kuinka kehtaavat!

o o o

Jokainen tavallinen Taavi Talaja laskee ensin tulot ja sitten menot. Kansantaloudessa kaikki on toisin. Bruttokansantuote (bkt) on se, millä kaikki mitataan, mutta se on päätön

systemi. Sitä kuvaa mm. se, että jos tänä vuonna kaikki pysyy edellisen vuoden tasolla, mutta tuonti supistuu 5 %, niin bkt kasvaa 2,1 %!

Joka suuntaan vaikuttavaa on se, että bkt saadaan, kun kokonais-tuotannosta leikataan puolet pois. Sanovat, että ne ovat ostoja kolmansilta yrityksiltä. Missä nämä yritykset ovat, sitä ei kukaan tiedä, kun niitä ei ole olemassa. Tästä leikkauksesta jo Marx sanoi, että se vain noidutaan olemattoihin.

Bkt:n luvut eivät korreloi, jonka vuoksi niitä voi manipuloida mielin määrin. Ehkä hurjin esimerkki on Yhdysvallat. Se noudattaa ns. hedonista järjestelmää. Vuonna 2011 bkt oli 17,8 % normaalia suurempi. Siinä oli valtavasti pelkkää ilmaa.

o o o

EU:n ainoa ansio on, että se pakotti kirjaamaan näkyville kokonaistuotannon, mutta vastapainoksi se pakotti lopettamaan todellisten työtuntien keräämisen ja korvaamaan sen työvoimatutkimuksella. Se on itse asiassa gallup-kysely, jota on helppo manipuloida haluttuun suuntaan. Sillä työllisyys saadaan näyttämään aina todellisuutta paremmalta.

Vuonna 2012 työtunneissa oli haamutunteja 14,6 %. Se on 412 tuntia 1,3 miljoonaa pätkätyläistä kohden. Kun vuosipalkka heillä oli

9 605,37 euroa ja tuntipalkka oli 11,13 euroa, niin haamutuntien vuoksi tuntipalkka laskee 7,53 euroon. Ei huijaaminen ole helppoa. Yleensä siitä joutuu kiinni.

Kaikkihan tietävät, että Työ- ja elinkeinoministeriön ja Tilastokeskuksen työttömyyslukujen välillä on huikea ero. Työministeriön luvut ovat aina suuremmat. Jostain syystä tässä asiassa se ei alistu johtavan (määräävän) Tilastokeskuksen lukuihin, vaikka muut luvut ovat sen käsialaa.

Tilastokeskus sanelee esimerkiksi sen, paljonko maassa on työvoimaa, josta työttömyysprosentti lasketaan. Työvoiman osuus lasketaan työkäisistä eli 15–64 vuotiaista. Työvoima saattaa vaihdella vuosittain monta prosenttiyksikköä. Meillä se on yleensä 73–76 %. Kun työllisyysilanne on heikko, silloin porukkaa syrjäytetään, että työvoima olisi pienempi ja työttömyys näyttäisi kauniimmalta. Työministeriön selvityksessä ’Työvoima 2025’ vuoden 2030 työvoiman osuus työkäisistä on nostettu 83 prosenttiin!

o o o

Kuntien kirjanpito muodostaa oman lukunsa. Näin syksyllä budjettien laatimisen aikaan toivoisi, että kirjanpito olisi siinä mallissa

kuin 90-luvun alussa lainmuutoksella tarkoitettiin. Mutta eipä ole.

Lainmuutos markkinoitiin meile sillä perusteella, että sillä yksityisen ja kunnallisen tuotanto saadaan vertailukelpoiseksi. Mutta kuinkas siinä kävikään? Kunnallinen tuotanto osoittautui heti kättelyssä jo ennen lain toimeenpanoa ylivoimaisesti yksityistä edullisemmaksi.

Siitä tuli herroille hätä. Niinpä Esko Ahon hallitus asetti kirjanpitolautakunnan, joka määräsi, että kuntien on väärennettävä kirjanpitoa. Määräyksen mukaan omaisuustaseisiin piti palauttaa kaikki poistettu, tuloilla kokonaan maksettu omaisuus ja siitä pitää tehdä lainmukaiset poistot. Ne eivät kuitenkaan saa vaikuttaa kiinteistöjen tekniseen eivätkä uushankintahintaan, joista jatkosakin iästä ikuisuuteen lasketaan sisäiset korot ja poistot. Ja vielä. Vuosituloista maksettuja investointeja ei kirjata menoksi eikä omaisuuden myyntituloja tuloksi. Ne kirjataan vain rahoituslaskelmaan.

Tästä seurasi se, että kiinteistöistä alettiin periä sisäistä vuokraa, siirtämään rahaa taskusta toiseen. Sillä saatiin kunnallinen tuotanto näyttämään todellisuutta merkittävästi kalliimmalta ja yksityisen halvemmalta. Että näin.

Esimerkiksi näiden temppuilujen vuoksi Helsingin tilinpäätös näytti viime vuonna ylijäämää

vun lamaa edeltäneisiin oppeihin. Siksi kyse on talousliberalismin tulostu uudelleen ja uudessa tilanteessa. Siitä tulee ilmaisu uusi talousliberalismi. Uusi tarkoittaa kah-ta asiaa: uudelleen paluuta vanhaan ja toiseksi uudessa tilanteessa. Se muuntuu sanaksi uusliberalismi, kun taloudelliseen liberalismiin liittyy se, että yhteiskunta vetäytyy vaikuttamasta asioihin.

Verojen alentaminen ei toiminut

Kumminkin oppi verojen alentamisen verotuloja lisäävästä vaikutuksesta johtikin monestakin syystä Yhdysvaltojen velkaantumiseen Reaganin kaudella. Clintonin kaudella teknologiabuumin myötä tilanne paljon korjaantui, mutta taas uusliberalismin opit ja sodat johtivat Bushin kaudella pahentuneeseen velkakierteeseen ja pankkikriisiin. Siitä kärsitään nyt siellä ja EU ja EU-maat ovat velka- ja työttömyyskriisissä. Reaganin kaudella uusliberalismi ajautui kiville ja 2000-luvulla se johti haaksirikkoon. Samalla kehitys on johtanut pahenevaan eriarvoistumiseen, koska jättipankeille annettiin valta ja annettiin syntyä ökyrikkaiden verot välttävä kerrostuma. Tässä valossa uusliberalismi on erehdyttävä sana, koska se naamioi kehityksen kielteisyyttä.

Jälleen työllistämisen ja kysynnän vahvistaminen

Joudutaan uudelleen asettamaan kysymys kysynnän vahvistamisesta, työllisyystoimien lisäämisestä ja markkinatalouden ongelmien korjaamisesta. Nykyisessä maailmassa entistä keskeisempää on, että se tehdään samalla ympäristön kannalta kestävällä tavalla. On paljon muutakin, mitä ei yhteen kirjoitukseen voi mahdollistaa.

Teksti: Pekka Tiainen
Toimituksen otsikointi

138,3 miljoonaa, vaikka se oli 1 011,7 miljoonaa. Siitä maksettiin investointeja 1 177,9 miljoonaa, joten alijäämää oli 166,7 miljoonaa euroa. Jos kirjanpito hoidettaisiin lain mukaan, silloin päättäjät ja kuntalaiset näkisivät, että kuntien talouksia kuristaa valtionosuuksien leikkaamiset ja investoinnit.

Velkarahalla tehtyjen hurjien investointien vuoksi mm. Kreikka ja Espanja ajautuivat nurkkaan. Ylimoitteetut ökyinvestoinnit uhkaavat ainakin Helsinkiä, Vantaata, Espoota ja Tamperetta.

o o o

Kapitalisteja nämä temppuilut eivät häiritse. Heillä on omat kirjanpitoa. Uskomattomiin mittoihin kasvatetuilla tilastopetoksilla ja väärentämisillä tavoitellaan yhteiskuntarauhaa. Kun kansan kärsivällisyys on jo kovalta koetuksella, kapitalistit lakeijoineen pelkäävät työläisten lakkoilua, jotka saattaa kasvaa kapinoinniksi saakka.

On pakko toivoa, että joka ikinen tietäisi, minkälaisessa valheiden täyttämässä maailmassa elämme, sillä tieto ja oma kokemus ovat joukot liikkeelle paneva voima.

Kai Kontturi

”Työllisyys – ja kasvusopimus” syntyi

**Markku Nieminen
pääluottamusmies**

Kupletin juoni

Keväällä käytiin neuvotteluja keskitetystä ratkaisusta. Sopuun ei kuitenkaan päästy. Sovun sanottiin kaatuneen elinkeinoelämän keskusliiton (EK) haluttomuuteen. Ei mennyt kuin muutama päivä, kun kuultiin, että porvarihallitus lupasi alentaa yhteisöveroa 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Oliko siinä syy, miksei työmarkkinasopua silloin syntynyt? - Annettiin kapitalisteille miljardin verran työläisten selkänahasta revittävää ”kilpailukykyä”, eikä eliitti uskaltanut siinä saumassa sopia ostovoiman alentamista tarkoittavasta 20 euron palkkaratkaisusta. Se ei silloin olisi duunareille mennyt läpi. Eikä mitään kiirettä ollut, koska ensimmäiset sopimukset päättyivät vasta 31.10. Tämäkö oli kupletin juoni?

Ei palkankorotus vaan sopimuskorotus

Työmarkkinakeskusjärjestöt koontuivat elokuun lopulla ”neuvotteluun” ja saivat nopeasti aikaiseksi tuloksen, joka kantaa nimeä työllisyys– ja kasvusopimus. Se syntyi varsin nopeasti. Herää epäilyksitä asioista oli sovittu jo keväällä.

Sopimuksen palkkaratkaisu on nimeltään sopimuskorotus. Se on eri asia kuin palkankorotus. ”Sopimuskorotuksella tarkoitetaan palkantarkistuksia ja kustannusvaihteisia työehtojen muutoksia.” Näin keskusjärjestöt asian tulkitsivat. Kyseessä on merkittävä avaus, joka työläisten kannalta katsottuna hankaloittaa tulevaisuuden palkkan neuvotteluita.

”Ruotsin ahdinkoa salailaan”

Jos porvareiden ja – niin, AY – johtajien puheisiin on uskominen niin Suomen kilpailukyky on kiinni yksinomaan palkkatasosta. Jos asia on näin, niin silloin Ruotsi on Euroopan kilpailukyvyttömin maa. Siellä työn tuntihinta oli viime vuonna 41,9 euroa. Suomessa se oli 31,1 euroa. Jotta Suomi olisi yhtä kilpailukyvyttön kuin Ruotsi, pitäisi työn tuntihintaa nostaa 10,8 euroa. Nyt sitä nostettiin vaivaiset 12 senttiä.

Ruotsissa sovittiin keväällä teollisuuden työehdoista ja reilun kuuden prosentin palkankorotuksista. Porvariston logiikan mukaan Ruotsin kilpailukyky on menettänyt ja maassa lama ja kamala työttömyys ja irtisanomisaalto. Jostain syystä medioissa ei Ruotsin ahdingosta puhuta mitään. Ei puhuta kun ei siellä mitään ahdinkoa ole.

Yritystukien käyttöä yksinkertaistetaan

Työllisyys– ja kasvusopimuksessa sovittiin myös monista muista asioista kuten, että työttömyyskorvausta saa jo viiden omavastuupäivän jälkeen. Se on selkeä parannus nykyiseen seitsemään omavastuupäivään. Työtön voi myös tienata 300 euroa kuussa sen vaikuttamatta työttömyysturvaan. Tätä työntteettäjät tulevat varmasti käyttämään hyväkseen: Yritykset maksavat työttömälle kuukauden normaali 300 euroa eivätkä palkkaa normaaliin työsuhteeseen ketään. - Nuorten työllistymistä edistetään ja opiosopimukseen kehitetään uu-

Koko alkuvuoden kapitalistien etujärjestöjen johtajat ja poliittinen eliitti porvari -median suosiollisella avustuksella rummuttivat kansalle kriisitietoisuutta. Heidän sanomansa oli, että Suomen kilpailukyky on romahtamassa tähän paikkaan. Vaatimuksia työajan pidentämisestä, palkkojen alentamisesta, sairausajan karenssista sekä eläkeiän nostosta ja muista heikennyksistä työläisten päämenoksi heitettiin milloin minkäkin torkkupeiton alta.

Kuva: Heikki Mämmikö

Ay-johtoa marssimassa ”Heurekan Korpilampeen” hakemaan ohjeita, miten tehdään ”historiallinen sopimus Suomen luotsaamiseksi vaikeiden aikojen yli ja luodaan 30000 työpaikkaa”. He eivät vielä tähän päivään mennessä ole huomanneet, että kapitalistin säkki on pohjaton.

sia malleja ja nuorten palkkaamista kannustavaa palkkatukea yksinkertaistetaan. Suomeksi sanottuna yrityksille veronmaksajien pussista maksettavaa tukea yksinkertaistetaan, jotta yritykset välttyisivät monimutkaisesta hakuprosessista. ”Osa-aika työntekijöiden asema paranee sopimuksen myötä: Luvattiin selvittää kriteereitä, joilla tehty työaika voi vakiintua työsuhteen ehdoksi. Se luo turvaa esimerkiksi nollatyösopimuksen allekirjoittaneille.” Tämä asia haudattiin mahdollisesti perustettavaan kolmikantatyöryhmään, joka mahdollisesti tulee ehdottamaan toimenpiteitä tilanteen selkiyttämiseksi. Mitään takarajaa ryhmän työlle ei esitetty, joten jää nähtäväksi selkiytykö tilanne tältä osin koskaan.

Painostusta eläköitymiskysymyksissä

Eläkeuudistuksesta työmarkkinajärjestöt sopivat neuvottelevansa syksyyn 2014 mennessä ja uudistus tulee voimaan viimeistään vuoden 2017 alusta.

Tulemme varmasti näkemään lähipäivinä alkavan valituksen siitä, kuinka Suomen huoltosuhde vinoutuu ja rahat loppuvat, kun eläkeläisten määrä kasvaa räjähdysmäisesti ja siksi eläköitymisikää pitää korottaa. - Eläkkeelle siirtymisen alarajan nosto tulee estää. Se on lähitulevaisuuden tärkeimpiä taistoja.

Valtio tukee tekemällä tuloveroasteikkoihin 1,5 prosentin inflaatiotarkistuksen ensi vuonna sadantuhannen euron tuloihin saakka. Taas kerran valtio pantiin maksamaan osaa duunarin ostovoimasta. Vielä viisitoista talletusta inflaatiotarkistusta, niin valtio pitää lakkauttaa, kun siltä loppuvat rahat, kun ei ole enää tuloverotuloja!

Työmarkkinajärjestöt sopivat selvittävänsä yhdessä kirkon edustajien kanssa mahdollisuuden siirtää loppupäinen ja helatorstai lauantaipäiville. Tästä ei ole puhuttu mitään julkisuudessa vähään aikaan. Ilmeisesti siirrosta eli työajan pidennyksestä on luovuttu, koska kirkko sitä vastusti.

Ei hyväksytä rajoituksia työtaisteluoikeuteen

Työmarkkinajärjestöt sopivat perustavansa työryhmän arvioimaan nykyisen työehtosopimusla-

kiin ja työriitojen sovittelulakiin perustuvan neuvottelujärjestelmän toimivuutta ja kehittämistarpeita syksyn 2014 loppuun mennessä. Tämä on kirjattu sopimukseen työnantajapuolen vaatimuksesta. Heidän tarkoituksenaan on saada lisää rajoituksia työtaisteluoikeuteen. Sopii toivoa - ei vaan vaatia, ettei työntekijäpuolen edustajat suostu mihinkään rajoituksiin. Päinvastoin kaikki työtaisteluoikeuden rajoitukset tulee poistaa.

Vastustavat äänet hukutetaan

Ensimmäisenä sopimuksen hyväksyi -taas kerran- metalliliitto valtuustonsa kokouksessa 6.9. Siellä esitettiin sopimuksen hylkäämistä, mutta metallin valtuuston de-

maripuheenjohtajan kokousteknisen venkoilun ansiosta sopimuksesta ei äänestetty, vaan siihen tuli vain kolme eriväätä mielipidettä. Metalliliiton neuvotteli teknologiateollisuus ry:n kanssa keskitetyn pohjalta oman sopimuksensa.

Liittovaltuusto käsitteli sopimusta 15.10. Myös tätä esitettiin hylättäväksi, mutta jälleen kerran puheenjohtajan venkoilun ansiosta siitäkään ei äänestetty eikä tullut edes eriväviä mielipiteitä, vaan puheenjohtaja totesi, että metallin valtuusto hyväksyi sen yksimielisesti. Työllisyys – ja kasvusopimus kattaa 93 prosenttia palkansaajista. Se on siis melko kattava. Ulkopuolelle jäivät vain rakennusala, Finnairin työntekijät, sekä viestintä ja logistiikka-ala.

Yhteistyösopimus- pelkkää paperiako?

Kuljetusalan liitot **AKT**, lentoemäntien ja stuerittien liitto **SLSY**, ilmailualan unioni **IAU**, **rautatievirkamiesliitto**, **veturimiesliitto**, merimiesunioni **SMU**, sekä posti – ja logistiikka alan unioni **PAU** sopivat syksyllä yhteistyösopimuksen jonka mukaan ne tukevat toisiaan erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa esimerkiksi nykyisiä työehtoja pyritään heikentämään, työnantaja julistaa työsulun tai, jossa käytetään rikkurivälikäyttöä. Nyt on kuitenkin tilanne, jossa **AKT** hyväksyi keskitetyn ratkaisun ja **SLSY**, **IAU** ja **PAU** ovat sopimuksen ulkopuolella. Ja nimenomaan siksi, että työnantajapuoli on esittänyt heikennyksiä työehtoihin. On sinänsä surullista, että kuvatus kaltaisia yhteistyösopimuksia pitää tehdä: Eikö se ole päivän selvä, että vaikeuksissa olevia alja tuetaan ja autetaan? Taiseluhan on yhteinen, onhan?

SLSY:llä ja IAU:lla on vastasaan valtion enemmistön omis-

tama Finnair ja PAU:lla Itella. Finnair on vaatinut yritys kohtaisten säästöjen kirjaamista työehtosopimukseen. Tätä eivät työntekijä järjestöt voineet hyväksyä. Finnairin ja Itellan työntekijöille on annettava kaikki tuki – ja vaadittava valtion ohjauksesta vastaavaa tuoretta kehitys ja yhteistyöministeriä Pekka Haavistoa ohjaamaan näiden yritysten johtoa luopumaan työehtojen heikennysvaatimuksista.

Kapitalistien säkki ei täyty koskaan

Työllisyys – ja kasvusopimus siis tuli hyväksytyksi 25.10, joka oli asetettu takarajaksi. Porvarit ovat kilvan kehuneet liittoja vastuullisuudesta. Kapitalisteilla onkin aihetta tyytyväisyyteen. Duunareilla ei ole, koska ostovoima laskee ja elämisen edellytykset heikkenevät. EK:n pomot Ilpo Kokkila ja Jyri Häkämies saivat vain vaivoin pidettyä naamansa peruslukemilla sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Porvarit ovat kehuneet sopimusta ja samalla sanoneet, että tulevaisuudessaakin on tehtävä maltillisia sopimuksia, että kilpailukyky säilyy. Kapitalistille ei mikään riitä. Heillä näkökasvaa syödessä eikä heidän säkkinsä tule koskaan täyteen.

Uskomme ennemmin joulupukkiin kuin 20000 työpaikkaan

SAK:n puheenjohtaja Lauri Lyly kiittää ammattiliittoja kyvystä vahvistaa palkansaajien luottamusta tulevaisuuteen. - On vaikea ymmärtää, mitä Lyly tällä tarkoitti. Ostovoima laskee ja vaikeuttaa tulevaisuudessa duunarin elämää. Kuinka ostovoiman lasku voi vahvistaa ”palkansaajan” tulevaisuususkkoa?

Jatkuu sivulla 5

Suonenjoen sosiaalilautakunta teki lainvastaisen päätöksen

Suonenjoen sosiaalilautakunta päätti kokouksessaan 26.9.2013, että kaikilta toimeentulotuen saajilta leikataan perustoimeentulotukea 20 prosentilla loppuvuoden (1.10 - 31.12.2013) ajan. Lisäksi sosiaalilautakunta päätti myös, ettei toimeentulon asiakkaille myönnetä loppuvuonna täydentävää toimeentulotukea lainkaan. Täydentävää toimeentulotukea myönnetään esimerkiksi lasten harrastuksiin ja päivähoitomenoihin, vuokravakuuteen ja välttämättömien kodinkoneiden hankintaan.

Päätös on selvästi lainvastainen. Tein asiasta 5.10.2013 kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle. Asia on apulaisoikeusasiamiehen toimesta lähetetty selvityspyynnölle Suonenjoen sosiaalilautakuntaan. Pyysin eduskunnan oikeusasiamiestä selvittämään myös täydentävän toimeentulotuen leikkaamisen lainmukaisuuden.

Toimeentulotuesta annettun lain mukaan perusosan suuruutta voidaan alentaa enintään 20 prosenttia sellaisen henkilön osalta, jonka toimeentulotuen tarve aiheutuu siitä, että hän kieltäytyy työstä tai työvoimapaikasta. Toimeentulotuesta annettu laki ei siis mahdollista kaikkiiin tuensajiiin kohdis-

tuvia leikkauksia. Tukea voidaan siis alentaa vain selvissä työstä tai työvoimapaikasta kieltäytymispauksissa ja silloinkin tarjottu työ tai palvelu on näytettävä yksilöidysti toteen.

Ymmärrän, että kaikki sosiaalilautakunnan jäsenet eivät välttämättä tunne lakia, mutta ainakin sosiaalilautakunnan esittelijän /esittelijöiden olisi tullut huomata tämä selvästi laitton säästökohde.

Kanteluni kohdistuu myös Suonenjoen sosiaalijohtajaan. Asian (sosiaalilautakunnan lisämäärärahahakemus vuodelle 2013) valmistelijana on toiminut sosiaalijohtaja. Sosiaalijohtajan olisi tullut korkeassa virassa ja leikkausasiasta tietoisena ymmärtää, että tämä leikkauskohde on selvästi laitton. Katson, että hän ei ole täysin täyttänyt virkavelvollisuuttansa. Hän oli toimeentulotuen leikkauksesta päätettäessä sosiaalilautakunnan kokouksessa jopa läsnä eikä hän silti puuttunut asiaan.

Asiaa on kommentoinut myös Suonenjoen sosiaalitoimen johtava sosiaalityöntekijä. Ihmettelen, miksi hän ei ole ottanut siihen kantaa, että kyseessä on selvästi laitton leikkaukskohde. Hänen olisi sosiaalityöntekijänä tullut ymmärtää edes sen verran lainsäädäntöä, että kaik-

kia toimeentulotuensajia koskevat leikkaukset ovat laittomia.

Suonenjoen kaupunginhallitus päätti palauttaa asian takaisin sosiaalilautakunnan käsitteilyyn kokouksessaan 7.10.2013. Sosiaalilautakunta siis joutuu käsittelemään uudestaan päätöksensä toimeentulotuen leikkaamisesta. Asian jälkipuinti laillisuusvalvonassa (eduskunnan oikeusasiamies) on kuitenkin myös mielestäni tarpeen.

**Henri Autero
Vaasa
hsa@hotmail.fi (ei .com)**

Lähteet:

Iltalehden nettiutuinen (4.10.2013): Suonenjoella säästetään: Toimeentulotukeen suunnitellaan rajuja leikkauksia: http://www.iltalehti.fi/uutiset/2013100317562732_uu.shtml

Suonenjoen sosiaalilautakunnan lisämäärärahahakemus vuodelle 2013: <https://mansikka.suonenjoki.fi/d5web/kokous/20131047-8.PDF>

Laki toimeentulotuesta (Finlex): <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971412>

Savon Sanomien nettiutuinen (7.10.2013): Lautakunnan päätös vastoin lakia: <http://www.savonsanomat.fi/uutiset/kotimaa/lautakunnan-paatos-vas-toin-lakia/1680103>

Pajusen budjettiesitys ei kelpaa - palveluihin löytyy lisää rahaa Helsingin Energian voitoista

Helsinkiiläisten lapsiperheiden, vanhusten, sairaiden ja vammaisten palvelut heikkenevät ja lähipalvelujen tiloja karsitaan, jos kaupunginjohtaja Jussi Pajusen julkistama ensi vuoden budjettiesitys hyväksytään. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei hyväksy peruspalvelujen heikentämistä ja esittää niihin ohjattavaksi lisää rahaa Helsingin Energian ja Sataman liikevoitoista.

Erityisesti peruspalveluissa määrärahojen lisäys jää selvästi alle kustannustason nousun. Sivistystoimeen esitetään vain 0,5 % lisää tämän vuoden toteutumaennusteeseen verrattuna. Sosiaali- ja terveyspalveluissa luku on 1,6 %. Samaan aikaan hintatason arvioidaan nousevan yli kaksi prosenttia, asukasmäärä kasvaa noin 8 500 ja palveluissa on jo valmiiksi pulaa resursseista.

Kaupunginjohtajan esityksen tulopuolelta puuttuvat kokonaan tuloutukset kaupungin liikelaitosten tämän vuoden voitoista, jotka ovat ennusteen mukaan 200 miljoonaa euroa. SKP:n ja Helsinki-listojen valtuustoryhmä on esittänyt, että voittovaroista ohjataan puolet peruspalveluihin.

On myös syytä muistaa, että Helsinki ei ole ottanut velkaa palveluihin vaan investointeihin. Uudet investoinnit pitää mitoittaa niin, että niiden rahoitus ei heikennä palveluja. Guggenheim-museon. Kruunuvuoren selän siltojen ja kalliiden autotunnelien kaltaisista hankkeista on syytä luopua.

Heikommilta leikataan

Kaupunginjohtaja esittää, että lasten ja nuorten hyvinvointiin viime vuosina varattu 6 – 10 miljoonan euron erillishoidot lopetetaan. Päiväkotipaikkoja lisätään vain noin 250, vaikka alle kouluikäisiä lapsia tulee lisää noin 1 000 vuodessa. Samaan aikaan vähennetään kotihoidon tukea.

Vanhusten laitoshoidosta aiotaan vähentää 50 000 hoitovuorokautta, vaikka laitospaikoista on jatkuva pula. Myös päihde-

Helsingissä on pitkään kokoomuksen toimesta nostettu esiin mahdollisuus mm. vähentää terveyskeskusten määrää nykyisestä 26:sta neljään. Kolme vuotta sitten asukkaiden toimesta torpattiin ns. ”Pajusen lista”, jossa pyrittiin rajulla kädellä leikkaamaan lähipalveluja. Kokoomuksen pyrkimys Helsingissä kulkee täysin samassa linjassa hallituspolitiikan kanssa, jossa halutaan vähentää julkisia palveluja, että ne voidaan siirtää yksityisen bisnestoiminnan piiriin. Tästä totesi mm. SKP:n ja Helsinki-listojen valtuutettu Yrjö Hakanen 14.3.-13 yleiseurooppalaisen toimintapäivän tilaisuudessa, että ”Helsingin liikelaitokset tuottivat viime vuonna voittoa yli 100 miljoonaa euroa, mutta siitä huolimatta esitetään julkisiin palveluihin leikkauksia”. Helsingissä on meneillään kaupungin talousarvion käsittely. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on kaupungin hallituksessa hyväksynyt budjettiesityksen. Mutta sitä vastoin osa vasemmistoliiton valtuustoryhmän jäsenistä haluaa budjettiin muutoksia. Pajusen budjettiesitykseen tultaneenkin marraskuussa tekemään useita muutosesityksiä. Valtuutettu Yrjö Hakanen on arvioinut Pajusen budjettiesitystä omassa tiedotteessaan.

Kuva: Heikki Männikkö

Helsingin johto on koko ajan ollut leikkaamassa peruspalveluja. Kuvassa asukkaat 8.1.-11 muistuttavat kaupungin terveyslautakunnan jäsenille, että Koskelan terveysasemaa ei saa lopettaa.

huollon ja kehitysvammaisten laitospaikkoja vähennetään ja vähennys on suurempi kuin asumispalvelujen lisäys näillä aloilla. Vammaisilta leikataan lisäksi kuljetuspalveluista. Samalla kun kaupunki karsii omia palveluja, lisätään palvelusetelien käyttöä, joka lisää omavastuuosuuksien takia eriarvoisuutta palvelujen saannissa.

Lähes 50 miljoonalla karsittuun investointiosaan sisältyvät uuden Keskustakirjaston ja Mäntä-talon rakennushankkeet. Kirjastojen aukioloaikoja aiotaan kuitenkin supistaa. Joukkoliikenteen lippujen hintoja ollaan taas nostamassa ja joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen investointeja karsitaan.

Rajummat karsimiset uhkaavat, jos Kataisen hallituksen esitys kuntien palvelujen karsimisesta miljardilla, toteutuvat. Helsingin osuus niistä olisi asukasmäärän per-

rusteella noin sata miljoonaa.

Liikelaitosten yhtiöittämisessä on vaihtoehtoja

Kaupunginjohtaja esittää kunnal-

Hallitus pakottaa kunnat ahtaalle

Jyrki Kataisen hallitus on kutsunut elokuussa julkistamaansa valtion ensivuoden talousarvioesitystä rakennemuutosbudjetiksi. Rakenteiden muutoksista todellakin voidaan puhua, sillä tulilinjalle ovat joutumassa julkisten palveluiden ohella myös kunnat.

Kuva: Heikki Männikkö

Kuntien palveluiden, -talouden ja -itsenäisen aseman turvaaminen oli vaaleissa -12 keskeisin teemamme. Kuntien toiminnalta riistetäänkin taloudellinen pohja, että saadaan peruste niiden lahtaukselle.

Kuntien omavastuu lisääntyy

Hallitus on jo käynyt kuntien peruspalveluosuuksien kimppuun. Vuoteen 2017 asti ulottuvien leikkauksien seurauksena kunnilta on jäämässä noin 6,6 miljardin euron valtionosuudet saamatta. Vuositasolla tämä merkitsee noin 1,3 miljardia euroa aiempaa pienempiä tukia. Leikkaukset aiotaan toteuttaa pienentämällä nimenomaan peruspalveluiden valtionosuusprosenttia, joka merkitsee käytännössä kuntien omien maksuosuuksien kasvamista.

Peruspalveluosuuksien leikkausten ohella myös yhteisöveroprosentin alentaminen iskee kuntiin rajusti. Viime vuonna menetykset olivat niiden kohdalla yli 230 miljoonaa euroa. Valtio on lupailut

korvata kuntien menetykset, mutta yhdessä leikkausten kanssa tulos jää laihaaksi. Joidenkin arvioiden mukaan kuntien tulonmenetykset yhteisöveroista ja valtionosuuksista tulevat olemaan kaikkiaan lähes viisi miljardia euroa seuraavien vuosien aikana.

Palvelut heikkenevät

Kuntiin kohdistuvat leikkaukset vaikuttavat nopeasti tavallisten kuntalaisten arkeen. Jo nyt monissa kunnissa palveluiden heikentäminen ja ulkoistamiset kasvattavat tuloeroja luoden sosiaalista eriarvoisuutta. Kehitys näkyy erittäin selvästi pääkaupunkiseudulla. Pienet kunnat taas joutuvat karsimaan kaikki ”ylimääräiset” palvelut ylläpitäkseen pystyssä edes lakisääteiset velvoitteensa.

lisina liikelaitoksina toimivien Helsingin Energian ja Sataman yhtiöittämistä. Myös ruoka- ja tilapalveluja tarjoavan Palmian yhtiöittämistä selvitetään. Kokoomuksen pitkään ajamaa yhtiöittämistä perustellaan kuntalain muutoksella, jonka mukaan avoimilla markkinoilla kilpailevat kuntien liikelaitokset tulee yhtiöittää. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei Pajusen esitystä hyväksy.

Laki jättää mahdollisuuden eriyttää toisistaan avoimilla markkinoilla tapahtuva ja vain kuntalaisia palveleva toiminta, joista jälkimmäistä ei tarvitse yhtiöittää. Yhtiöittämisvelvoitteen ulkopuolelle voitaisiin jättää kaukolämpö kokonaan ja sähkön myyminen helsinkiläisille, samoin sataman harjoittama ns. landlord-toiminta, Hakanen toteaa. Hän muistuttaa, että yhtiöittäminen tulee kuntalaisille kalliiksi muun muassa yhteisöverojen takia.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on organisoinut toimintaa, jossa valmistellaan vastaesityksiä marraskuun alussa valtuuston käsitteilyyn tulevaan budjettiin. Tiedossa on, että näitä esityksiä tulee muualtakin mm. vasemmistoliiton piiristä.

Keväällä ryhmä jätti runsaat kymmenen aloitetta budjettiin, joihin osoitettiin myös rahoitus kaupungin liikelaitosten tuotoista. Suurimmat lisäykset tarvitaan vanhuspalveluihin, lasten päivähoitoon ja perusterveydenhuoltoon. Kaupunki voi myös hillitä omalta osaltaan asumismenojen nousua ja edistää työllisyyttä muun muassa perustamalla oman rakennusliikkeen.

KÄ/toimitus/ blogi: www.yrjohakanen.fi

”Työllisyys- ja kasvusopimus” syntyi...

Jatkoa sivulta 4

KESKO:n pääjohtaja Matti Halmesmäki vahvisti palkan-saajien tulevaisuuskokoa pelottelemalla, että kaupan alalla työvoimaa joudutaan vähentämään 10 prosenttia. Se tarkoittaisi 30.000 ihmiselle potkua. Halmesmäki varoi visusti kertomasta, mihin hänen arvionsa perusti. Olikohan arvon taustalla se, ettei kansalla ole enää varaa mihinkään ylimääräisiin ostoksiin ja sen vuoksi kaupan katteet laskevat

Eliitti on esittänyt arvioita että sopimus vahvistaa työllisyyttä ja luo 20 000 uutta työpaikkaa. Uskokoon ken tahtoo.

Työllisyys- ja kasvusopimus on petosta - silti tulee järjestäytyä

Kapitalistien mörinänä unena on aina ollut se, että työläisille maksetaan vain sen verran palkkaa, että he kykenevät tekemään työnsä. Vieläpä niin että sen pienen palkan mak-

saa joku muu kuin kapitalisti. Tähän suuntaan otettiin taas askel tai pari. Duunarin kannalta työllisyys – ja kasvusopimus on yksiselitteisesti huono.

Huonojenkaan sopimusten hetkellä ei ole järkeä erota ammattiliitosta. On vain ryhdyttävä taistelemaan kovemmin AY - liikkeen suunnan muuttamiseksi. Liitosten ulkopuolella se ei onnistu. Sitäpaitsi: Jos järjestäytymisessä tippuu alle 50 prosenttiin, niin sopimusten yleissitovuus on mennyt, eikä meillä ole enää mistä neuvotella. Liittymällä ammattiosastoon duunarit muodostavat ammattiliiton, jonka jäseniä ja isäntiä he ovat. Liiton johto on vain työvoimaa, jonka jäsenistö on palkannut.

Jäsenistön on otettava liitoissa valta itselleen. Parhaiten se tapahtuu, kun ryhdytään itse toimimaan omien – ja heikoimpien etujen puolesta eikä anneta pallosta kellekään. Jäsenistön pitää olla se, joka sanelee.

Markku Nieminen Toimituksen otsikointi

Kunta- ja sote-uudistusfarssin loppunäytös

Kolme viime hallitusta on ajanut kunta- ja palvelurakennuudistusta (KUPRU) kuin käärmettä pyssyyn. Mammuttikuntien puolesta on esitetty asioita, joihin kuntakoolla ei ole vaikutusta - väestön ikääntyminen, kuntien velkaantuminen ja kuntapalvelujen saatavuus sekä terveydenhoitohenkilökunnan värväys syrjäkulmille jne. Jokainen täysipäinen tietää, että ihmiset vanhenevat kuntarajoista riippumatta ja syrjäseudut pysyvät syrjäseutuina kuntarajaveivauksesta riippumatta.

Puolitoista vuotta sitten Kataisen hallituksen kuntaministeri Henna Virkkunen lähetti valtiovarainministeriön kuntaosaston karttajarjoituksen tuloksen maakuntiin kuulemiskierrokselle. Kuntalahtaus torjuttiin silloin ja on torjuttu myös sen jälkeenkin. Kuopion hyisellä torilla kuntopäättäjiä olivat 13.3.-12 tervehtimässä vas. lukien Pasi Tervo, Paavo Svenn, Juhani Tanski, Heikki Heliö, Teuvo Taskinen sekä Asko Julkunen. (Asko otti kuvan, eikä siksi näy kuvassa)

Prologi

Tähän asti suurin kuntauudistus tehtiin vuonna 1944 ja se vahvistettiin Pariisin rauhansopimuksessa 1947. Esko Ahon hallituksen ministeri Mauri Pekkarinen piirsi EU-jäsenyysneuvotteluihin Suomen kartan, jossa maa oli jaettu 88 EU:n tilastoalueeseen. Pekkarinen kiistää, että se olisi kuntakartta, mutta Vanhasen, Kiviniemen ja Kataisen hallitukset ovat pitäneet sitä kuntalahtauksen pohjapaperina. Matti Vanhasen hallitus aloitti vuonna 2007 ns. Paras-hankkeen, joka tähtäsi suurkuntien muodistamiseen. Paras-laissa todetaan: ”Kuntarakennetta vahvistetaan yhdistämällä kuntia ja liittämällä osia kunnista toisiin kuntiin. Kunnan tulee muodostua työssäkäyntialueesta tai muusta sellaisesta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta.” Kuntaministerit Hannes Manninen ja Mari Kiviniemi ajoivat jättikuntien muodostamista Vanhasen hallituksissa. Paras-laissa velvoitettiin muodostamaan kaavamaisesti vähintään 50 000 asukkaan ammatillisen koulutuksen alueet. Perusterveydenhuollossa laki edellytti vähintään 20 000 asukkaan alueita. Kuntien valtion-

osuuksia leikattiin rajusti, kun taas yhdistyneille kunnille luvattiin uuden kunnan puitteissa myös lisää valtionosuusmäärärahoja joiksikin vuosiksi. Kuntien määrää vähäni 431:sta 320:een. Jyrki Kataisen hallitus on yrittänyt jatkaa Kunta ja palvelurakennuudistusta eli Kuprua - Paras-himmelin rakennusta - entistä tolkuttomampana kuntaministeri Henna Virkkusen johdolla. Ensin asetettiin tavoitteeksi kuntien määrän pudottaminen 70:een. Vasta kuukausia myöhemmin alettiin miettiä sosiaali- ja terveystoimen uudelleenjärjestelyä. Viimeksi alettiin selvittää, mitä tehtäviä kunnilla tänään on. Hanketta alettiin toteuttaa takapuoli edellä puuhun kiipeämisen menetelmällä. Järkevä tapa olisi ollut tasan päinvastainen. Tänä syksynä kehysriihen jälkeen on alettu miettiä, mitä tehtäviä kunnilla pitäisi olla.

Kovakorvaisuuden huippu

Hallitus ilmoitti ohjelmassaan tekevänsä kuntauudistuksen. Siis hallitus tekee. Ei kuntia eikä oppositiota tähän projektiin tarvita. Seuraukset ovat nähtävissä. ”Uudistus” on ajautunut umpikujaan. Hallituksen kovakorvaisesta ja -korvaisesta projektista tulikin periaatteellinen kysymys. Kuntaliiton johtava lakimies Kari Prättälä arvioi, että monilla alueilla kuntien jo pitkällekin eden-

neet valmistelut stoppasivat.

Suomessa Euroopan toiseksi suurimmat kunnat

Virkkunen ajaa pontevasti pieniä kuntia yhteen, sillä ”vain suuret kunnat pystyvät tarjoamaan kansalaisilleen lain suomat palvelut”. Tilastojen mukaan sote-toimen nettokustannukset ovat olleet yli 100 000 asukkaan kunnissa keskimäärin 2454 € /asukas ja 10 000-40 000 asukkaan kunnissa 2190 € /asukas. Opetus- ja kulttuuritoimissa ero on pienempi, mutta samansuuntainen.

Ryhmänä kaikkein pienimpien eli jopa alle 5 000 asukkaan kuntien (108 kpl) toimintakulut alittavat 100 000 asukkaan kuntien kulut. Sote-toimen suurimmat kustannukset ovat alle 2000 yli 100 000 asukkaan kunnissa. Suomen 100 pienimmän kunnan yhteenlasketut menot ovat 3-4 % kaikkien kuntien menoista. Jos ne pyyhkäisäisiin asukkaineen päivi-neen pois kartalta, kuntien menoja säästyisi 3-4 %. Jos ne liitettäisiin naapurikaupunkeihin kulut oletettavasti vain kasvaisivat.

Kuntaliitoksissa palaa rahaa

Kuntaliitokset eivät ole tuoneet nopeita säästöjä. Pikemminkin on käynyt päinvastoin. **Vaasan yliopiston aluetieteen professori Hannu Katajamäki sanoo,** ettei keskittämisestä automaattisesti saada säästöjä. Tehokkaasti hoidettu hajautettu malli voi olla yhtä tehokas kuin keskitetty malli. ”Hajautettu sivistysmallimme on tuottanut meille paljon taloudellista hyötyä”. Suomen hajautetusta yhteiskuntamallista on hyvää historiallista todistusaineistoa, josta esimerkiksi menestys PISA-tutkimuksissa. Kyläkoulut ja kirjastot ovat olleet merkittävässä roolissa.

Kokemukset tehdyistä kuntaliitoksista ovat murheelliset: liitoksen jälkeen yhdistyneen kunnan menot ovat rajusti kasvaneet verrattuna liitostuntien yhteenlaskettuihin menoihin. Eräs syy on viiden vuoden irtisanomissuojaa kaikille työntekijöille. Kunnan johtavien virkailijoiden palkat on sidottu kunnan asukaslukuun, jolloin pamppujen liksat nousevat heti liitoksen toteutuessa. Kunnan kasvu jatkuu vielä seuraavinkin vuosina – vielä viiden vuoden suoja-ajan jälkeenkin – ja rajut kuntaveron korotukset ovat edessä. Kuntaliitokset aiheuttavat yleensä vain terveyskeskusten, päiväkotien, koulujen, vanhainkotien, nuorisotalojen, postien ja pankkien paon liitosalueilta sekä kaiken lisäksi usein veroäyrin korotuksen.

Paistaa aurinko risuka-saankin

Virkkusen mukaan hallitus ei tiedä, minkälaisia säästöjä kunta- ja sote-uudistus tuottaa. Kuntauudistuksen taloudellisten vaikutusten arviointi edellyttää tietoa kuntaliitoksista sekä kuntien omia arviointoja kuntaliitoksen hyödyistä ja haitoista. Muutama viikko aiemmin hallitus ilmoitti, että nämä ”uudistukset” korjaavat lähes kolmanneksen talouden kestävyysvajeesta eli noin 3 miljardia.

Sote-uudistus etenee väärään suuntaan

Sosiaalipolitiikan asiantuntija, professori Aila-Leena Matthies keskeyttäisi parhaillaan Suomessa valmistelussa olevan sote-uudistuksen. Kansainväliseen sosiaalityöhön perehtynyt Matthies kritisoi Suomessa valmisteltavaa sote-uudistusta. Eurooppalaisen korkeakouluverkoston johtotehtäviin juuri valittu Matthiesin mukaan Euroopassa tehdään paluuta pieniin yksiköihin, kun suuret eivät tehostaneet toimintaa odotetulla tavalla

Suomi tekee niitä virheitä, mistä muut jo palaavat.

Kun katsoo isoja EU:n laajuisia hyvinvointivaltion tutkimusohjelmia, niin siellä puhutaan koko ajan siitä,

että nyt on menossa tämä hajasijoitus- ja paikallistason vahvistaminen ja pienten organisaatioiden politiikka, niin Suomi menee ihan toiseen suuntaan. - Euroopassa isot sote-yksiköiden markkinallistamiset ja isot organisaatiot eivät tuoneet kustannustehokkuutta eivätkä toimineet. - Ehkä nyt voisimme viheltää pelin poikki ja sanoa, että nyt on seitsemän vuotta yritetty. Nyt voisimme ottaa kiinni sen tason, missä olemme olleet ja mihin muut maat pyrkivät, toki kaikki uusi tutkimustieto siihen yhdistäen. Tämä on mielestäni todella iso kysymys. Minusta tämä on aika edesvastuutonta, kun ajattelee kuinka paljon kohta kymmenen vuoden ajan näihin uudistuksiin on pantu voimavaroja.

Lorun loppu lähenee

Vanhasen hallituksen vuosisadan sosiaaliturvauudistusta rakennellut Sata-komitea sai aikaan kaksi lakia – minimipalkan ja työttömien asemaa heikentävän Lex-Soininvaaran. Kataisen hallituksen vuosisadan kuntarakennuudistus on karahnut kiville. Vuonna 1944 tehty ja Pariisin rauhansopimuksessa vahvistettu kuntauudistus jää suurimmaksi nykyhallituksen jälkeenkin

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko toteaa (HS 2.11), että hallitus joutuu tinkimään sote-uudistuksestaan. Toteutus on osoittautunut liian vaikeaksi. Hallituksen sote-uudistus tulee liian myöhään terveyskeskuksille. ”Erikoissairaanhoido toimii, mutta peruspalvelut - eli perusterveydenhoito ja perussosiaalihuolto – ovat näivettymässä.” Risikko arvelee syyksi sen, että kuntauudistus on epäonnistumassa. Risikko näkee ratkaisuna Raha seuraa potilasta –mallin, jossa 250 – 350 miljoonaa lisärahaa vuodessa menee yksityisiin lääkäriasemiin. Tämä on ollut tiedossa jo kauan. Julkista terveydenhoitoa on ajettu alas jo vuosia. Tilastokeskuksen yliaktuaari Olli Savelan laskelmien mukaan hallitusten tekemien leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta vuosina 2012-2017 valtionosuuksia peräti 6,6 miljardia €.

Juhani Tanski

Urpilaisen lähtölaskenta

Valtionvarainministeri Jutta Urpilainen oli esteellinen päättäessään Euroopan vakuusmekanismiin osakkeiden merkinnästä, arvioi oikeustieteen tohtori Kari Uoti. Urpilainen istui luxemburgilaisen pankin EVM:n hallintoneuvostossa samaan aikaan, kun hän teki ministerinä vakuusmekanismia hyödyttävän päätöksen.

Hallintolain mukaan tällainen kaksoisrooli tekee virkamiehen yksiselitteisesti esteelliseksi. ”Valtioneuvoston jäsen ei saa ministeriainakaan hoitaa julkista virkaa eikä muutakaan tehtävää, joka voi haitata ministerin tehtävien hoitamista tai vaarantaa luottamusta hänen toimintaansa valtioneuvoston jäsenenä”, Uoti siteeraa perustuslakia. Suomi nimitti Urpilaisen EVM:n hallintoneuvostoon kesällä 2012. 10/12 VN teki päätöksen, jolla Suomi merkitsi EVM:n osakkeita yhteensä 1,437 miljardilla eurolla. Urpilainen johti puhetta ja esitteli asian hallituksen istunnossa.

Urpilainen salasi ”Kreikan vakuussopimuksen”

Päätöksen syy oli SDP:n lu-

paus, että SDP hyväksyy eurotuet vain täysinä vakuuksia vastaan. Urpilainen tiesi, että salaamispäätös on lainvastainen. Oikeusministeriö ilmoitti, että VM vastaa itse päätöksestään. Korkein hallinto-oikeus kumosi salauspäätöksen ja velvoitti ministeriön julkistamaan sopimuksen lukuunottamatta kreikkalaisen sopijaosapuolta eli 4 kreikkalaispankkia. Ministeriö noudatti päätöstä vain osittain. Oikeuskansleri Jaakko Jonkka kritisoi, että valtiovarainministeriö salasi Kreikka-vakuusasiakirjoja ja käytti asian yhteydessä asianajotoimimies apua. Vastuuministeri Urpilainen väitti, että julkisuuslain tulkinnasta ”on varsin vähän päätöksiä”. Tämäkään lausunto ei pidä paikkaansa. On runsaasti oikeuden tulkintoja. KHO on tehnyt asiakirjajulkisuudesta 563 päätöstä vuosina 1999-2012.”

Urpilainen on jäänyt kiinni perättömistä puheista

Vakavin niistä oli EVM:n liittymistä käsittelevän eduskunnan istunnon yhteydessä ilmoitus, että EVM tekee päätökset yksimielisesti. Eduskunnan hyväksyttyä esityksen paljastui, että Urpilaisen puheet olivat valetta. Useat edustajat ovat vaati-

neet lain uudelleenkäsitteilyä tosiasioiden pohjalta – turhaan!

Toinen esimerkki on se, että Urpilainen vakuutti 5.4.2013 eduskunnalle ”että Suomi ei missään tilanteessa hyväksy rahanpesua” ja että Suomen Kypros-tuelle on ehtona ”tilintarkastustoimiston” tekemä perusteellinen selvitys koskien rahanpesua. Urpilainen vakuutti, että ”Suomen kansan rahoja ei laiteta hankkeeseen ollenkaan”. Mitään selvitystä ei tehty, mutta Suomi otti vastuuta pankkien, rahanpesijöiden, veroparatiisiyhtiöiden ym. rikollisten veloista parisataa miljoonaa.

Urpilaisen tulisi vetää omat johtopäätöksensä

KHO:n langettava päätös julkisuuslain rikkomuksesta ja esteellisyys miljardipäätöksessä eivät ole misterille jokapäiväistä kauraa. Urpilainen lempipasi keväällä hallitukselta Guzenina-Richardsonin ja Gustafssonin, jotka hoitivat postejaan Urpilaiseen verraten mallikkaasti. Hänen olisi tehdä vaihdos ja katsoa peiliin, kuten hän keväällä lupasi.

Demokraatti

Kuntakapinan etujoukko otti Virkkusen lobbaajat vastaan myös Lahdessa 15.3.-12. Kuvassa vas. lukien Markku Lepistö (Sysmän Yrittäjät pj.), Juhani Tanski (STP) sekä Raimo Junnila (Sysmän Yrittäjät expj.)

EU- vaaleissa teemme työtä uusioikeistolaista politiikkaa vastaan

Boikotti ei ole meidän linja

Vaaliboikotista kommunistisessa - ja työväenliikkeessä on keskusteltu aiemminkin. Edustaahan myös kansallisvaltion parlamentti kapitalistien luokkavaltaa. Siksi on aina löytynyt kommunisteja, jotka boikotoivat myös kansallisvaltion parlamenttivaaleja. Tällaisen toimintaperiaatteen Lenin torjui kirjassaan ”Penikkatauti”. Bolshevikit käyttivät kerran vaaliboikottia Venäjän duuman ensimmäisissä vaaleissa. Tämä tapahtui tilanteessa, jolloin kansa oikeasti saatiin boikotin kannalle, koska sillä ehkäistiin duuman muodostaminen tsaarin vallankäytön välineeksi. Ihmiset olivat sillä hetkellä valmiita muillakin keinoin taistelemaan tsaaria vastaan. Tilanne ei toistunut enää seuraavien duuman vaalien kohdalla. Vaaliboikotista mm. Lenin totesi: ”Boikotti ei ole taktiikan linja, vaan erikoinen taistelukeino, joka on kelvollinen erikoisissa oloissa” ja ”Aktiivinen boikotti ilman laajaa vallankumouksellista nousua on merkityksetön”. Joka lukee Leninin kirjan ”Boikotista” ja ”Boikottia vastaan” voi vakuuttua näistä asioista. Tämä on todettu monissa yhteyksissä työväenliikkeen historiassa. Ilman bolshevikien kokemustakin jokainen tulee ymmärtää tämä kysymys.

Vaalit ovat osa taktiikkaa

Lenin vertaa vaalien boikotointia historian suoran tien, (vallankumouksellisen tien) ja toisaalta historian mutkikkaan tien eli kompromissipolitiikan välillä. Edellinen toimii tilanteessa, jossa ihmiset ovat halukkaita välittömään konkreettiseen työhön kyseisen asian puolesta. Jälkimmäinen toimii silloin, kun ihmisillä ei ole halukkuutta suoraan toimintaan. Silloin meidän tulee käyttää ns. kompromissipolitiikkaa eli yhteiskunnallisia laitoksia, organisaatioita, liittolaispolitiikkaa yms. Lenin toteaa: ”Marxilaisuus ei kieltäydy kompromisseista, marxilaisuus katsoo niiden käyttämisen välttämättömäksi, mutta tämä ei lainkaan sulje pois sitä, etteikö elävänä ja toimivana historiallisena voimana marxilaisuus taistelisi koko tarmollaan kompromisseja vastaan. Ken ei kykene selvittämään itselleen tätä näennäistä ristiriitaa, hän ei tunne marxilaisuuden aak-

Ensi kesänä äänestetään jälleen EU:n parlamentin vaaleissa. Joillekin EU:n vastustajalle tämä muodostaa kynnyksen, sillä vaaleihin osallistumalla ikäänkuin hyväksyttäisiin se laiton organisaatio, jota vastaan toimimme. Ristiriitaisia tunteita kokevat ne, jotka korostavat Suomen itsenäisyyden merkitystä. Ongelma se on joillekin kommunisteille, jotka näkevät EU- kehityksen vahvistavan imperialismia, latistavan demokraattisia oikeuksia ja ehkäisevän kansallisella tasolla luokkataistelun. KTP kirjoitti 21.10.-13 sähköpostitekstissään: ”Kommunistiselle työväenpuolueelle on ollut aina selvää, että Euroopan unioni on perustamisestaan alkaen pääomien ja kapitalistien hanke. Sen tavoitteena on omistavan luokan voiton kasvataminen ja vallankäytön lujittaminen. Tästä johtuen EU on työväenluokan etujen ja kansanvallan vastainen liitto. Tätä liiton perusluonnetta ei muuta miksiäkään porvarillista näennäisdemokratiaa edustava Euroopan parlamentti”. Tässä KTP kirjoittaa sen minkä me kaikki tiedämme. Mutta eihän kapitalismin kehitysaste tai -vaihe ole syy toimintataktiikan muutokseen. Ei kapitalismin perusluonne sen uusliberalistisessa vaiheessa miksiäkään muutu. EU-kapitalismin piirteet ovat jossain muodossa kuuluneet kapitalismiin tähänkin saakka ja vain anarkistit ovat kieltäytyneet vaalitaktiikasta.

EU-vaalit näkyivät katukuvassa v. 2009

Kuva: Heikki Männikkö

kosia”. Kannatusilmoitusten keräys kansalaisaloitteeseen, jossa esitimme kansanäänestystä Suomen EU-jäsenyydestä osoitti selkeästi asian, jonka muutoinkin tiedämme, että mitään merkittävää kansanliikettä EU:ia ja uusioikeistolaista politiikkaa vastaan meillä ei tällä hetkellä ole. Sen luominen on edessämme ja tätä tehtävää ei lähestytä EU-vaalien boikotoinnilla.

Tietämättömyys ei ole joukkoliikettä

EU:n olennaisin sisältö on uusioikeistolaisen yhteiskunta- ja talouspolitiikan toteuttaminen, joka tarvitsee ”raameikseen” EU-organisaation. Meillä Suomessakaan ei ole laajaa EU:n vastaista liikettä, joka taistelisi tätä talouspolitiikkaa vastaan. Vaaliboikotilla voimme saada joitain ihmisiä pois uurnilta, mutta ei luoda liikettä nykyisen kansanvastaisen talouspolitiikan ku-

moamiseksi ja ”boikotti ilman laajaa joukkoliikettä on merkityksetön”. Alhaisen äänestysprosentin vuoden 2009 EU:n parlamenttivaaleissa (43) sanotaan olleen osoitus kansalaisten EU-vastustuksesta. Tähän viitataan mm. em. KTP:n sähköposti-artikkelissa. Tämä on täysin tuulesta temmattu arvio, sillä huolimatta alhaisesta äänestysprosentista hallitsevat kapitalistit koko EU:n alueella täysin suvereenisti ilman merkittävää vastavoimaa. Pikemminkin tulisi ajatella niin, että äänestämättömyys on osoitus epävarmuudesta ja passiivisuudesta ja vaihtoehdon äänestäminen olisi osoitus ihmisten aktiivisesta yrityksestä vaikuttaa EU- asioihin ja se olisi ensimmäinen askel kohti liikettä, joka torjuu EU:n uusioikeistolaisen talouspolitiikan.

Vaalityö on osa yhteiskunnallista työtä

Jotkut EU:n vastustajat hyväksyvät osallistumisen kansallisen par-

lamenttimme vaaliin, mutta eivät EU:n parlamentin vaaliin. Molemmat edustavat kuitenkin samaa suurten pääomapiirien valtaa. Tähän esim. Suomen parlamentti on luovuttanut valtansa EU:lle niin, että eduskuntamme päätöksenteosta valtaosa (n. 80 %) ohjataan EU:n kautta. Osallistumista kapitalistisen yhteiskunnan vaaleihin emme perustelekaan valittavan parlamentin vallan määrällä tms. vaan sillä, että se on toimintaväline. Kapitalistisessa yhteiskunnassa vaalit ovat instituutio, joiden kautta tapahtuu merkittävä osa yhteiskunnallista toimintaa. Vaalityössä luodaan yhteyttä ihmisiin ja löydetään liittolaisia. Kansallisen parlamentin välityksellä voidaan myös joukkojen painostuksen tuella saada aikaan uudistuksia. EU-parlamentti on tässä suhteessa paljon vaikeampi.

Realiteetit on huomioitava

Monilla positiivinen suhtautuminen kansalliseen parlamenttiin

on selitettävissä sillä, että sodanjälkeisinä vuosina, kun työväenliike oli voimakas ja tukenamme olivat sosialistiset valtiot, kyettiin toteuttamaan sääntelyyn perustuvaa keynesiläistä yhteiskuntapolitiikkaa, joka teki oikeutta myös tavalliselle kansalle. Siitä on jouduttu ottamaan askel taaksepäin ja kapitalistit ovat realisoineet saavuttamansa väliaikaisen voiton mitätöimällä huomattavan osan aiemmista työväenliikkeen saavutuksista. Siksi joudumme toteuttamaan pitkän ”mutkittelevan tien” politiikkaa ja siksi tulee käyttää myös vaaleja joukkotyön välineenä. Tämä on hyvin helppo ymmärtää. Meidän on irrottauduttava EU:sta, mutta emme voi tehdä sitä irrottautumalla ensin siitä poliittisesta toimintaympäristöstä, jossa joudumme nyt elämään. On kehitettävä taktiikkaa.

Liike luotava uusioikeistolaista politiikkaa vastaan

EU:n torjumiseksi on kumottava nykyinen uusioikeistolainen talous- ja yhteiskuntapolitiikka, se suuren pääoman politiikka, jota toteutetaan koko EU:n alueella. Jotkut toivovat EU:n kaatuvan omaan mahdolltomuuteensa. Se ei ole realistinen toive. Tällainen tilanne voi olla vaarallinen, koska hallitsemattomana ilman demokraattisen liikkeen ohjausta se mitä varmimmin johtaisi nykyistäkin oikeistolaisempaan vaihtoehtoon. Siksi tulee tehdä kaikki mahdollinen yhteisrintaman rakentamiseksi nykyistä uusioikeistolaista talouspolitiikkaa vastaan. Tätä työtä voidaan tehdä myös EU-organisaation tasolla. EU:n parlamentin vaaliin tulee osallistua, mutta esittämällä vaihtoehto suuren rahan politiikalle. Jotkut pelkäävät osallistumista siksi, että se sopeuttaa meitä hyväksymään EU. EU- suuntaus on jo mukauttanut huomattavan osan aktiivista väkeä passiiviseksi porvariston politiikalle. Tehtävänämme on luoda liike tätä vastaan. Siksi emme saa olla epävarmoja vaan tulee luottaa itseemme.

Kehotamme kaikkia osallistumaan EU:n parlamentin vaaliin ja äänestämään niitä ehdokkaita, jotka esittävät vaihtoehdon nykyiselle kansanvastaiselle politiikalle.

Heikki Männikkö
EU:n Vastaisen Kansanrintaman puheenjohtaja

Ajolähtötilanne kouluasioissa Pasilassa?

Kuva: Antero Nummimäki

Kuvassa huolestuneita alakoululasten vanhempia kuulemassa uudesta jättikouluuunnitelmasta Keski-Pasilaan pilvenpiirtäjien katveeseen. Yhtään lapionpistoa ei vielä jättihankkeesta ole tehty, mutta jo nyt uhataan Länsi- ja Eläintarhan ala-asteet ja Alppilan yläaste ensin hallinnollisesti yhdistää ja myöhemmin lopettaa. Nerokkaana ideana on, että yhdistäminen vahvistaa Pasiloiden yhteistä identiteettiä. Kokousväki ei hyväksynyt pienen, turvallisen L-Pasilan ala-asteen lopettamista, jossa lapset ovat käyneet neljä ensimmäistä luokkaa.

Kivinen tie

Helsingin Sanomien toinen päänatosuostuttelija Olli Kivinen hirtahtelee kaihoisesti reuna-piltsuissaan. Natohormonit hyrräävät jälleen sotaratsum kiveen hakatuissa ajatuksissa. Tällä kertaa hän vetoaa siihen, kuinka talouden alamäki nakertaa Suomen turvallisuuspoliittista uskottavuutta. Toimittaja Kiviselle valtiollinen uskottavuus merkitsee sellaista sotilaallista pelotetta, jotteivät muut maat uskalla rettelöidä sen kanssa. Hänen mukaansa: ”Pienen yksinyrittäjän on turha unelmoida riittävästä pelotteesta, sillä yksikään pieni maa ei yllä siihen nyky maailmassa.”

Toimittaja Kivinen taitaa kai-

vata maailmaan lisää Israelin kaltaisia aggressiivisia pikkuvaltioita. Hän haluaisi maamme olevan kuin pikkukundin, joka uskaltaa vittuilla ison broidinsa selän takaa jokaiselle ohikulkijalle. Minusta tällaisten haaveiden päässä kiemurtelee petollisen liukas ja kivinen tie.

Toimittaja Kivinen on etevä laittamaan johdattelevia kysymyksiä, joiden oletusvastaus on aina sotilasliitto Nato. Niinpä hänen katisansa on punottu tällä kertaa näin. Jos haluamme puolustaa maatamme, emmekä pysty siihen omin voimin, meidän on liityttävä sotilasliitto Natoon.

Toimittaja Kivinen uskottelee artikkelissaan Naton olevan palautumassa hyökkäävästä sotilas-

liitosta puolustavaksi sotilasliitoksi. Lisäksi hän kysyy: ”Kenen kansa liittoudutaan, jos omat voimavarat eivät riitä?” Nato on siitä merkittävä sotilasliitto, että toimittaja Kivisen mielestä siitä koituu vain hyötyä Suomelle. Naton suorittamista hyökkäyssodista ei ole siis koitunut kenellekään mitään haittoja – ei edes siviiliväestölle? Jokaiseen valintaan liittyy eettinen vastuu, jossa punnitaan siitä koituvat hyödyt ja haitat.

Sotilasliitto Natoon liittyminen on kylmävä Kivisen tie. Ehdoton ei sotilasliitto Natolle!

Matti Laitinen
22.10.2013

Väestön ikääntyminen on tietoinen valhe!

Vuoden 2009 ennusteen jälkeen Tilastokeskus on määrätietoisesti salannut sen, millä perusteella se väittää väestön ikääntyvän. Sama linja jatkuu edelleen. Tilastokeskus ilmoitti 12.9.2013, että ”Saatte vastauksen esittämäännne kysymykseen heti, kun myönnätte” omien laskelmienne virheet. Joku on saanut Tilastokeskuksen kuvittelemaan, että kansalaiset ovat vastuussa sille, vaikka asian luulisi olevan täsmälleen päinvastoin. Kaiken lisäksi se vaatii korjaamaan laskelmia, joita se ei ole edes nähnyt!

Ennuste on harkittu huijaus. Siitä on paljastavana esimerkkinä väestön kokonaiskehitys. Kaudella 1901–2010 syntyi 8 316 066 lasta, joista kuolee ja muuttaa pois maasta 2 940 790 (35,4 %), joten kauden lopussa oli elossa ja maassa 0-64 vuotiaina 4 434 232 (53,3 %) ja 65 vuotta täyttäneinä 941 041 (10,3 %), 17,6 % väestöstä. Väkiluku oli 5 375 276.

Tästä alkaa huijaus.

Kaudella 1931–2040 ennusteen mukaan kantaväestöön syntyy 7 716 066 lasta, kuolee ja muuttaa pois maasta 2 519 334 (32,7 %). Poismuuttajien korvaamiseksi lukuun lisätään maahanmuuttajat, jonka jälkeen poistuma on enää 1 731 089 (22,6 %). Näin kauden lopussa olisi elossa ja maassa 0-64

Edelleen meiltä salataan tietoa siitä, mihin perustuu väite väestön ikääntymisestä. Ennusteen tekijät eivät yksinkertaisesti kehtaa tai uskalla kertoa, kuinka yksinkertaisesta hommasta siinä on kyse. Tilastokeskus on antanut monta selvitystä siitä, mistä ennustettu eläköityminen tulee. Kaikki vastaukset ovat olleet puuta heinää. Se selittyy sillä, että se on suuri laajalle vaikuttava bisnes. Sen perusteella voi väittää, että ennustetta eivät tehneet ennustajaeukot vaan arvostetut huijarit, joita myös muut laitokset ja valtamedia uskovat. Kukaan ei myönnä totuutta – ei korppi korpinsilmää noki!

vuotiaina 4 418 447 (57,21 %) ja 65 vuotta täyttäneitä, 1 566 530 (20,3 %) 26,2 % väestöstä. Väkiluku olisi 5 984 977.

Vuonna 2040 olisi 65 vuotta täyttäneitä kantaväestöstä 778 285. Kun maahanmuuton buumi alkaa 2011, niin 2040 maahanmuuttajia olisi maassa ja elossa em. 788 245, jotka Tilastokeskus on merkinnyt väestötilastossa 65 vuotta täyttä-neisiin. Se on toinen kirjaus, sillä ensimmäinen tehtiin poismuutta-neiden korvaukseksi.

Maahanmuuttajat pitää ulkoa tulleina kirjata vain yhden kerran suoraan ikänsä mukaiseen väestön ikäluokkaan. Lisäksi mene-tykseksi olisi pitänyt kirjata vuoden 1976–2040 maasta poismuuttavat. Jos vuosittaiset poismuutot supistuvat puoleen, heitä olisi 520 000. Ne on jätetty kokonaan pois las-kuista. Kun heidät otetaan mu-kaan, väestömäärä olisi 5 464 977. Jos taas maahanmuuttajien mää-rät ja ikärakenne pysyvät nykyisel-

lään, niin vuonna 2040 heistä on 65 vuotta täyttäneitä vain 145 045. Sen jälkeen maassa olisi yli 64 vuotiai-ta yhteensä 923 330 henkeä, 16,9 % väestöstä.

Tämä taivaisiin ulottuva eläköitymishuijaus kattaa koko ennustekauden. Vuonna 2020 yli 64 vuotiaita maahanmuuttajia oli si 307 tuhatta, 2030 mennessä 506 tuhatta, 2040 mennessä 788 tuhat-ta, 2050 mennessä 764 tuhatta ja lo-pulta vuonna 2060 heitä olisi maas-sa ja elossa 890 tuhatta!

Tilastokeskuksen ennusteesa on kolme dramaattista virhetä; 1) Maahanmuuttajat 788 245 on laskettu Suomessa syntynei-siin. 2) Väestön määrästä on vä-hennetty oikeat 0-14 ja 15–64 vuotiaat. Jäännös on 65 vuotta täyttä-neitä 1 566 530, jossa ovat mukana maahanmuuttajat. 3) Maastamuut-toa vuoden 1975 jälkeen ei ole lain-kaan tilastoitu eikä arvioitu. Kaiken tämän jälkeen ja kun Tilastokeskus ei kerro mistä tulevat vuoden 2040 yli 64 vuotiaat, sen ennuste näyttää harkitulta huijaukselta, ellei suora-naiselta petokselta.

Virheellisen ennusteen vuoksi ei ole noteerattu myöskään sitä, että jos maahanmuuttajia tulee en-nustetut määrät, työvoima lisään-tyy. Samaan aikaa tuotannon hid-sas kasvu vähentää työn määrää ainakin 500 miljoonaa työtuntia – 280 000 työvuotta.

Kaikki poliitikot ja virkamiehet puuhastelevat säästöjä julkiselle taloudelle ja vakuutusyh-tiöille sote- ja kuntaudistusten sekä työurien ja eläkeiän alarajan sekä

eläkemaksujen nostamisen kanssa. Siksi on säästettävä ja ulkoistettava. Siksi on parannettava kilpailukykyä alentamalla yritysten veroja ja mak-suja sekä tekemällä palkkoihin nol-latupoja. Se on mahtavaa bisnestä, joka ei siedä minkäänlaisia keskus-teluja valtion ja kuntien tulojen li-säämisestä. Se ei siedä keskustelua verojen kiertämisen estämisestä eli niin sanotun verosuunnittelun kiel-tämisestä. Se ei siedä edes keskus-telua kelamaksujen ja omaisuusve-ron palauttamisesta tai aiheellisesta kunnallisverotuksen muuttamisa-progressiiviseksi.

Väestöennusteet ovat osa mahtavaa bisnestä, jolla saattaa olla (on) eliniän pidentymistä hi-dastava tai peräti elinikää lyhentä-vä vaikutus. Oli miten tahansa, niin

pitkällä aikavälillä väestö ei ikäänny, vaan nuorenee, sillä viimeinen suu-rista ikäluokista täyttää 65 vuotta jo vuonna 2014.

Väärää ennustetta eivät hoi-taneet ennustajaeukot, kuten on aiemmin epäilty vaan huijarit, joita kaikkien on uskottava ja halukkaas-ti myös uskovat sillä korppi ei kor-pin silmää noki. Virhettä Tilastokes-kus ei tunnusta suurin surminkaan, sillä sitä se ei ole tehnyt. Se on toi-minut tietoisesti ja suunnitelmalli-sesti. Se pitää Pontius Pilatuksen ta-voin itsepitäisesti kiinni siitä ”min-kä kirjoitin sen kirjoitin” – bisnes vel-voittaa!

Kai Kontturi

Tulevat eläkkeet ja kaksi Jukkaa

Jos uskomme virallisia ennu-steita ja kaikkihan niihin usko-vat, niin elinikä pitenee todel-la hurjasti. Jo vajaan kolmen-kymmenen vuoden kuluttua jo-ka kolmas on täyttänyt 65 vuot-ta. Tämä on täyttä roskaa, mah-tava valhe, jonka nimiin kaikki vannovat.

Tilastokeskuksen virallisen ennu-steen mukaan vuonna 2040 on 65 vuotta täyttäneitä 1 566 511. Sil-loin vuosina 1931–60 syntyneis-tä lapsista on maassa ja elossa 497 939 henkeä, 19,8 % (2010 oli 10,2 %) joten 80–110 vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu. Vuosina 1960–75 syntyneistä 1 069 572 lapsesta on maassa ja elossa jokai-nen, 100 %!

Ennusteesta voi laskea, että 1960 ja sen jälkeen syntyneet py-syvät terveinä ja työkuutoisina en-tistä pidempään eivätkä he lähde maasta ja elävät sata vuotiaiksi. En-nuste on mieletön. Vastaavan mit-taluokan koko kansan harhautusta saa hakea kaukaa historiasta.

Mielettömän ennusteen

vuoksi on asetettu kahden Jukan (ETK:n Jukka Rantalan ja VM:n Jukka Pekkarisen) työryh-mät. Niiden pitää ratkaista, miten näiden muka pitkään ja yhä pi-dempään elävien työuria on jat-kettava ja miten lykätään eläk-keelle pääsyä yhä myöhemmäksi ja myöhemmäksi.

Todellisuus on kuitenkin toisenlainen. Kaudella 1931–45 syntyneiden kuolleisuus oli 35,4 %. Vuonna 2010 oli 65 vuotta täyt-täneitä olemattoman maasta pois-muuton vuoksi 1901–45 syntyneis-tä maassa ja elossa oli 25,3 %. Kaudella 1961–75 syntyneiden kuolleisuus oli 25,1 %, mutta maas-tamuuton vuoksi kaudella 1931–75 syntyneistä on vuonna 2040 yli 64 vuotiaina maassa ja elossa 788 285, joka on 21,7 %. Liite.

Ketään ei näytä häiritsevän se, että vällä ja voimalla sosiaa-li- ja terveyspalvelujen uudistami-nen tarkoittaa niiden alasajoa. Se säästää julkisen talouden menoja ja lyhentää elinikää.

Kai Kontturi

Viron kunnallisvaalit voitti Savisaaren keskusta

Savisaar

Viron kunnallis-vaaleissa kes-kusta vahvis-ti asemiaan Vi-ron suurimpana puolueena koko maassa ja sai eh-dottoman enem-mistön Tallinnas-sa. Vaalien ääni-harava oli kes-kustan puheenjohtaja Edgar Savi-saar, joka keräsi etenkin venäläis-ten äänet, mutta sai myös lisää vi-rolaisten ääniä.

Tallinna vs. Toompea

Kunnallisvaaleissa keskustan haas-tajaksi nousi kansallismielinen, oi-keistolainen Isamaa ja Respubli-can liitto (IRL). Virossa käytiin ennä-tyksellisen likainen vaalikampanja, jossa haastajat pyrkivät kaatamaan pääkaupunki Tallinnaa hallitsevaa keskustaa ja sen puheenjohtajaa, kaupunginjohtaja Edgar Savisaar-ta. Viron poliittisessa kentässä Tal-linna ja Toompea ovat vallan kes-kittymät, joiden hallinnasta taiste-lu käydään. Toompealla, parlamen-tissa vallassa ovat nationalistit, re-formipuolue ja IRL ja sosialidemo-kraatit, kun Tallinnassa ehdottoman enemmistön turvin valtaa on pitä-

Tulokset koko Virossa			
	v. 2013	v. 2009	
Keskustapuolue	31,9	31,5	
Isamaa ja Resp.	17,2	13,9	
Reformipuolue	13,7	16,7	
Sosdemit	12,5	7,5	

nyt oppostiossa oleva keskusta. Sen vallan takaavat Tallinnassa venäläi-set äänestäjät. Virossa on 200 000 venäläistä, joilta puuttuu Viron kan-salaisuus. Heistä 80 000 on ei-kan-salaisia ja 110 000 on Venäjän kan-salaisia. He saavat äänestää paikal-lisvaaleissa, mutta eivät parlament-tivaaleissa.

Nationalisteilla eväät lopussa

IRL otti suuren riskin valitessaan kaupunginjohtajaehdokkaaksi Ee-rik-Niiles Krossin, jolla on varsin ky-seenalainen menneisyys. Venäjä on etsintäkuuluttanut Krossin epäil-tynä Arctic Sea-laivan kaappauk-sen suunnittelusta vuonna 2009. Viro on kieltäytynyt luovuttamas-ta Krossia Venäjälle kuulusteluihin. Nyt päivää ennen vaaleja Interpol antoi kansainvälisen etsintäkuul-tuksen Krossissa jo toistamiseen.

Nationalistien virheet eivät lop-puneet vain heikkoon kaupungin-johtajavalintaan. Kross kutsui tuek-

Tulokset Tallinnassa			
	ääniä %	paikat/79	Muutos 09
Keskustapuolue	53	46	+2
Isamaa ja Resp.	19	16	+3
Reformipuolue	11	9	-5
Sosdemit	10	8	-
Ääniä annettiin Tallinnassa: 218505			
äänestysprosentti Tallinnassa: 64,1			

Ääniharavat Tallinnassa:			
Edgar Savisaar	kesk.	39979	
Jüri Ratas	kesk.	8017	
Eerik-Niiles Kross	IRL	6897	
Jana Toom	kesk.	5327	
Mihail Kõlvart	kesk.	5307	
Rainen Vakra	sd.	4327	

seen venäläisten ääniä houkutte-lemaan Venäjältä oppositiohahmo Garri Kasparovin. Se herätti Viron venäläisissä vain lisää epäilyjä Kros-sin aikeista. Lisäksi vielä (amerikka-lainen) presidentti Toomas Hendrik Ilves sekaantui vaaleihin syyttämäl-lä keskustaa korruptiosta ja varasta-misesta.

Keskusta on pitänyt yksin val-taa Tallinnassa viimeiset kahdeksan vuotta. Kaupungilla on oma televi-sio ja lehti, jotka edustavat keskus-tan näkemyksiä. Viron tulehtunees-ta ilmapiiiristä kertoo se, että Savi-saar ei päästänyt valtalehtiä vaali-valvojaisiinsa. Lehdet avoimesti li-puttavat hallituspuoleiden puoles-

ta boikotoiden keskustaa.

Reformipuolueen pu-heenjohtaja, pääministe-ri Andrus Ansip puoles-taan ilmoitti, että Tallinnas-sa lopetetaan heti ilmainen joukkoliikenne, kun valta vaihtuu. Se tiputti reformi-puolueen kannatuksen Tal-linnassa pohjalukemiin, 11 prosenttiin.

Politiikka palkittiin

Paikallisvaalit vahvistivat Vi-ron politiikan jakautumista etnisesti. Venäläiset ovat asettuneet keskustan taakse, kun virolaiset äänestävät reformipuo-luetta ja IRL:ää. Sosiaalidemokraa-tit ovat pyrkineet rikkomaan kes-kustan asemaa houkutellen ven-äläisiä politiikkansa taakse. He epä-onnistuivat siinä Tallinnassa, mut-ta onnistuivat Narvassa. Siellä nuo-ri demari, Lontoossa opiskellut Jev-geni Ossinovski sai hyvän äänisaa-liin nostaen demarit toiseksi suu-rimmaksi puolueeksi 36 prosentin äänisaaliilla. Keskustalla on Narvas-sa nyt 60 prosentin kannatus ja eh-doton enemmistö. Viime vaaleissa keskustaa sai Narvassa 75 prosent-tia äänistä.

Keskusta on tehnyt määrätie-

toista vähemmistöpolitiikkaa. Se on tukenut venäläisten uskonnolli-sia ja kielellisiä oikeuksia esimerkik-si kannattamalla venäläisten orto-doksikirkon rakentamista Tallinnas-sa sekä puolustamalla venäjänkie-listä keskiasteen opetusta. Keskusta myös antaa venäläisille poliitikoille etusijan paikkoja listavaaleissa, jol-loin he pääsevät politiikassa eteen-päin. Samaa eivät tee oikeistopuo-lueet. Keskustan harjoittaman poli-tiikan suurin saavutus on ollut Tal-linnassa ilmainen joukkoliikenne, joka on saanut runsaasti kiitosta. Oikeistossa sitä on arvosteltu lähin-nä kommunistin rikoksena.

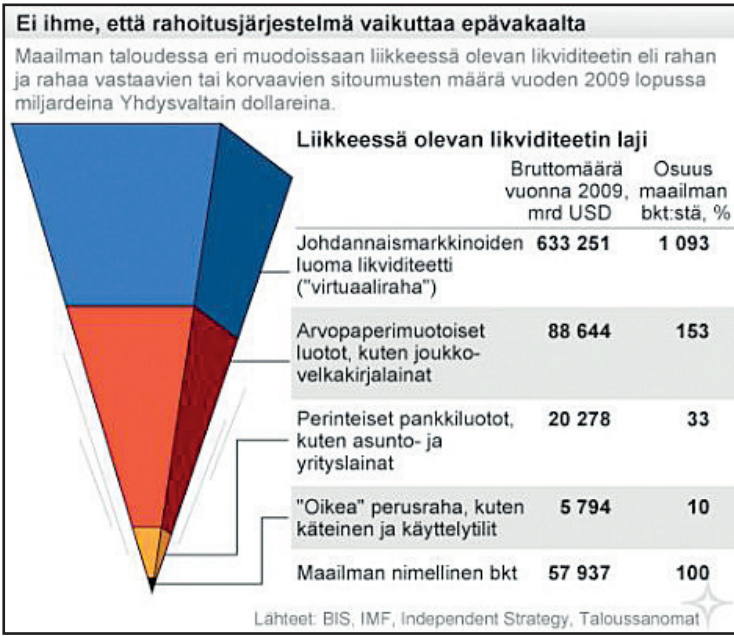
Keskusta keräsi Tallinnassa 53 prosentin äänisaaliin ja saa kaupun-ginvaltuustossa 46 paikkaa 79:stä eli ehdottoman enemmistön. Toi-seksi tuli IRL 19 prosentin äänisaa-liilla ja 16 edustajalla. Kolmannek-si jäi reformipuolue 11 prosentil-la ja 9 valtuutetulla. Viimeiseksi jäi-vät sosiaalidemokraatit 10 prosen-tin osuudella ja 8 paikalla. Vaalien ehdoton ääniharava oli Edgar Savi-saar, joka keräsi lähes 40 000 ääntä.

Keskustan äänisaalis koki Viros-sa oli 32 prosenttia, ja toiseksi tul-leen IRL:n 17, reformipuolueen 13,7 ja demareiden 12,5 prosenttia.

Leena Hietanen

Miksi talous ei vain lähde kasvuun?

Kun finanssikriisi yllätti syksyllä 2008 kaikki ajattelivat, että pienen notkahduksen jälkeen kasvu taas pyrkii käyntiin. Jopa finanssi-nero Björn Wahlroos sanoi vuoden 2009 alussa, että kesän jälkeen talous kääntyy taas nousuun. Kaikki tutkimuslaitokset ovat toistaneet jatkuvasti, että ”ensi vuoden jälkeen talous vähitellen kääntyy nousuun”. ”Ensi vuotta” ei vielä viidenkään vuoden jälkeen ole tullut. Miksi ei, kuten aina ennen?

”Vapauden” seurauksia ei osattu ennakoida”

Vastaus löytyy fundamentaalisesta ”vapaus-uskosta”. Kymmenen vuoden EU:n rahaunionin jälkeen kaikki ovat ennen kokemattomissa veloissa. Tuolloin vallassa olleet poliitikot ajoivat Suomen väkisin EU:n rahaunioniin vapauden ideologian innoittamina.

Heidän ja vallassa olleiden uusliberalististen talousprofessorien ammattitaito, osaaminen ja mielikuvitus ei riittänyt ennakoimaan, mitä kaikkea pankit keksivät innovoida vapautetuilla pääomamarkkinoilla. He alkoivat ”taikoa tyhjää rahaa”. Seurauksena oli jättimäinen virtuaalirahan Ponzi -huijaus, josta vallassaolevat poliitikot olivat täysin ”pihalla”.

Yhteiskunnan rahoilla ei pelasteta pankkeja

Nyt pankkien taseissa on n. 700 bil-

joonan johdannaispapereiden kupla, jonka alas kirjaaminen markkina-arvoonsa on Kataiselle, Urpilaiselle ja muille poliitikoille mahdoton tehtävä. Kun niitä johdannaisia realisoitiin Islannin pankkiromahduksen jälkeen, hävisi taivaan tuuliin 94 prosenttia niiden arvosta!

Kun tätä virtuaalivelkaa verrataan reaali maailmaan, jossa koko maailman bruttokansantuote (BKT) on n. 70 biljoonaa, tilanne on Eurouskovaisille kiusallinen. Varsinkin, kun he eivät ymmärtäneet aikoinaan asettaa minkäänlaista sääntelyä pankkisektorille.

Pankkien pelastamiseen eivät riittä minkään valtion eikä veronmaksajien rahat. Pankit ja nämä ”riskienhallinnan ammattilaiset” ovat väkisin tyrkittyneet virtuaalisten velkapapereiden avulla rahaa eli velkaa kaikille – jopa täysin luottokelvottomille ihmisille, yrityksille ja valtioille.

Euro maiden kokonaisvelka (val-

tioiden, kotitalouksien, yritysten ja rahoitusalan) on rahaliiton aikana kasvanut lähes kaksinkertaiseksi. Nyt se on jo keskimäärin 460 prosenttia euromaiden kokonaistuotannosta (BKT).

Tämän velan määrä on hyödyttänyt talouskasvun täysin, koska velkoja on koko ajan pakko lyhentää. Velan suuruutta ei tavallinen ihminen eikä poliitikko pysty edes ymmärtämään. Sen suuruudesta saa kalpean kuvan, kun sitä vertaa aikaisempiin kokemuksiin.

Velkojamaat pelastivat Saksan sodan jälkeen

Toisen maailmansodan jälkeen Saksa oli rauniona ja hirveissä veloissa. Saksan velat olivat tuolloin suuruudeltaan 29,7 miljardia silloista Saksan markkaa ja vastasivat ”peräti” 21 prosenttia maan kansantuotteesta (BKT).

Tuolloin Kreikka, Irlanti ja muut velkojamaat päättivät armahtaa Saksan mitätöimällä noin puolet maan julkisesta ja yksityisestä velasta. Lisäksi Saksalle myönnettiin oikeus pidättäytyä tilapäisesti maksamasta velanhoidokuluja, jos maan kauppatase painuisi alijäämäiseksi. Maksuvalmiuden varalta sovittiin sovittelumekanismi, joka takasi, että lainoittajamaat ostaisivat Saksalta enemmän tuotteita kuin myyvät sinne.

Sodanjälkeisen Saksan nousua helpotettiin sen viennin edistämiseksi. Nyt näillä vapautetuilla markkinoilla Saksan on annettu rohmuta (Suomen ja Kiinan ohella) eteläisten kriisimaiden markkinaosuuksia nollasummamarkkinoilla ja pahentaa maiden ennestäänkin surkeata tilannetta.

Velkaa on lähes mahdoton maksaa

Vapaaksi päästetyn pääoman seuraukset näkyvät nyt kymmenen vuoden rahaunionissa olemisen jälkeen.

Nyt kun kaikki ovat korviaan myöten veloissa, kaikki puhuvat mantrana vain säästöistä. EU ja IMF vaativat kriisimailta säästöjä, supis-

tuksia ja rakenneuudistuksia eli aivan päinvastaisia ”avustuspaketteja” kuin voittajavaltiot aikoinaan Saksalta.

Useimmille näin velkaisille maille ja kansalaisille on mahdoton tehtävä maksaa velkansa maansa talouden (BKT:n) voitoilla, veroilla ja säästöillä. Ne ovat arviolta 30% maan BKT:sta.

Ensin on maksettava lähes viisi kertaa suuremman velkamäärän pelkät korot ja sen lisäksi vielä yrittää lyhentää niitä. Se on vaikeaa edes nousevan suhdanteen vallitessa. Laskevan suhdanteen aikana katastrofi vältetään vain ottamalla velan päälle lisävelkaa kuten Yhdysvalloissa, jotta maa ei joudu selvitystilaan.

Takausmaksut ovat valtava riski

Vaikka Suomi irtaantuisi nyt uppoavasta EU:sta ja rahaunionista se on jo myöhäistä. Suomea rasittavat jo EU:n osalta n. 50 miljardin takaukset ja Suomen Pankin osalta n. 70-80 miljardin euron saatavat Euroopan keskuspankille (EKP).

Jos tai kun huonosti käy, suomalaiset veronmaksajat joutuvat mahdollisesti maksamaan yli kahden budjetin (55mrd) verran takausmaksuja. Sinä aikana ei makseta yhdenkään virkamiehen palkkaa, ei terveydenhoitoa ja koululaiskein ”järkeistetään” pakkolomille.

Jos nyt hypätään EU-junasta, voidaan vielä välttyä suunnitteilla olevilta eurobondeilta eli valtion velkojen yhteistakuilta sekä pankkiunionilta eli pankkien velkojen yhteistakuilta, joille ei ole mitään kattoa.

Siis EU ja Euro on täysin ideologinen tuulentupa, jossa vahvimpien valtioiden ehdoilla (Saksan) maksatetaan heikompien maiden viulut ja väkisin ylläpidetään täysin mätää pankkijärjestelmää.

Poliitikkoja viedään kuin pässiä narussa

Kaiken kukkuraksi kasvottomat pääomamarkkinat pitävät poliitikkoja pilkkanaan ja juoksuttavat hei-

tä kuin pässiä narussa – ja nauravat veroparatiiseissa poliitikkojen uskolle ”vapauden” illuusiosta.

Olen kysellyt julkisuudessa taloustieteilijöiltä, millä ja kenen rahoilla pankkien johdannaispapereiden kirjanpitoarvo alaskirjataan markkina-arvoonsa? - Ja edelleen: Mitä pankeille tapahtuu, jos niiden taseita ei kirjata alas markkina-arvoonsa? Nyt pankkien taseista on vasta kirjattu alas 1,5 biljoonaa ja sekin veronmaksajien rahoilla. Tarve olisi 600-700 biljoonaa! Luottamus pankkeihin ja pankkien välille ei palaa ilman taseiden korjausta – eikä kasvu ala.

Näiltä talousasiantuntijoilta ei ole tullut uskottavia vastauksia pyynnöistäni huolimatta. Poliitikot yrittävät hädissään pitää ahnetta ja vastuutonta pankkimailmaa pystyssä ja lapioivat veronmaksajien rahaa EKP:n ja FED:in kautta pohjattomaan kaivoon tyrehdyttään samalla kansalaisten ostovoiman.

Pankkien pelastustoimet lisäävät köyhyyttä

Brittiläisen Oxfamin a Cautionary Tale –raportin mukaan 4 500 euron pankkien pelastusoperaation seurauksena käynnistetyt poliitikkojen toimet lisäävät köyhyyttä ja eriarvoisuutta jopa kahden vuosikymmenen ajaksi sen sijaan, että ne keventäisivät valtioiden velkataakkaa tai tukisivat kasvua.

Siis pankkeja tukeakseen valtiot joutuvat ottamaan velkaa pankeilta – kovalla korolla – antaakseen sen takaisin pankeille pääomituksina tai lainoina lähes nollakorolla, etteivät ne kaatuisi varojen puutteeseen!

Ostovoiman hiipuessä talous ja työllisyyskehitys jatkuvasti näivettyy. On alkanut kiihtyvää kuoleman-spiraali pohjalle, jota ei pysäytetä ilman mätien pankkien konkurssia.

Siksi talouskasvu ei ole alkanut, eikä ole vielä alkamassa – vaikka tutkimuslaitokset ja poliitikot niin uskottelevat.

Ari Ojapelto
Tietokirjailija
ari.ojapelto@taloverkot.fi
Toimituksen otsikointi

Porvarien tähtäimessä junaliikenteen yksityistäminen

Rautateiden henkilöliikenteen piti avautua kilpailulle vuonna 2019, mutta kesällä tehdyn päätöksen mukaisesti se avataankin vasta 2024. Junaliikenteen kilpailuttamisen eli käytännössä yksityistämisen taustalla on uusliberalistinen politiikka, jossa kaikki yhteiskunnan hoitamat palvelut pyritään saamaan yksityisen tuotannon piiriin. Yhteiskunnalle tämä merkitsee lisäkustannuksia ja yksityiselle kansalaiselle tässä tapauksessa nousevia junalippujen hintoja.

Britanniasta huonoja kokemuksia

Britanniassa junaliikenne yksityistettiin eli avattiin vapaalle kilpailulle vuonna 1997. Myös rataverkko yksityistettiin, mutta se jouduttiin ottamaan takaisin yhteiskunnan haltuun rataverkon nopean ra-

pistumisen ja onnettomuuksien lisääntymisen vuoksi.

Yksityistäminen toteutettiin niin, että reitit kilpailutettiin ja kilpailun voittanut yritys sai monopolin voittaneeseen reittiin. Rautateillä yksityistämistä on vaikea toteuttaa niin, että reitillä operoisi usea

yritys, koska rataverkolle ja asemille mahtuu vain tietty määrä junia tiettyyn aikaan.

Yksityistämisen seurauksena valtion tuet raideliikenteelle ovat kasvaneet. Viisi suurinta yksityistä junayhtiötä sai vuosina 2007–2011 veronmaksajilta tukia yhteensä noin 3 miljardia punttaa (lähes 3,5 miljardia euroa). Ne tuottivat voittoa 504 miljoonaa punttaa. Tästä rahasta yli 90 prosenttia jaettiin osinkoina yhtiöiden omistajille. Samaan aikaan junalippujen hinnat ovat nousseet kaksi kertaa nopeammin kuin inflatio. Palvelut ovat heikentyneet ja työntekijöitä on vähennetty.

Kilpailuttamisen ongelmat

Rautateiden kilpailuttamiseen liittyy useita ongelmia. Kilpailuttamisesta on hyvin hankala toteuttaa niin, että valtion kustannukset eivät kasva. Yhtiöille maksetaan enemmän tukia kuin mitä niiltä saadaan maksuina ja verotuloina. Näin ollen yksityistämisen syy on ideologinen ja se turvaa yksityisen pääoman voittoprosenttien pysymisen riittävällä tasolla. Kilpailuttaminen ei myöskään laske lippujen hintoja.

Monopolitilanteessa yksityinen yritys pyrkii säilyttämään hinnat ja sitä kautta voitot niin suurena kuin se on mahdollista. Kuluttajan vaihtoehtonaan on valita myös lentokone tai yksityisauto matkavälineeksi. Tämä ei kannusta valitsemaan vähemmän saastuttavia liikennevälineitä vaan toimii todennäköisesti aivan päinvastoin.

Britannian kokemuksen myötä lienee selvää, että yksityistettäessä myös kaluston kunto alkaa huonontua. Kun liikennöintisopimukset tehdään määräaikaisiksi, ei se kannusta yritystä investoimaan kalustoon, joka saattaisi jäädä käyttämättä määrääjän päätyttyä. Vanhoille vetureille ja junanvaunuille kun ei ole kovin hyvää menekkiä. Britanniassa vaunukaluston keski-ikä onkin noussut kahdella vuodelle yksityistämisen jälkeen. Luokusten junaonnettomuuksien yhteydessä on keskusteltu myös siitä, pyrkivätkö yksityiset yhtiöt pienentämään kulujaan turvallisuuden kustannuksella.

Rautateiden yksityistäminen onkin Britanniassa luonut rahastusautomaatin, joka elää valtion tuilla.

Yksityistäminen on ideologinen valinta

Manchesterin yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan yksityistämisen seurauksena ovat olleet Euroopan kalleimmat junalippujen hinnat ja kaluston vanheneminen. Tutkijoiden mukaan Britannian valtiovarainministeriö piilottaa laskelmiin yksityisistä rautateistä valtiolle aiheutuvat todelliset kustannukset. Näin yksityistämisestä luodaan ”kannattavuuden illuusiota”.

Junaliikenteen yksityistämistä perustellaan kustannussäästöillä. Juuri koskaan kilpailuttaminen ei kuitenkaan vähennä yhteiskunnan eikä kuluttajan kustannuksia vaan lisää niitä. Kilpailuttamisen perimmäiset syyt ovatkin poliittisia. Uusia toimialoja saadaan yksityisen voitontavoittelun piiriin ja samalla työntekijöitä vähennetään. Työmarkkinoilla on enemmän vapaata työvoimaa, mikä pitää osaltaan kurissa palkkojen nousua. Nämä molemmat asiat osaltaan siirtävät eteenpäin kapitalismin lopullista kriisiytymistä, mutta eivät voi sitä kuitenkaan lopulta estää.

KÄ/Juha Kieksi

Guggenheimin lumoa ja huumaa

Kaupunkisuunnittelija, arkkitehti ja Helsingin kaupungin valtuuston varavaltuutettu **Kaarin Taipale** toimitti pamfletin Guggenheimin varjossa. Teoksessa kritisoitiin ensimmäisen kierroksen kiirettä ja huonoja perusteluja sekä kansanvaltaisen keskustelun puutetta. Kaupunginmuseo olisi suunnitelman mukaan pitänyt liittää G-museon ketjuun.

Uudessa ehdotuksessa 2013-09-24 G-säätiö esitti avoimen kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun järjestämistä. Kilpailu toteutettaisiin yksityisin varoin. Uudessa ehdotuksessa säätiön mielestä paras paikka olisi paraatipaikalla Etelärannan ja Laivasillankadun risteysessä Helsingin Olympiaterminaalien vieressä Katajanokan sijaan. Säätiö toivoi Helsingin kaupungin tekävän päätöksen syksyn 2013 aikana tontin varaamisesta arkkitehtuurikilpailua varten.

Esittelytilaisuuteen ei kutsuttu Helsingin kulttuuri- ja kirjasto- lautakunnan jäseniä eikä edustajia esimerkiksi Helsingin Eteläiset kaupunginosat ry:stä, Stadin rantaryhmästä eikä Helsingin taiteilijaseurasta. Asukkaat ja taiteilijat jyrättiin. Arkkitehtuurikilpailu järjestettäisiin siksi, että museo olisi ”pakko” toteuttaa.

Taidemuseon vuosittaisiksi kuluiksi kaavailaan nyt noin 13 miljoonaa euroa 14,5 miljoonan sijaan eli noin kymmenen prosenttia vähemmän kuin ensimmäisessä ehdotuksessa. Vuosittainen hallintomaksu on puolitettu aiemmasta kahdesta miljoonasta eurosta miljoonaan euroon. Tämä niin sanottu lisenssimaksu rahoitettaisiin yksityisin varoin. G-säätiön varajohtajan Ari Wisemanin mielestä yksityisten rahoittajien nimien julkaiseminen on enenaikaista. Taidemuseon vuosittaiseksi kävijämääräksi arvioitiin yhä 550000 kävijää. G Helsinki -museon positiivisten talousvaikeutusten arvioidaan olevan 41 miljoonaa euroa vuodessa ja sen on arvioitu työllistävän runsaat sata henkilöä. Epäsuoriksi työllisyysvaikeuksiksi ehdotuksessa arvioidaan yli 300 työpaikkaa. Uudessa suunnitelmassa hanke ei ole kytketty Helsingin taidemuseoon.

Ensimmäinen Guggenheim (G) Helsinki -suunnitelma oli Helsingin kaupungin G-säätiöltä G-taidemuseon aikaansaamiseksi tilaama yhteistyöselvitys, joka maksoi kaupungille noin kaksi miljoonaa. Hankesuunnitelma esiteltiin julkisuudessa Helsingissä 2011 tammikuussa, mutta selvitys julkaistiin ainoastaan englanniksi. Helsingin kaupunginhallitus hylkäsi hankesuunnitelman äänestyksessä 2012-05-02 äänin 8–7.

Kuva: Museovirasto /Soili Mustapää

Museoviraston henkilökunta marssi 13.2.-12 eduskuntatalolle muistuttamaan, mitä merkitsee, kun viraston määrärahoja päätettiin leikata kolme miljoonaa. Sen tiedettiin johtavan 60 henkilötyövuoden supistukseen. Se on irtisanomisia, määrä-aikaisten työsuhteiden lopettamista, enenaikaista eläköitymistä, nuorten työllistettävien vähentämistä ja museoiden (mm. Paikkarin torppa) sulkemista yms. Näin on myös tapahtunut. Ei voi hyväksyä poliitikkojemme halua ”lapioida” rahaa amerikkalaiselle Guggenheimille, mutta sitä ei riitä maamme merkittävimmälle kulttuurialan työllistäjälle. On tyrmäyttävä väsytystaktiikka, jossa kertaalleen kaadettu hanke vedetään aina uudelleen esiin, että se mahdollisesti menisi läpi, vaikka ylivoimainen enemmistö hanketta vastustaa. Hanketta lobataan tiedotusvälineissä. On esitetty mainosdokumentteja, ”miten homma sujuu Bilbaossa”. Esiin nostetaan ”merkittäviä puolestapuhujia” kuten Päivi Lipponen. Olisi syytä muistaa, että emme tarvitse emmekä halua maksaa Guggenheimia.

Rakentamisen hinnaksi arvioidaan 130 miljoonaa euroa, jota G-säätiö ei maksa. Rahoitus jäisi Helsingin kaupungille ja mahdollisesti valtiolle. Summaan eivät sisälly arvonnalisäverot, tontin rakennusten purkaminen eivätkä muut kulut. Kokonaishinta nousisi arviolta lähes 30 miljoonaa. Museon toiminta jäisi eräiden arvioiden mukaan viisi miljoonaa euroa vuodessa tappiolle. G-säätiö haluaisi tehdä 20 vuoden sopimuksen, jolloin veronmaksajille tulisi 100 miljoonan lasku. G Helsingin rahoitus on täysin auki. Helsingin johdolla on kiima saada G-museo. Miksei selvitelä yhteistyötä Pietarin Eremitaasin kanssa?

A-studio Streamin keskustelussa Kaarin Taipale esitti vakuuttavia perusteluja, miksi G-museota ei tule perustaa julkisin varoin.

Uudessa esityksessä on vähäisiä kosmeettisia muutoksia. On varattava tietty tontti tai ei mitään. Mitä Helsinki haluaa olla? Mikä on kaupungin ydintoimintaa? Haluako Helsinki olla pohjoismaainen kaupunki, jossa on G-museo 2020? Onko G-museo sopiva julkisten menojen laajennus, kun menoja yritetään supistaa? G-säätiö on edunsaaja. Taipale totesi edelleen, että Helsingin kaupunki kantaisi kaikki riskit, mutta G-säätiö saisi takuuvarmasti seitsemän miljoonaa euroa vuodessa. New Yorkissa, Venetsiassa ja Berliinissä G-museo on toiminut yksityisellä rahoituksella. G Bilbao on ainoa G-säätiön onnistunut yhteishanke maailmalla. G Bilbao on klovni- eli pellearkkitehtuuria. Helsinki vertautuu kehityksensä Abu Dhabiin, jonka G-museon valmistumista on lykätty vuodesta 2011 vuosiin 2013,

2015 ja 2017.

Taipale korostaa, että Helsingin pitäisi katsoa tulevaisuuteen eli tarvitaan luovuutta. Pitäisi rakentaa itse esimerkiksi uudellinen tiedekeskus, jossa selvitetään maailman digitalisointimista. G Helsinki ei vie suomalaista taidetta ulkomaille. Miksi Helsingin keskustakirjastolle ei löydy paria kymmentä miljoonaa, mutta G Helsingille yli 200 miljoonaa? Helsingin ”kilpailijakaupungeissa” ei ole G-museota, joka on vanhentunut museoperiaatteeltaan. G-hankkeen päämäärä on kateissa ja museosta on tulossa pelkkä näyttelyhalli, jossa voi esitellä kiertäviä koelmia venäläisille turisteille.

Pietarilainen nykytaidemuseon johtaja Elizaveta Shagina vertaa G-museota Disneylan-

diin. Hän ei usko G-museon houkuttelevan venäläisiä, sillä Venäjällä on erinomaisia taidemuseoita. G-museo on lähempänä viihdekeskusta kuin taidekokoelmaa. USA:n Suomen suurlähettilään Bruce Oreckin mielestä G-museo tekisi Helsingistä ”erityislaatuista”. Näin hänen tulee virkansa puolesta sanoa. Museojohtajat arvelevat kävijämäärän ennusteen 550000 olevan aivan liian korkea G-museon uutuusarvon jälkeen. Ateneumissa kävi 2012 noin 400000 ihmistä. Espoon Emmassa 2007 uusi museo ja Salvador Dalín näyttely houkuttelivat 160000 kävijää.

Helsingin päättäjiä painostetaan jo kansainvälisesti. G Bilbaon apulaisjohtaja Margo Meoro on varma, että uusi sopimus syntyy. El Correo-lehden kulttuuritoimittaja Iñaki Esteban sanoo: ”Jos olisin suomalainen, haluaisin hyötyä New Yorkin ja Bilbaon taidekokoelmista, koska olisimme tuolloin kaikki samaa verkostoa”. Bilbaon ja Abu Dhabiin G-museon suunnitellut arkkitehti Frank Gehry on kiinnostunut osallistumaan avoimeen arkkitehtuurikilpailuun, vaikka hän yleensä osallistuu vain kutsukilpailuihin. Norjalainen Snøhetta ja suomalainen ALA ovat halukkaita osallistumaan kilpailuun.

Jos G-museo tuottaa niin hyvin kuin hankkeen puoltajat esittävät, niin miksi yritykset ja liikemiehet eivät kilvan sijoita G-museoon? Mielenpääni on, että G-museota ei tule perustaa julkisin varoin Helsinkiin. Jos yksityiset haluaisivat perustaa G-museon, on sille etsittävä muu kuin paraatipaikka Etelärannassa tai Katajanokalla.

**Hannu Kautto
2013-10-20**

Lähteet:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Guggenheim_Helsinki_-_suunnitelma
http://www.intokustannus.fi/kirja/guggenheimin_varjossa/
http://fi.wikipedia.org/wiki/Guggenheimin_varjossa
Edelleen ei Guggenheimille, Tiedonantaja (2013-09-27)36, 5
Unelmien Guggenheim, Yle TV1, A-studio Stream, 2013-09-27
<http://www.hs.fi/kulttuuri/a1381813213245>

Ilmaston muutos ja skeptikot

”Ilmaston muutos” on tämän hetken tietämyksemme kannalta enemmänkin filosofinen kuin tekninen tai fyysinen käsite. Tarkoitan tällä sitä, ettei ole olemassa tyhjentävää mallia muutoksen etenemisestä ja sen mekanismeista. On vain olemassa 95 % varmuus (IPCC) siitä, että muutos etenee ja on vaikeasti ennakoitavissa jo pelkästään matemaattisena hirviönä, puhumattakaan ”takaisin kytkenöistä”, joita vasta opettelemme ymmärtämään. Takaisin kytkenät voivat olla mittavia, kuten mitä seurauksia on valtamerten lämpenemisellä tai pohjoisten palsojen sulamisella. Pienessä mitassa ne voivat tulla kemian teollisuuden alueelta, kuten mitä vaikutuksia on kullakin kemikaalilla, joiden määrä jalostuksessa jatkuvasti kasvaa. Emme tunne kaikkia niiden vaikutuksia edes ihmisiin puhumattaakaan tähän laajempaan kontekstiin ilmaston muutokseen. Tässä fi-

Ilmojen lämpeneminen on kokenut pienen notkahduksen 2000-luvulla. Tästä ovat ns. skeptikot saaneet uutta vettä myllyynsä, vaikka samanaikaisesti ikijää ja ikeiroudat sulavat, aavikoituminen etenee ja meren pinta nousee. Ilmaston muutoksessa on kysymys monimuuttuja yhtälöstä, jonka ajallinen ulottuvuus on pitkä, jonkin indikaattorin (ilman lämpeneminen) muuttuminen kertoo hyvin vähän muutoksen etenemisestä, mutta sillä voi olla vaikutusta mielipideilmaston muutoksiin, skeptikkojen mielen ja fossiilisten polttoaineiden kaupan kannalta.

losofisessa abstraktiossa kaikki liittyy kaikkeen, joka konkretisoituu fyysikaalisessa ilmaston muutoksesa.

Ilmojen lämpenemisen pieni notkahdus saattaa luoda uskoa siihen, että jo tehdyllä on jotain saavutettu. Kasvihuonekaasut (hiilidioksidi, metaani ja ilokaasu) ovat kuitenkin lisääntyneet. Ehkä niiden hiukkasten määrä, jotka heijastavat auringon säteilyä takaisin on myös lisääntynyt? Ennusteet eivät kuitenkaan tue käsitystä, että lämpötilan ”notkahdus” olisi muuttanut kokonaiskuvaa ilmaston muutoksesta. Kuva muutoksesta täsmentyy yksi-

tyiskohtien ymmärtämisen myötä ja ehkä tuleva ilmastopoliittinen antaa muutosta hidastavia raja-arvoja päästöjen hallitsemiseksi. Se miten ihminen on jo vaikuttanut ilmastoa muokkaaviin luonnon mekanismeihin jää kuitenkin arvailujen varaan eli pysähtyykö jäätiköiden ja ikeiroudan sulaminen ja saadaanko aavikoitumisen ja veden puutteen aiheuttamat inhimilliset kärsimykset hallintaan.

Hiilidioksidipäästöt kirjataan yleisesti suurimmaksi ja kasvavaksi ongelmaksi. Vaikka fossiilisten polttoaineiden käyttöä pystytäisiin vähentämään (ei vaikuta todennäköiseltä), niin ”vanhat synnit”

painavat siten, että meri lämpenee, pinta nousee ja takaisinkytkentää sen moniulotteisuudessaan ei saada päättymään tai pysähtymään. Fossiilisten polttoaineiden hinnan nousu on ainoa tapa suitsia niiden kulutusta, joskin paradoksaalisesti arktisten jäätiköiden sulaminen ohjaa öljynetsintää näille ”halvemille” alueille ja hiilidioksidiongelman pahenemiseen ja ”uusien” jäätiköiden sulamiseen.

Me voimme väitellä päästöjen numeerisista määristä ja päästäjien vikapäisyydestä, mutta ainoat todellisuutta indikoivat ja merkitsevät mittarit ovat bioin-

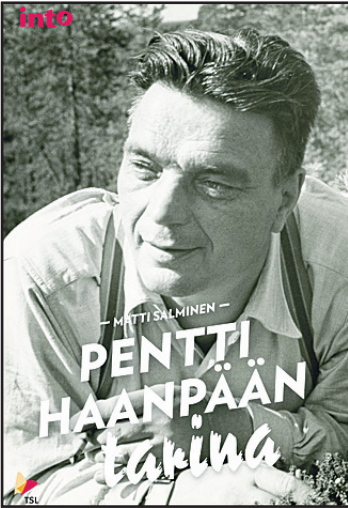
dikaattorit, jotka kertovat meidän ja luonnon elinmahdollisuuksista. Luonnon monimuotoisuus ja lajien sukupuutot ovat keskeisiä mittareita tulevaisuuden kannalta, ei lämmityksen halon tarve tai se, että pärjääkö ilman turkisvuorirukkasia. Pelkästään ravinnon riittävyyden kannalta mehiläisillä on merkitystä maaluonnon hyödyntämiseen. Muutokset merissä ja herkässä meriluonnossa ovat arvaamattomia.

Tutkijat ovat ennakoineet ilmaston muutoksen aiheuttamia kustannuksia ja päätyneet miljardijoukkoon, jota emme ilmeisesti pidä totena, koska emme aikaansaa ilmastopoliittista tai ylipäätään toimia muutoksen hidastamiseksi. Emme edes siihen sopeutumiseksi. Vai hyötyykö tästä joku? kenties ns. ilmastokeptikot?

**Hannu Ikonen
Vapaus Valita Toisin ry
Liljendal**

Kuka oli Pentti Haanpää ?

Matti Salminen
Pentti Haanpään tarina
Into kustannus 2013
304 sivua

Jos haluatte kokea todellisen lukuelämyksen asiasta, jonka luulitte jo tuntevanne, niin tarttukaapa uuteen Pentti Haanpään tarinaan. Matti Salminen on todella paneutunut aiheeseensa. Pentti Haanpää oli yksi Suomen kaikkien aikojen parhaista kirjailijoista. Kuka hän oikeastaan oli? Miksei hänestä ole aikaisemmin kirjoitettu kokonaista elämäkertaa? Miten hän eli, kirjoitti, luovi, joi, rakasti ja kuoli?

Ensimmäisen kerran tartuin Haanpään teoksiin 1970- luvun alkupuoliskolla ja innostuin niistä. Luulin tietäväni Haanpäästä kaikesta tarpeellisen. Kuinka väärässä olinkaan. Vasta tässä Matti Salmisen kirjassa kerrotaan ensimmäistä kertaa tosi tarina kirjailijasta, joka havainnoi tarkasti ja kriittises-

Jos haluatte kokea todellisen lukuelämyksen asiasta, jonka luulitte jo tuntevanne, niin tarttukaapa uuteen Pentti Haanpään tarinaan. Matti Salminen on todella paneutunut aiheeseensa. Pentti Haanpää oli yksi Suomen kaikkien aikojen parhaista kirjailijoista. Kuka hän oikeastaan oli? Miksei hänestä ole aikaisemmin kirjoitettu kokonaista elämäkertaa? Miten hän eli, kirjoitti, luovi, joi, rakasti ja kuoli?

ti omaa aikaansa. Haanpää ei hetkeksikään hellittänyt puolustamasta vähäosaisten oikeutta ihmisarvoiseen elämään.

Salminen on tehnyt ainakin kaksi merkittävää urotyötä. Ensinnäkin kirjasta löytyy 305:n eri vuosikymmeninä lehdissä ja vuosialbumeissa julkaistujen juttujen eli novellien luettelo, jollaista aiemmin ei ole ollut olemassa. Toiseksi Salmisen utteran tonkimisen seurauksena aivan uutta, ennen julkaisematonta materiaalia on löytynyt sekä Piippolasta että eri arkistoista. Suurin osa Haanpään jäämistöstähän hajaantui moneen osaan hänen hukkumiskuolemansa jälkeen. Aiempi Haanpää- tutkimus ei ole ollut yhtä perusteellista.

Salminen toteaa kirjassaan mm. että Haanpään vuonna 1948 kirjoittama novelli ”Kaiken vanhan kohtalo” on ehkä yksi hänen parhaistaan. Siinä päähenkilö Antti Maa pohtii uskonkysymyksiä. Haanpään ajattelu oli lähellä nykyajan maallista ajattelua. Jeesusta itseään hän ei pilkkaa, uskontoa kylläkin. ”Jeesus ei missään mainitse, että sellainen mahtava järjestö olisi luotava ja koreanimiset kirkkoherrat ja arkkipiispat päästettävä valtaan. He tuskin olisivat sen yksinkertaisen ihmisen ystäviä, joka aikoinaan kävellä läpsytteli Palestiinan pölyisillä

teillä ja puhutteli kalastajia ja maanviljelijöitä. Saarnastuoleista ja papipiloista ei koskaan puhuttu sanaakaan...” Antti Maa on varma, että jos Jeesus ilmestyisi nyt maanpinnalle, niin hänen vaelluksensa päättyisi, jollei ristille, niin vähintäänkin ristikoiden taakse. Eihän esimerkiksi pyhää omistusoikeutta voi loukata niin kuin Jeesus teki, kun hän muutti riivaajat sioiksi, jotka suinpäin tuhatmäärin syöksyivät mereen jyrkänteeltä ja hukkuivat. Mitäs sikojen omistaja siihen sanoisi...”

Haanpää osallistui kulttuurivaltuuskunnan mukana Kiinan matkalle 1953. Hän näki matkalla itse Maon, joka vastaanotti korkeallaan satojentuhansien kiinalaisten ohimarssin. Haanpää keksi pitkälle letkalle kuvaavan nimen: Ihmisjangtse. Hän kirjoittaa: ”Täällä pateerasivat vain keisarilliset henkikaartit. Sitten se oli kaatopaikkana ja vasta vapautuksen jälkeen kansa puhdisti ja korjasi torin, samoin itse Tienanmenin, Taivaallisen rauhan, komean porttirakennuksen ja pystytti korkean lipputangon, johon puhemies Mao Tse-tung omin käsin nosti Kiinan viisitähtisen kansallisen lipun lokakuun 1. päivänä 1949, jolloin kansantasavalta perustettiin. Nyt hänen jättiläiskuvansa riippuu Tienanmen-portin yläpuolella ja avaran torin takana

vastapäätä kohosivat neljän suuren muotokuvat, Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin noiden, joiden opit Kiinan työväenluokka on ottanut oppaakseen. Sillä hetkellä tunsi, että siinä piilee arvaamattomia voimia. Eiköhän vain se, mitä oli tapahtunut noiden kuvattujen miesten päissä ollut kuljettanut meitäkin kymmenentuhannen kilometrin takaa näkemään Pekingin vapunpäivää...” Näin siis Haanpää toimi myös reportterina. Kaikille eivät jutut kelvanneet. Seura-lehti palaut-

ti ne käyttämättöminä ja yllättäen myös Suomi-Kiina-seura. Haanpään artikkeli ”Kiinan muurilla” julkaistiin vasta Kiina sanoin ja kuvin-lehdessä vuoden 2013 alussa.

Tällaisia yllätyksiä löydätte Matti Salmisen kirjasta. Toivotavasti se aloittaa uuden kiinnostuksen sekä meissä vanhoissa että nuoremmissa lukijoissa Haanpään tuotantoa kohtaan.

Suosittelen: Antero Nummiranta

kään Haanpään kirjassa. Tietokirjailija Matti Salminen teki löydön SKS:n kirjallisuusarkistosta kerätesään lähdeaineistoa Pentti Haanpään elämäkertaan. Haanpää oli vuonna 1933 laatinut novellikokoelman sisällysluettelon ja varmentanut sen allekirjoituksellaan.

Vuonna 1933 Pentti Haanpää oli ollut julkaisupaitsiossa jo kolmatta vuotta. Hänen tunnetuin teoksensa Noitaympyrä ei löytänyt kustantajaa Suomen ahtaassa poliittisessa ilmapiiressä vuonna 1931. Samoin kävi kahdelle novellikokoelmalle Väjän taivaan alta ja Ilmeitä isänmaan kasvoilla. Ne julkaistiin vasta Haanpään kootuissa teoksissa hänen kuolemansa jälkeen vuosina 1956-58. Erillisenä teoksena Ilmeitä isänmaan kasvoilla ilmestyy nyt ensimmäisen kerran.

Antero Nummiranta

Uusi novellikokoelma

Novellikokoelmassa on 23 novellia, joista yhtä, ”Herra tohtori, kirkko ja porvarin jäniskoira”, ei ole koskaan julkaistu yhdessä-

Saksalaismielinen vastarintaliike Suomessa

Saksalaismielinen vastarintaliike perustettiin Lapin sodan aikana syksyllä 1944. Saksan ja suomalaisen äärioikeiston perustaman organisaation oli tarkoitus aloittaa suomessa kansallissosialistinen vallankumous.

Elokuussa 1944 SS-majuri Alarik Bross esitteli suunnitelman joukolle suomalaisia upseereja sekä muutamalle muulle radikaalin oikeiston edustajalle. Kokouksessa perustettiin Vastarintaliikeryhmä, jonka johtoon valittiin everstiluutnantti Carl Lindh. Organisaatio jaettiin kahdeksaan piiriin ja jäsenistöä värvättiin Vapaussodan rintamamiesten liiton, Aseveliliiton sekä IKL:n jäsenistä. Liikkeen rahoitus tuli pääosin saksalaisilta, mutta mm. eversti Ragnar Nordström ja vuorineuvos Peter Forsström ostivat liikkeen käyttöön moottoriveneitä.

Saksalaisten poistuttua etelä-Suomesta syyskuussa 1944 perustettiin liikkeen johtoelimeksi Sonderkommando Nord, joka oli suoraan Saksan pääturvallisuusviraston päällikön Ernst Kaltenbrunnerin alaisuudessa. Bross nimitettiin esikuntapäälliköksi osastoon, jonka miehistö koostui suomalaisista SS-miehistä sekä loikanneista Lapin sodan vangeista. Osasto siirrettiin Usedomin saarelle Heringsdorfiin.

Tammikuussa 1945 majuri Bross, Aarne Runolinna ja Alexander Cellarius matkustivat sukellusveneellä Heringsdorfista Kristiinankaupunkiin tapaamaan liikkeen suomalaisia johtoa. Alukselle kuljetettiin mm. organisaattori Johan Fabritius ja yhdysmies Karl Jansson. Neuvotteluissa saksalaiset eh-

dottivat, että perustettaisiin Suomen pakolaishallitus ja aloitettaisiin sotakorvausteollisuuden sabotointi. Hallituksen johtoon ehdotettiin professori T.M. Kivimäkeä. Fabritius kuitenkin kieltäytyi hankkeesta. Neuvottelun jälkeen Jansson palasi maihin mukanaan aseita, rahaa ja Saksassa koulutettu Seppo Heikkilä. Fabritius matkusti veneen mukana Saksaan. Veneeseen jäivät myös Suomesta mukaan tulleet kapteeni Lauri Törni sekä vänrikki Solmu Korpela.

Vastarintaliike rakensi Suomen radioasemaverkoston, jota käytettiin yhteydenpitoon ja propagandaan. Merkittävin toimintamuoto oli kuitenkin maasta ulos haluavien ihmisten salakuljetukset Ruotsiin ja Saksaan. Saksalaisten kukistuttua vastarintaliike jatkoi toimintaansa, kunnes alkuvuodesta 1946 Valpo pääsi liikkeen jäljille ja pidätti useita liikkeen johtohenkilöitä, mm. Fabritiuksen. Maanpetosoikeudenkäynnissä tuomittiin 11 henkilöä vankeuteen. Esimerkiksi Lauri Törni tuomittiin kuudeksi vuodeksi vankeuteen. Maanpetosoikeudenkäyntiä ei pidä sekoittaa sotasyyslyssysoikeudenkäynteihin.

Yhdysvaltojen Oslon-sotilasiamiehen raportin mukaan järjestöllä oli 10000 kevyttä jalkaväen asetta sekä joitakin kranaatinheittämiä. Kätkeytyjen aseiden joukossa oli myös presidentti Koiviston Emma-pikakivääri. Koivisto tietävästi palveli sodan aikana Törnin alaisena. Kätkeytyjen aseiden lukumäärästä voidaan todeta, että kansallissosialistisen vallankumouksen uhka oli todellinen.

Sauli Drockila
<http://manifestiblogi.blogspot.fi>

Kolme ilmestynyttä kirjaa (osa 1.)

Vuoden 2014 syyskuun 4. päivänä tulee kuluneeksi 70 vuotta vuoden 1944 hetkistä jolloin maamme irrottautui toisen maailmansodan sotatoimista. Lieneekö valmistautumista päivän viettoon se, että tänä vuonna ilmestyi sopivasti isänpäivän alla ainakin kolme teosta, jotka poikkeavat sotakirjojen totutuista kaavoista. Kunkin teoksen aihepiiri on sellainen, joka antaa ymmärtää, että kirjoissa ei rämmitäisi Karjalan kannaksen juoksuhautoihin juuttuneina tekemässä suuria torjuntavoittoja. Näiden kolmen teoksen yhteisenä nimittäjänä voi hyvällä syyllä pitää poikkeavuutta maassamme harjoitettavasta niin kutsutusta virallisesta historian kirjoituksesta.

Virallinen historian kirjoitusahan pyrkii iskostamaan meille ajatusta, että Suomi kävi ylhäisessä yksinäisyydessään sankarillista erillisuutta – oli vain ihan sattumaa, että ajallisesti samoihin aikoihin riehui myös toinen maailmansota. Saman virallisen historian kirjoituksen kaavaan liittyy erillisten taistelujen nostaminen esille suurina sankarillisina ratkaisutaisteluina. Pyrkii unohtuttamaan, laulamalla ylistysvirsiä yksilölle ja hänen sankaruudelleen, seikka kuinka sota todellisuudessa syntyi ja päättyi. Itketään ja suolletaan selityksiä kuin pahankuriset kaharat, jotka narahativat kesken pahanteon.

Itse olen kiinnittänyt useampana vuonna huomiota siihen, että valtamedioissa kiertää elokuisin tarinoita suurista Karjalan kannaksella käydyistä ratkaisevista torjuntavoitoista. Saattaahan kirjoittelu johtua mätäkuustakin ja toimittajien valittamasta kesäisestä juttupulasta. Merkillistä on, että mätäkuun loppumisen myötä unohtuvat syyskuun tapahtumat. Yleensä syyskuussa vallitsee sotajutturintamalla syvä ja pitkä hiljaisuus. Yksinkertaisesti unohdetaan kertoa esim. sodan aseleposopimuksesta ja välirauhan sopimuksesta. Samoin unohtuvat Suursaaren tais-

telu, Lapin sota. Myöskään ei paljon pukahdella Stella Polaris-operaatista, asekatkentaikutusta, Saksalaisen vastarintaliikkeen luomisesta maahamme. Samoin ei myöskään paljoa ole näkynyt totuuden mukaisia selostuksia Suomen sotaherrojen vehkeilyistä Lapin sodan aikana.

Kohtuuden nimissä on todettava, että täysin noista edellä luettelustani asioista ei ole voitu vaienta. Tietoa niistä on ollut, etenkin vasemmistolaisen työväenliikkeen piirissä, mutta julkisuudessa puhuttaessa ovat ”isänmaalliset piirit” hyvin nopeasti pyrkineet leimaamaan ne kommunistien panetteluksi. Vainenemisestä huolimatta tieto tapahtumista on elänyt mielissä perimätiedon tavoin.

Tänä syksynä näyttäisi tapahtuneen jonkinlainen poikkeaminen peruskuvioista. Nämä ilmestyneet kolme teosta näyttäisivät poikkeavan totutusta yleisestä niin sanotusta virallisen historian kirjoituskuvioista. Kirjat ovat: **Juhani Suomen** kirjoittama kirja, jonka on kustannut Kustannusosakeyhtiö Siltala Helsingissä. Kirjan nimi on **”Mannerheim – viimeinen kortti?”**

Kauko I. Rumpusen toimittama ja Valitut Palat – Digest Ab:n Helsingissä kustantama kirja, jonka

nimi on **”Vaiettu totuus – salailtuja ja vähän tunnettuja tapauksia sotavuosilta”**.

Dosentti **Juha Pohjosen** ja tutkijatohtori **Oula Silvennoisen** kirjoittama ja Otavan kustantama kirja nimeltään **”Tuntematon Lauri Törni”**.

Pääpiirteissään kaikki kolme edellä mainittua teosta käsittelevät samoja asioita. Jokaisessa teoksessa on vain asioihin toisistaan poikkeava näkökulma. Mielenkiintoista etten sanoisi. Tulen myöhemmin palaamaan tarkemmin teoksiin sekä niissä esitettyihin asioihin.

Asian tekee mielenkiintoisemmaksi, jos esittää kysymyksen: miksi ne on julkaistu nyt? Siis kolme erillistä teosta - lähes samanaikaisesti – joissa pyritään pudottelemaan muutamia legendaarisia tyyppejä pois heille luoduista, liki henkilökulttimaisista sädekehistä. Ehkä eräs selitys saattaisi olla se, että sodasta on kulunut jo tarpeeksi paljon aikaa. Arjan myötä on avautunut erilaisia arkistolähteitä laajempaan tutkimukseen. Tutkijoiden käytettävissä on ollut entistä monipuolisempaa materiaalia. Ehkä oma vaikutuksensa on seikkalla, että myös tutkijariveihin on nousut nuorempia sukupolvia, sukupolvia ilman omakohtaisia sotaraportteja.

Vaarallisinta on se, että jos näitä tutkimuksia yritetään käyttää sodan vähättelyyn. Eli pyritään luomaan ajatusmaailmaa, että viime sotien lopputulos oli itseasiassa kiinni muutamasta tunaroinnista ja säistä.

Palaan seuraavissa Kansan Äänen numeroissa tarkemmin asiaan.

Timo Kangasmaa

70 vuotta sitten (14)
Jälleen Dneprillä, sodan aalto alkoi vyöryä länteen

Kurskin voittoon liittyen toteutettiin useita operaatioita. Ensimmäinen oli Donetskin laakion vapauttaminen. Zitadellen kuivuessa kaasaan, miettivät fasisit, miten pitää hallussa Donetskin laakion kaivos-teollisuus- ja vilja-alueet. Puna-armeijan pysäyttämiseksi fasisit linnoittautuivat Mius-joelle. Neuvostoliiton sodanjohto päätti jo Kurskin taistelujen aikana sodan jatkotoimista: fasisit murskataan rintaman eteläkaistalla, vapautetaan Donetskin laakio, Dneprin itäpuolinen Ukraina sekä Krim ja vallataan sillanpää-asemia Dneprin länsirannalta. Lounais- ja Etelä R:n tuli edetä Dneprin alajuoksulle, KeskusR:n sekä Voronežin- ja Aron R:n tuli edetä Dneprin keskijuoksulle. Pohjoisempina LänsiR:n ja Kalininin R:n tuli ottaa haltuunsa Dneprin yläjuoksun alueella Duhovštšina, Smolensk ja Roslavl. Päämaja painotti, että Dnepr ja Molotšnajajoki tulee ylittää pikaisesti, "ettei vihollinen ehdi tehdä Donetsin laakiosta ja vasemman rannan Ukrainasta autiomaata" eikä linnoittaa linjalle Narvajoki-Pihkova- Vitebks- Orsa- Sož-joki- Dnepr- Molotsnajajoki suunnittelemaansa Itävallia.

Donetskin laakion vapauttaminen oli merkittävä operaatio

Lounaisk:n komentaja Malinovski ja Vasiljevski koordinoivat operaation, jossa Harkovan operaation kanssa Lounais- ja EteläR toteutavat Donetskin laakion vapauttamisen. Pääisku annetaan Donetsin länsirannan sillanpäistä Ižumin eteläpuolitse Barvenkovon kautta kohti Pavlogradia. Päävoimina olisivat 6.A (I.T.Šlemin), 12.A (A.I.Denilov) ja 8.KaA (V.I.Tsuikov). Samalla tuli katkaista Donetskin Laakion saksalaisryhmien perääntymistiet länteen. Hyökkäyksen alkamiskohdaksi suunniteltiin 16.8.-43. Harkovan eteläpuolelta 46.A (V.V.Glagolev) tuli siirtää Stalino (Donetsk) luokse saksalaisryhmien tuhoamistehävään. Sitä ennen sen tuli yhdessä 1. KaA:n ja 57.A:n kanssa iskeä Zmijevin suuntaan auttaakseen Aron Raa kiertämään Harkova etelästä ja lounaasta. EteläR:n tuli hyökätä idästä Mius-joelta - murtaa siellä fasisien vahva torjuntarintama Amvrosijevkan kautta Volnovahan ja Pologin suuntaan ja kiertää Stalino etelästä LounaisR:n joukkoja vastaan. Tähän varattiin mm. 5.IskuA, 2.KaA ja 28.A sekä EteläR:n ilmavoimat. Murtokohta Mius-joella Kuibysevon kohdalla suunniteltiin vain 12 km leveäksi ja sinne varustettiin 120 tykkiä rintamakilometrilte. Hyökkäys suunniteltiin alkavaksi 18.8.-43.

Vihollinen oli valmistautunut pitämään Donetskin laakion

LounaisR:n hyökkäyksen 16.8. Ižumin kohdalla käynnistyttyä alkoivat ankarat taistelut. Joukot saivat "kyynärtuntuman" oikealla Aron R:n kanssa ja Zmijev vallattiin. Neuvostojoukot kiillautuivat fasistien puolustukseen, mutta eivät kyenneet läpimurtoon. Uusi yritys 19.8. ei myöskään tuottanut tuloksia. Viuhollinen irrotti uhatuille alueille

voimia viereisiltä kaistoilta, jolloin ne jäivät vaille suojausta. Päätettiin ryhmittää hyökkäys uudelleen suojaamattomalle kaistalle. Päämaja hyväksyi uuden hyökkäyksen alkamisajaksi 27.8.

EteläR:n 18.8. alkanut hyökkäys Mius-joella sujui menestyksellisesti. Vihollisjoukot pirsottiin kahteen osaan ja samaan aikaan Harkovan vapautuksen kansa puhdistettiin Amvosrijevkan alue fasisteista. Harkovan vapautuksen jälkeen Voronežin R:n ja Aron R:n hyökkäys sujui kaupungin eteläpuolella nihkeästi. Vihollisjoukot tekivät kovaa vastarintaa pelastaakseen Donetskin laakiolla uhatut joukkonsa. EteläR:n joukot kuitenkin etenivät. 2.kaA ja 28.A käänäsivät iskun etelään 44.A:n edessä olevan vihollisen tuhoamiseksi ja Asovanmeren rantakaupungin Taganrogin valtaamiseksi. Asovanmeren sotalaivasto ja 8.IIImA ym. tukivat 44.A:n hyökkäystä Taganrogiin, joka vallattiinkin 30.8. Mius-joella vihollisjoukkojen rippeet tuhottiin Taganrogin luoteispuolella. Hyökkäystä jatkettiin länteen ja luoteeseen. 5.IIskuA hyökkäsi Debaltsveoon. Päämaja siirsi EteläR:lle XPsAK:n ja XIPsAK:n tukemaan hyökkäystä Volnova kiertäen Stalinon länsipuolelle, jossa niiden tuli yhtyä LounaisR:n kanssa. Vihollisen suuri tulivoima ja panssareiden käyttö torjuntataistelussa estivät kuitenkin LounaisR:n 6.A:n ja 8.PsA:n etenemisen, mutta EteläR:lla 51.A ja 5.IIskuA valtasivat Debaltsveon ja jatkoivat etenemistään länteen.

Fasistit vetävät Etelässä joukkonsa Dneprin tuntumaan

Sotavankien tietojen mukaan natsijohto pyrki pysäyttämään LounaisR:n etenemisen linjalle Slavjansk-Kramatorsk-Konstantinovka-Donetskin laakion keskiosa. Mutta 6.9. Lounais- ja EteläR tekivät nämä

aikomukset tyhjiksi vapauttamalla Donetskien laakioita mm. Makejevkan, Konstantinovkan, Kramatorskin, Slavyjanskin ja Družkovkan sekä yli 100 muuta taajamaa. Stalinon valtasivat 5. lokuu ja 2. kaA 8.9.-4.3 ja 10.9. vapautettiin fasisistaista Barvenkovo, Volnovaha ja Mariupol. Natsit tekivät useita raivoisia vastahyökkäyksiä, jotka torjuttiin. Neuvostojoukot etenivät 15.9. mennessä linjalle Lozovaja- Tšaplino- Guljaipole- Urzuf. Vasta tämän jälkeen vihollinen aloitti vetäytymisen Melitopolin, Pologin ja Sinelnikovan alueelle.

Taistelu Dnjepristä alkaa

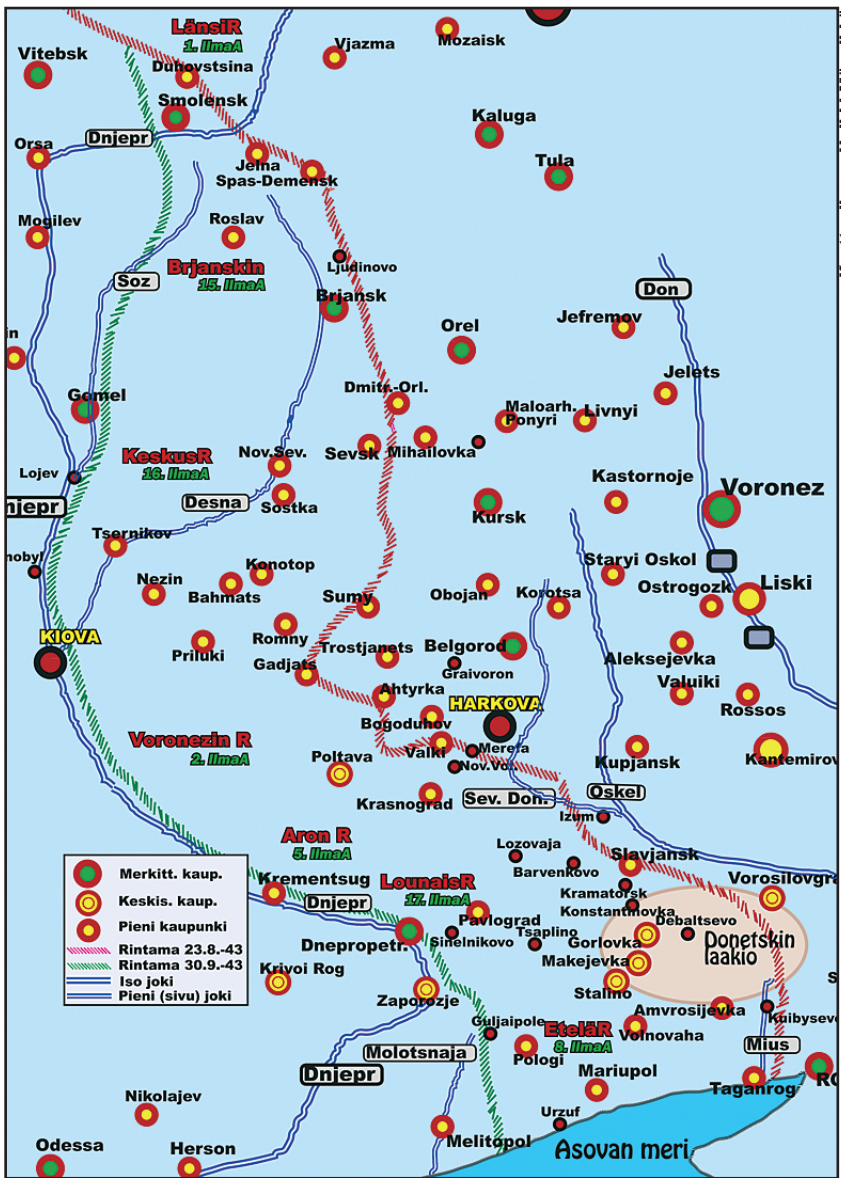
Heti Kurskin operation jälkeen, kun rintama Orelin kaarella oli vedetty linjalle Ljudinovo-Orlovsk (18.8.). Harkovan alue vapautettiin (25.8.) ja Donetskin laakio sekä siihen liittyvä Mustan Meren rannikko puhdistettu fasisteista (15.9.). osoitettiin rintamille uudet tehtävät. Päämajan kokonaissuunnitelma oli: (1) vihollinen tuli lyödä rintamman eteläsiivellä, (2) Dneprin vasemman puolen Ukrainaa oli puhdistettava fasisteista ja (3) Dnjepr oli ylittävä suoraan liikkeestä ja muodostettava sen länsirannalle sillanpääasemia. Tämä tehtävä tuli suorittaa viiden rintaman, Keskus-Voronežin-, Aron-, Lounais- ja EteläR:n joukoilla.

KeskusR valmisteli hyökkäyksen pikavauhdilla

Keskus R:n tuli hyökätä kohti Sostkaa ja Kiovaa, ylittää Desna- ja Drepr-joki ja vapauttaa Voronežin R:n kanssa Kiova. Valmisteluaikaa annettiin 10 päivää. Se oli liian vähän, mutta kaikki tiesivät Hitleriläisten linnoittavan Dnepr- ja Sož-jokien varrelle puolustuslinjaa ”Itävalia”. Partisaanit ilmoittivat vihollisen siirtävän sinne joukkoja ja rakentavan puolustuslaitteita Puna-armeijan hyökkäyksen pysäyttämiseksi. Huoltokoneistolle asetui raskas tehtävä organisoida ampumatarvikkeita, aseita, muonaa, polttoainetta sekä rehua ja siirtää varastot lähemmäksi hyökkäviä joukkoja. Edessä oli suuria jokia, joiden ylittämiseen pioneerijoukot joutuivat varaamaan paljon ylityskalustoa.

KeskusR:n hyökkäys sujui menestyksellisesti

keskus R:n hyökkäys alkoi 26.8..43. Sevskin suuntaan. Kärjessä olivat 65.A tukeaan IVLäpimurtoTykKAK sekä heikentynyt 2.PsA. Sivustayhtyminä 48.- ja 60.A (I.D.Tsernjahovski) edistivät kärjen etenemistä. Vase mmalla hyökkäsi Voronežin R. Sen tehtävänä oli edetä Poltavaan ja Krementsugiin ja vallata Dneprin ylimenopaikat. Alussa saksalaiset tekivät voimakasta vastarintaa. Rokossovski kertoo "miten kymmeniä Ps-vaunuja ryntäsi tiheiden jalkaväkiketjujen ja kokonaisten lentolaivueiden seuraamina joukkojamme vastaan". Taistelut raivosivat taukoamatta. 26.8. Illalla kärkijoukot kuitenkin valtasivat Sevskin, mutta hyökkäystä ei kyetty laajen-

Piirros osoittanee miten laajalle alueelle taistelut Kurskin operaation jälkeen sijoittuivat. Vitebskin ja Odessan välimatka on n. 900 km. Kuuden rintaman yhteishyökkäyksessä elokuun puolesta välistä lokakuun alkupuolelle fasisteja työnnettiin n. 300 km länteen. Lokakuun alkupuolella rintamalinja kulki jo Smolenskin ja Duhovstsinan länsipuolitse Soz- ja Dnepr-jokien itärantaa mukaillen Zaporozjeen ja sieltä Melitopolin itäpuolitse Asovanmereen.

tamaan. Vihollisen taktiikkana oli, että se vahvisti voimiaan Puna-armeijan hyökkäyskiilan edessä vetämällä sinne joukkoja viereisiltä kaistoilta. Tehtiin päätös antaa apu-isku vasemmalla hyökkäävään 60.A:n vasemman sivustan yksiköillä. Tämän tuloksena 60.A eteni kauas eteen. Välttämästi 60.A:aa vahvennettiin mm. ilmavoimilla ja 29.8. se valtasi Gluhovin. Hyökkäyksen painopiste siirrettiin rintaman vasemmalle sivustalle. Sinne keskitettiin mm. 2.PsA. Lisäksi 13.A rintaman oikealta sivustalta siirrettiin 65.- ja 60.A:n saumaan. Tšernjakovskin armeija eteni 31.8. mennessä 60 km ja murtokohta laajennettiin 100 km leveäksi. Joukot lähestyivät Konotopia. Rintaman alue ajokalusto siirrettiin murto-alueelle joukkojen ja ajokaluston kuljetukseen. Fasistit eivät enää ehtineet siirtää alueelle reservejään rintaman etenemisen esteeksi. Menestystä saavutettiin myös 65.A:n ja 48.A:n kaistoilla. 48.A hyökkäsi yhdessä vasemmalla toimivan 65.A:n ja oikealla operoivan Brjanskin R:n vasemman sivustan kanssa.

Hyökkäävien rintamien painopistesuuntaa muutettiin

Rintamasta vasemmalla hyökkäävä Voronežin R kävi taistelua Romnyn suunnalla ja oli n. 100 km KeskusR:n jäljessä. Rintamien väliin jäi suojaton kaista. Sen "paikkaamiseen" luovutti 60.A voimia. Vasen sivusta kuitenkin pidentyi ja päämajan reservistä KeskusR:lle luovutettiin 61.A (P.A. Belov). Se sijoitettiin 65.- ja 13.A:n väliselle kaistalle Tšernikovin suunnassa ja 60.A:n hyökkäyskai-

taa voitiin kaventaa. Tässä vaiheessa KeskusR:n painopistesuunta muutettiin Kiovan sijaan Tšernikoviin. Se oli suuri pettymys rintamalle, joka oli taistellut osallistuaan Kiovan vapautukseen. Tästä huolimatta rintaman hyökkäys kehittyi menestyksellisesti.

**Edessä oli Dneprin sivujo-
ki Desna.** 65.- ja 48.A saivat kä-
sken ylittää joki suoraan liikkeessä
ja vallata Novgorod-Seversk. N.P.
Puhovin 13.A, joka saavutti myös
Desnan, komennettiin etenemään
sen vasenta rantaa, ylittämään jo-
ki Tsernigovin eteläpuolella, jatka-
maan sen jälkeen Dneprille, ylittä-
mään Dnepr suoraan liikkeestä ja
muodostamaan sen läntiselle ran-
nalle Tšernobylin kohdalle sillan-
pää. 60.A valtasi 6.9. Bahmatšin
kaupungin, jossa saarrettiin ja tu-
hoittiin kaksipäiväisessä taistelussa
neljä fasistidivisioonaa. Nežin kau-
punki vallattiin 15.9.-43.

Desna ylitettiin suunnitel-
mien mukaisesti, Tšernikov va-
pautettiin fasisteista 21.9.-43 ja 13.A
saavutti Dneprin 22.9., aloittaen sen
ylityksen leveällä rintamalla. Ylitys
turvattiin tykki- ja panssari-tulella.
Rynnäkö- ja hävittäjäkoneet tuki-
vat maajoukkoja. Jalkaväen kärkiyk-
siköt aloittivat nopeasti ylityksen
veneillä, lautoilla yms. odottamat-
ta ylityskaluston saapumista pu-
reutuen toiselle rannalle ja samalla
torjuen vihollisen vastahyökkäyk-
set. Ensimmäisinä siirtyivät myös
tykistö-upseerit korjaten sillanpääs-
tä käsin tykkitulon suuntaa.

Jatkuu sivulla 13

Syksyllä -43 viholliselle ei saanut antaa aikaa linnoittautumiseen ja tuhoamiseen. Siksi karkijoukot ylittivät vesiesteet nopeasti ennen ponttoonien ja siltakaluston saapumista sillanpää-asemien muodostamiseksi. Ylitykset suojattiin voimakkaalla raskaan aseenn tulella. Rokossovskin kirjan ”Sotilain velvollisuus” kuvitusta.

Karttapiiros: Heikki Männikö

Jälleen Njeprillä, sodan aalto alkoi vyöryä länteen

Jatkoa sivulta 12

Kärkiosastojen suojaamina sillanpäähän siirrettiin yhä enemmän joukkoja. 23.9.-43 oli 13.A:n sillanpää leveydeltään 30-35 km ja syvyydeltään 35 km. Etelämpänä 60.A:n joukot muodostivat Dneprille myös 30.9. mennessä 12 km syvän ja 20 km leveän sillanpään. Lisäksi pienen sillanpään 13.A:n pohjoispuolelle muodosti myöskin 61.A. Desnan yli siirtyivät myöskin 65.- ja 48.A. Ne joutuivat taistelemaan vaikeissa olosuhteissa Gomelin kohdalla sijaitsevilla suo- ja räme-alueilla, jotka ylitettiin syyskuun loppuun mennessä, jolloin joukot pureutuivat Gomelin pohjoispuolelle Sož- joelle.

Voronežin - ja Aron R etenevät Ukrainaan ja Dneprille- tavoite Kiovan vapautus

Zukovin koordinoimat rintamat saivat 6.9.-43 päämajan ohjeen edetä Dneprin keskijuoksulle ja vallata siellä sillanpää-asemia. Voronežin R:n tuli iskeä linjalla Romny- Priluki- Kiova. Aron R:n hyökkäysuunta oli Pultava- Kremenzug. Rintamien eteneminen oli alkuun hidasta. Natsit kuitenkin joutuivat Donetsin Laakion taisteluiden jälkeen vetäytymään Pultavan alueelta. Voronežin R:lle päämajan reservistä lähetetty 3.KaPsA (Rybalko) sai aikaan murron. Lisäksi rintamaa vahvennettiin vielä antamalla sille 61.A ja 52.A. Aron R:lle annettiin 37.A ja 46.A ja lisäksi sinne siirrettiin Voronežin R:n 5.KaA. Pultavan valtauksen jälkeen Aron R:n vasen siipi lähestyi 23.9.-43 Dnepriä. Sillanpään Veliki Bukrinin alueella valta-

sivat 3.KaPsA, 40.A ja 47.A. Sitä laajennettiin nopeasti Voronežin R:n etenemisen turvaamiseksi Kiovaan etelästä ja lounaasta kiertäen. Veliki Bukrinissa fasistit tekivät suurella voimaryhmittymällä vastaiskun sillanpään joukkoja vastaan sitoen ne paikalleen. Kiovan pohjoispuolella Ljutešin alueella Dneprin ylittivät myös 240.D:n JR842 joukot. Täälläkään kärkijoukot eivät odottaneet ponttoonien ja siltakaluston saapumista, vaan aloittivat ylityksen saatavissa olevalla välineistöllä. Aron R:n joukot ylittivät Dneprin Dneprovokamenkan ja Domotkanin alueilla. Siellä jouduttiin torjumaan vihollisen vastahyökkäykset useaan kertaan, että voitiin turvata 7.KaA:n menestyksellinen ylitys. Dnepr ylitettiin myös muualla mm. Kremenzugin kaakkoispuolella.

Sodan tärkeä vaihe oli saavutettu

Lokakuun alkuun mennessä tavoitteet oli pääosin saavutettu. Syyskuussa neuvostojoukot ylittivät Dneprin useilta kohdilta 700 km osuudelta välillä Lojev- Zaporozje ja valtasivat useita sillanpää-asemia. Dneprin alajuoksua lukuunottamatta lähes koko Dneprin itäpuolinen Ukraina oli vapautettu. Syyskuussa Pohjois- Kaukasian R vapautti Mustanmeren laivaston kanssa Novorossiiskin ja Tamanin niemimaan ja vihollisryhmittymä tuhottiin. Myös syyskuussa ajettiin fasistit Brjanskista ja Smolenskista.

Sotamenestys perustui sosialistisen kansantalouden järjestämiseen ajoissa sotatalouden raitteille. Rintamalle kyettiin toimitt-

Syksyllä -43 hyökkäys fasistien karkottamiseksi eteni kuuden rintaman yhteishyökkäyksellä. Taistelujen painopiste oli vielä eteläisillä rintamaosuuksilla. Tavoite oli kuitenkin asetettu taistelujen siirtämiseksi Valko-Venäjälle, Leningradiin, Baltiaan, Karjalaan ja Muurmanskin suunnalle. Kuvassa neuvostojoukot saapuvat Smolenskiin, joka vapautettiin 2.10.-43. Kuva "Marsalkka Zukovin muistelmat" kirjasta.

Syksyllä -43 Leningradin piiritys jatkui. Moskovan ja Stalingradin voitot sekä Leningradin puolustajien vastarinta estivät fasisteja koskaan valtaamasta kaupunkia. Tammikuussa -43 Leningradin- ja Olhavan rintamat Zukovin koordinoimana mursivat kapean maakäytävän saartettuun kaupunkiin. Kuvan muistokivi elämäntien alkupäässä on osoitettu niille tuntemattomille autonkuljettajille, jotka antoivat henkensä synnyinmaan puolesta suuressa isänmaallisessa sodassa.

maan kaikkea tarpeellista materiaalia. Öljyntuotantoon käynnistettiin "toinen Baku". Kehitettiin tuotantoa Kuznetskin ja Magnitogorskin sulatoilla sekä käynnistettiin uutta kaivos- ja metallialan tuotantoa. Vuonna 1943 kansantalous tuotti 35000 taistelukonetta sekä 24000 Ps-vaunua ja rynnäkkötykkiä. Tämä kaikki oli määrällisesti ja laadullisesti enemmän mihin Saksa kykeni. Asevoimia lisättiin v. -43 määrällisesti ja laadullisesti. Muodostettiin 78 uutta divisioonaa, 5 Ps-armeijaa, 37 Ps- ja Mek AK:aa, 80 ErPs- prikaatia ja 149 ErPs- ja rynnäkkötykirykmenttiä. Lisäksi muodostettiin 6 TykAK:aa, 26 TykDiv ja 7 KA raketinheitin Div.

Sodassa oli tapahtunut lopullinen käänne ja sen seurauksena suurten työläisjoukkojen kes-

kuudessa fasisminvastainen toiminta ympäri Eurooppaa sai jalansijaa. Toimitti Heikki Männikkö

Lähdeaineisto: Marsalkka **Zukovin** muistelmat, Marsalkka **A.Vasilevski:** Elämäni työ, Marsalkka **K. Rokossovski:** Sotilaan velvollisuus, **APN:** Toisen maailmansodan aattona, **Albert Axel:** Stalin sodanjohtajana, **Grigori Deborin:** 30 vuotta suuresta voitosta, **Boris Solovyov:** The battle of Kursk, APN 1973 **Sovjetskaja Rossija** (72/13) liitteen "isänmaalliset kirjoitukset" (13/13), **Andrei Raisfeldin** artikkeli "Zitadellen romahdus".

Kenraali Vo Nguyen Giap: "Osasimme odottaa heitä!"

Historian menestyksekkäin sissikommentaja kuollut

[Risto Koivula, Tampere] Loka-kuun 4. päivänä 2013 kuoli Hanoin sotilassairaalassa 102-vuotiaana Vietnamin Japania, Ranskaa ja USA:ta vastaan käymien raskaiden imperialisminvastaiten puolustusotien komentaja ja entinen pitkäaikainen ministeri Vo Nguyen Giap.

Vo Nguyen Giap syntyi 25.08.1911 Keski-Vietnamissa Huen kaupungin lähistöllä maanviljelijän perheeseen. Pikkuvirkamiehenäkin toiminut isä oli osallistunut vuosien 1885 ja 1888 kapinoihin Ranskan siirtomaavaltaa vastaan. Vuonna 1919 siirtomaaviranomaiset vangitsivat hänet kumouksellisesta toiminnasta ja tapoivat hänet. Isä opetti pojalle mm. ranskaa ja poika menestyi koulussa hyvin. 13-vuotiaana Huen meni katoliseen lukioon, jossa hänen opettajanaan toimi mm. rehtori poika Ngo Dinh Diem, tuleva Etelä-Vietnamin nukkepresidetti ja koulukaveriehin kuului Annamin entinen kruuninprinssi Bao Dai, tuleva japanilaismiehittäjien asettama nukkehallitsija. Samaa koulua oli käynyt myös Ho Tshi Minh. Giap erotettiin lukiota poliittisen toiminnan takia ja hän palasi kotiseudulle, jossa liittyi Tan Viet -itsenäisyyspuolueeseen. Giap vangittiin 1930 ja tuomittiin kahden vuoden rangaistukseen, josta 13 kk vankilassa, kumouksellisesta toiminnasta. 1931 hän liittyi Vietnamin kommunistiseen puolueeseen. 1933 – 1938 Giap opiskeli Hanoin yliopistossa valmistuen lakitieteellis-

Kuvassa aseveljet (1945) Vietnamin viidakossa Japanin antautumisen aikaan. Keskellä seisomassa vasemalta René Deforneaux, (Vapaa Ranska, laskuvarjodesanttiupseeri, sittemmin sotakirjailija), Hồ Tshi Minh, Allison Thomas (USA, em.), Vo Nguyen Giáp eli "toveri Van", Henry Prunier, (USA, Giapin ja Hon länsimaisen aseteknologian opettaja, alun perin ranskankielen tekninen sotilastulkki, kuoli 17.04.2013), äärimmäisenä oikeassa reunassa tohtori Paul Hoagland (USA, Chase Manhattan Bankin lääkäri, päätehtävänään pitää Neuvostoliitossa verenvaihdolla parannetun tuberkuloosin jäljiltä edelleen sairasteleva Ho hengissä mm. uusilla sulfa-antibiooteilla). Kuvan aikaan Ho ja Vo mm. tiesivät jo myös NL:n atomipommista, kahtena alle kymmenestä ulkomaan ulkomaalaisesta Maon, Titon, Klaus Fuchsin ja Robert Oppenheimerin ohella.

tä tiedekunnasta pääainenaan poliittinen taloustiede. Hän ei kuitenkaan ryhtynyt lakimieheksi, vaan historianopettajaksi erityisenä mielenkiinnonkohteenaan sotahistoria. Vuonna 1938 kesällä hän meni naimisiin pääaineensa professorin Dang Thai Minhin tyttären Nguyen Thi Minh Giangin kanssa, jonka perhe myös oli vastarintaväkeä.

Münchenin sopimuksen jälkeen 1938 Ranska omaksui Indokiinassa fasistisen linjan pyrkien diiliin Hirohiton kanssa. Ranskan kommunistisen puolueen toiminta kiellettiin ja sen aktiiveja alet-

tiin vangita ja tappaa. Englantilainen Euro-Wikipedia väittää, että tämä olisi tapahtunut vasta "Molotov-Ribbentrop-sopimuksen jälkeen", mikä on paha vale. Sen jälkeen myös Ho Tshi Minh ja Vo Nguyen Giap tunnettuina johtajina siirtyivät syksyllä 1938 Kiinaan Maon joukkoihin saamaan sotilaskoulutusta.

Kolmen imperiumin voittajien komentaja Vuonna 1942 Giap ja noin 40 muuta kiinalaisittain sissikoulutettua palasi Vichyn Vietnamiin. He perustivat sissiryhmiä syrjäisimmiltä

kulmilta alkaen läpi maan, lopulta kaupunkeihinkin. Tarkoitus oli, etteivät vichyt ja japsit huomaa mitään erityistä olevan tekeillä, kaiken vähiten, että vastarinnan valmistelua aseistettiin Neuvostoliitosta, sillä Stalin pelkäsi Japanin hyökkäystä NL:n Kaukoitään. Sille olikin toisaalta järjestettävä muuta puuhaa... 1943 Vo sai tietää, että hänen vaimonsa, appensa ja vaimon sisar olivat joutuneet ranskalaisten fasistien uhriksi. Pieni tytär ja anoppi säilyivät hengissä.

Syyskuussa 1944 julkistettiin Vietnamin vapautusmeijan (Vietminh) aseellien taistelun ohjelma. Maaliskuussa 1945 japanilaiset "liittolaiset" kaatoivat vichynranskalaisten hallituksen ja asettivat "valtaan" Bao Dain. Viet Minhillä oli tuolloin n. 5000 hyvin asemoitua ja aseistettua taistelijaa. Toukokuusta elokuuhun 1945 USA tuki aktiivisesti Viet Minhia (kuva). Amerikkalaiset tunsivat Hon entuudestaan hyvin. Hän oli mm. valmistellut Kansainliiton perustamista presidentti Woodrow Wilsonin kanssa tuoden tämän tietoon siirtomaiden ja Kominternin näkökantoja.

Hirohito antautui ehdoilla 15.08.1945. Vo Guyen Giap marsi sissijoukoiineen Hanoihin 28.08. Ho Tshi Minh julisti Vietnamin demokraattisen tasavallan itsenäiseksi 02.09. Hän nimitti Vo Nguyen Giapin sisäministeriksi. Potsdamin konferenssi 1945 päätti, että Japanin antauduttua Vietnamiin asetettiin tilapäinen hallinto, jossa Kansallinen Kiina (Kuo Min Tang) hallinnoi Pohjois-Vietnamia ja Englanti maan eteläosaa. Kansallinen Kiina oli jälleen sekä Maon että Vietna-

miin vihollinen. Vietminh pyrki hartaasti sovitteluratkaisuun Ranskan kanssa Vietnamin itsenäisyydestä, turhaan. Englanti vetäytyi Etelä-Vietnamista ja Kuomintang Pohjois-Vietnamista Ranskan hyväksi, joka aloitti I Indokiinan sodan, joka päättyi 7.5.1954 Dien Bien Phun ratkaisutaisteluun, erääseen sotahistorian kuuluisimmista ja merkittävimmistä taisteluista, joka teki Giapista legendaarisen hahmon. USA:n ilmavoimat osallistui salaa Ranskan puolella taisteluun.

Ranskan poistuttua USA asetti Etelä-Vietnamiin oman Ngo Dinh Diemin nukkehallituksen, jota rupeesi massiivisesti aseistamaan. Tämä johti II Indokiinan sotaan eli Vietnamin sotaan, jossa Vo Nguyen Giap toimi koko ajan Pohjois-Vietnamin armeijan komentajana. Viet Cong toimi etelässä maan yhdistämiseksi. Sota päättyi voittoon 1975. Sota vaati 6 miljoonan ihmisen hengen. USA käytti myös toistaiseksi ainoan kerran sotahistoriassa mutageenisia myrkkyjä, joten se kävi osin etnistä tuhoamissotaa. Sellainen pitäisi määrätä kansanmurhaakin raskaammaksi rikokseksi ihmiskuntaa vastaan. Rauhantekoon liittyi tärkeä kansainvälinen kriisinhallintajärjtelmän parannus, kun Kiina korvasi Taiwanin YK:n Turvallisuusneuvoston pysyväjäsenenä.

Vietnamin sodan jälkeen Vo johti vielä naapurimaan Kamputsean Pol Potin fasistihallituksen kaatamisen 1978 ja Kiinan maahan-tunkeutumisen torjunnan 1979 sotilasoperaatiot.

Jatkuu sivulla 19

Onko keskuspankkivalta kehityskykyistä kapitalismia ?

”Nykyajan kapitalismin ja sosialismin peruslait

Onko olemassa kapitalismin peruslaki? Kyllä, sellainen on olemassa. Mikä tämä laki on, mitkä ovat sen luonteenomaiset piirteet? Kapitalismin taloudellinen peruslaki on sellainen laki, että se ei määrää vain joitakin kapitalistisen tuotannon kehityksen erityispiirteitä ja -prosesseja, vaan sen kehityksen kaikki pääprosessit – laki, joka määrää kapitalistisen tuotannon olemuksen, sen olennaisen luonteen.

Onko arvolaki kapitalismin peruslaki? Ei ole. Arvolaki on ensisijaisesti (myyntiin tuotetun), tavara-tuotannon laki. Se on ollut olemassa ennen kapitalismia ja tavaratuotannon tapaan tulee jatkumaan kapitalimin kumoamisen jälkeen kuten meidänkin maassamme, vaikkakin todellakin rajoitetussa toimintapiirissä. Vaikuttaessaan laajasti kapitalismin oloissa arvolaki näyttelee tietenkin suurta roolia kapitalistisen tuotannon kehityksessä. Mutta paitsi, että se ei määrää nimenomaan kapitalistisen tuotannon olemusta ja kapitalistisen voiton periaatteita, se ei edes aseta kysymystä näistä. Siksi arvolaki ei voi olla nykyaikaisen kapitalismin peruslaki. Samasta syystä myöskään kilpailun ja tuotannon anarkian laki tai epätasaisen kehityksen laki kapitalismissa eri maissa eivät voi kumpikaan olla kapitalismin peruslakeja.

On sanottu, että keskimääräisen voiton laki olisi nykyaikaisen kapitalismin peruslaki. Se ei ole totta. Nykyaikainen kapitalismi, monopolikapitalismi, ei voi tyytyä keskimääräiseen voittoon, jolla lisäksi on taipumus aleta joh-tuen pääoman kokoonpanon muutoksesta (kulloinkin uuta lisäarvoa tuottavaan elävään työhön sijoitetun osan suhteelliseen vähenemisestä). Se, mitä nykyaikainen monopolikapitalismi vaatii, **ei ole kes-**

Neuvostoliitossa käytiin 50-luvun taitteessa laaja tieteellinen keskustelu sosialismin ja siinä ohessa kapitalismin objektiivisista peruslainalaisuuksista. Keskustelun tulosten yhteenveto julkaistiin Stalinin nimisessä teoksena ”Sosialismin taloustieteellisiä kysymyksiä NL:ssa” /1. Objektiviisuusnäkökannalta oli tärkeää eriyttää oikein myös kapitalimin todelliset olennaisimmat peruslait. Tällä kertaa olemmekin kiinnostuneita nimenomaan niistä. Niitä käsittelee kirjan 7. luku

kimääräinen, vaan maksimivoitto, jota se tarvitsee enemmän tai vähemmän säännölliseen laajennettuun uusintamiseen (kasvuun).

Soveliaiin kapitalismin peruslain käsitteeksi on lisäarvolaki, joka on kapitalistin voiton alkupe-rän ja kasvun laki. Se todella määrää kapitalistisen tuotannon peruspiirteet. **Mutta lisäarvolaki on liian yleinen laki**, joka ei selitä korkeimman voiton suhdeluvun ongelmaa, jonka varmistaminen on monopolikapitalimin kehityksen ehto. Tämän puutteen korjaamiseksi lisäarvoteoriaa on konkretisoitava ja kehitettävä edelleen nimenomaan monopolikapitalimin oloihin soveltumisen kannalta pitäen samalla mielessä, että monopolikapitalismi ei tarvitse mitä tahnsa voittoa, vaan nimenomaan maksimivoittoa.

Juuri tämä on nykyaikaisen kapitalimin peruslaki.

Nykyaikaisen kapitalismin taloudellisen peruslain pääpiirteet ja -vaatimukset voitaisiin formuloida seuraavalla tavalla: *maksimaalisen kapitalistisen voiton varmistaminen tietyin valtion väestön enemmistön riiston, raunioittamisen ja köyhdyttämisen ja toisten, erityisesti takapuisten valtioiden orjuuttamisen ja systemaattisen ryöstämisen ja lopulta sotien ja kansantalouden militarisoinnin kautta, joita käytetään voitojen maksimoimiseen.*

On sanottu, että yhtä kaikki keskimääräinen kapitalistinen voitto voidaan katsoa aivan riittäväksi kapitalistiselle kehitykselle nykyisissä oloissa. Tämä ei ole tot-

ta.Keskimääräinen voitto on alin voitollisuus-taso, jonka alapuolella kapitalistinen tuotanto käy mahdottomaksi.

... Nimenomaan maksimivoit-tojen turvaamisen välttämättömyys ajaa monopolikapitalis-mia sellaisiin riskitekoihin kuten siirtomaiden ja muiden takapuisten maiden orjuuttamiseen ja systemaattiseen ryöstämiseen, itsenäisten valtioiden alistamiseen epäitsenäisiksi, uusien sotien järjestämiseen – mikä nykykapitalismin magnaateille on ”business”, joka parhaiten soveltuu maksimivoiton puristamiseen – ja lopulta tähtää talodellisen ylivallan voittamiseen itselle Maapallolla.

Kapitalismin peruslain tärkeys muodostuu muun ohella siitä seikasta, että kun se määrää kaikki kapitalistisen tuotantotavan johtavat kehitysilmiöt, sen buumit ja kriisit, sen voitot ja tappiot, sen ansiot ja rasitteet – koko vasta-kohtaisen kehitysprosessin – se tekee mahdolliseksi myös ymmärtää ja selittää niitä. ”

Mitä tämä tarkoittaa?

Yllä esitetty kapitalismin peruslaki toimii pääomamarkkinoilla, finassija osakemarkkinoilla, joiden jaettava substanssi muodostuu lisäarvosta eli tuotteen arvolain mukaisen arvon ja tuotteen sisältämän ns. yksinkertaisten työtuntien arvon erotuksesta, joka päättyy tuotantovälineiden omistajan haltuun. Arvolaki sanoo, että tuotteiden hintojen suhteet markkinoilla määräytyvät tuotteiden valmistamiksi keskimäärin välttämättömän ns. yksin-

kertaisen työn määrästä. Näin syntyy myös työn itsensä arvo.Työtun-nin tuottamiseen tarvitaan keskimäärin vähemmän kuin yksi työtunti. Tässä perusteoriassa ei synny tyhjistä arvoa, vaan sitä syntyy pelkästään työstä. Marxin arvoteorian voimassaolo ei edellyttä, että olisi voimassa Ferdinand Lassallen rautainen palkkalaki, joka sanoo, että työvoimalle maksetaan vain sen verran, että työvoiman uusintaminen on juuri ja juuri mahdollista., vaikka noin näkee joskus väitettävän. Tuotteiden arvo ja sitä kautta hinta laskevat, kun niiden työsisältö teknologisen keihityksen myötä laskee.

Pääomamarkkinoilla kapitalistit sijoittavat voittonsa mahdollisimman tuottoisasti, suurimman odotetun tuoton mukaan. Tästä seuraa tuotannon kilpaillessa rahoituksesta jo mainittukin peruslaiksikin tarjottu keskimäärisen voiton laki, että samansuuruinen sijoitus tuottaa suurin piirtein samansuuruisen voiton sen pääomarakenteesta riippumatta esimerkiksi elävän työn ja tuotantovälineiden kesken. Tällainen johdannainen laki, joka kuitenkin ei kerro, mihin suuntaan kapitalismi kulloinkin on kehittymässä, on kapitalismin peruslain seuraus, jossa tärkeää on myös, miten siitä kulloinkin poiketaan maksimaalisten erikoisvoit-tojen suuntaan. Mitään muuta mekanismia tuolle laille kuin pääomien kilpailu tuotosta ja tuotannollisten hankkeiden kilpailu pääomamarkkinoilla rahoituksesta ei tunneta. Voitollinenkin vakaa firma, joka kuitenkin tuottaa jatkuvasti

alle keskimääräisen tuoton, on ka-toamisputkessa.

Jotakin on muuttunut 50-luvulta...

Vielä 50-luvulla johtavat kapitalistimaat USA mukaan lukien sotia ry-mistelivät - hankkiakseen uusiakin siirtomaita - kansallisia vapautusliikkeitä vastaan, jotka usein olivat kommunistien johtamia. Nykyisin ”tärkeillä” valuuttamarkkinoilla ei tuolloin ollut erityistä roolia kuten nykyään, sillä maailmanraha oli kul-ta. Viime kädessä kullassa mitattiin sekä läntisten ”vaihdeettavien” että muidenkin valuuttojen arvot. USA kuitenkin törsäsi Vietnamin sotaan kymmenkertaisesti niin paljon dollareita suhteessa kultavarantoon-sa kuin sillä oli valuuttasopimus-ten mukaan lupa painaa. Tällöin siir-ryttiin ”kuin huomaamatta” Chilen vallanakaappauksen säästämänä ”keskuspankkikapitalismiin”, jossa keskuspankit alkoivat kaiken poliittisen, tieteellisen ja myös markkinavalvonnan ulkopuolella painaa tai painattaa yksityisillä rahaa ”koko maailman tarpeisiin”. Parin keskus-pankin setelipainokoneista yhdis-tettynä sotilaalliseen uhkailuun on tullut ”uusi siirtomaajärjestelmä” imperialimille. Keskupankkien höt-törahasta pitäisi ”maksaa”työn tuo-tetta olevilla aidoilla hyödykkeillä.

Rahan painaminen ja levittäminen maailmalle erilaisin vip-paskonstein ei luo edellenkään uutta arvoa, mutta se jakaa sitä olevaa kuitenkin ilman fyysistä ryöstöä. Ylivoiton lähteenä on nyt ”oikeat” suhteet höttörahanpai-najaan. Kapitalismin kehitysyhteys mm. teknologiaan ja sitä kautta tie-teeseen näyttäisi olevan katken-nut vähän samaan tapaan kuin se katkesi natsi-Saksassa.

Risto Koivula

Lähteet:
Lähdeluettelon saa toimitukselta

Miksi Pohjolan johto hännystelee Obaman pyrkimyksiä?

Pohjolan johto asettui USA:n aggression tueksi

Ruotsin pääministerin Fredrik Reinfeldin isännöimille illallisille osallistuiivat pääministerit Norjasta, Tanskasta ja Islannista. Suomea edusti presidentti Sauli Niinistö. Pohjolan johdon mielestä Syrian tilanteessa oli voimakas kansainvälinen reaktio tarpeen (MTV3). Tämän voi tulkita siten, että Pohjo-lan johtajat ovat asettuneet pönkittämään USA:n valtioterrorismia. Nyt tämän valtioterrorismin muotona oli bruttaali hyökkäys-suunnitelma Syyriaan, jonka hallinto la-vastettiin syylliseksi Syyriassa ta-pahtuneeseen kemiallisten aseiden käyttöön. Nimittäin Syrian entinen Ankaran suurlähettiläs NidalQablan oli kertonut uutistoi-misto FNA:n kirjeenvaihtajalle, et-tä Saudi-Arabian Prinssi Sultan oli toimittanut Syyriaan kemiallisia aseita.1

Mutta mitä sanoikaan hiljat-tain Teheranin valtion yliopiston kansainvälisten tutkimusten lai-toksen johtaja Mohammed Mo-randi? Hänen mukaansa USA tu-kee Qataria ja Saudi-Arabiaa, jotka rahoittavat islamistien toimintaa. Eli rahoitus kohdistuu Syyriassa riehuvalle oppositoryhmälle. Näin ollen USA on itse edesauttanut ke-miallisten aseiden käyttöä Syyrias-sa. Kuitenkin supervalta halusi hyö-kätä Syyriaan juuri tämän kielletyn ase-ten käytön takia. Eikö USA:n oli-si pitänyt harkita hyökkäystä mie-

Yhdysvaltojen presidentti Barack Obama otettiin seurueineen Ruotsissa innostuneesti ja ystävällises-ti vastaan Obaman saapuessa maahan vierailulle 4.9.2013. Vaikka Obaman ohjelma- ja asialistalla oli paljon erilaisia kohtia, niin lienee varmaa, että kysymyksessä oli lobbaustoiminta USA:n suunnitelmien puolesta iskeä Syyriaan.

luummin Saudi-Arabian ja itsensä kimppuun?

Muutenkin länsivallat ovat sponsoroineet Syrian kapinalli-sia eli terroristeja kuten Rysslands röst 22. toukokuuta kirjoittaa.2 USA:n tiedustelupalvelu on autta-nut Syyrian kapinallisia voimakkaal-la aseistuksella ja Syyrian oppositio-joukoilla on tai ainakin on ollut ke-miallisia sotavälineitä.3

Mainittakoon kuitenkin, että melko pian yllä mainittujen tapahtumien jälkeen Syrian konfliktiin alettiin löytää rauhanomainen rat-kaisu, joka oli ilmeisesti enimmäk-seen Venäjän vaikutusta.

Miksi Pohjolan johtajat tukevat valtioterrorismia?

USA:n ja eräiden muiden Nato-maiden valtioterrorismia tuetaan yleensä Euroopan unionin alueel-la, mutta nyt pohjolan johto ilmaisi selvästi hyväksyntänsä USA:n ”hu-manitäärisille” doktriineille. Yksi syy siihen, että kyseiset ”rauhaan pa-kottamisen” projektit tai miksi niit-ä sitten kutsutaankin, saavat mai-nitun suostumuksen on siinä, että pohjola kuten myös tavallisesti EU:n poliittinen eliitti, muodostavat osan Uudesta maailmanjärjestyksestä ja Globaalin uuden liberalismin kan-nalla oleva harvainvalta on kukin alistunut uhraamaan maansa ja

kansalaistensa hyvinvoinnin Israelin ja USA:n kolonialististen tavoit-teiden alttarille. Israel tässä maini-taan siksi, että esim. Israel-lobby vaikuttaa pelottavan tehokkaasti mainitun supervallan sisä- ja ulko-poliitiikkaan.

USA:n ja Nato-maiden ri-kokset ihmisyyttä vastaan

Ensinnäkin joitakin esimerkkejä Amerikan Yhdysvaltojen rikoksista ihmisyyttä vastaan sekä myötä-vaikuttamista niihin: Vietnamin so-ta vuosina 1964–1975. Tuolloin USA pommitti salaa Kambodžaa, josta päätöksen tekivät etupäässä Yhdys-valtain silloinen presidentti Richard Nixon ja ulkoministeri Henry Kissinger, jonka vaikutus oli ratkaiseva ky-seisessä teurastuksessa. Lopulta se johti sitten katastrofiin, jonka seu-raukset hyvin tunnemme – Pommi-tuksien ja sen jälkiseurauksien an-siosta lähes puolet Kambodžean väestöstä tuhoutui. Israelin myön-teiseen eliittiin kuuluva Kissinger palkittiin myöhemmin näistä mur-hatöistään huolimatta Nobelin rau-hanpalkinnolla.

Vietnamin riippumaton myönteinen kehittyminen oli eli-minoitui sukupolvien ajaksi, sil-lä maan talous, maaperä, vesistö ja väestön siedettävät elinolosuhteet tuhottiin primitiivisellä sodankäyn-

nin vimmalla (William Blum 2002). **Vuonna 1988 CIA auttoi Irakia käyttämään kyseisiä aseita Irania vastaan** maiden välisessä sodassa, kertoi ForeignPolicy -lehti maanan-taina. Tietonsa se perusti nyt julki-seksi tullesiin CIA:n asiakirjoihin. 4 USA käytti köyhdytettyä uraania Irakissa, jonne se hyökkäsi vuonna 2003. Ainakin osa Irakin maaperästä on muuttunut myrkylliseksi jou-tomaaksi. Tämän pirullisen aineen ansiosta inhimillinen tuska ja kärsi-mys olivat ja ovat edelleen köyhdy-tettyyn uraniin altistuneilla sanoin kuvaamatonta. Esimerkiksi Basran kaupungin asuinalueille uraania on levinnyt yli 300 000 kg ja alueella on myöhemmin todettu 5-kertainen määrä syöpäsairauksia sotaa edel-tävään aikaan verrattuna. Vasta-syntyneillä on saastuneella alueel-la paljon epämuodostumia ja kas-vaimia. Edellä mainittua informaatiota on sensuroitu, mutta esimer-kiksi tohtori JawadAl-Alin piti 12.9. eduskunnassa esitelmän tähän ai-heeseen liittyen.5

Vaikka köyhdytetyn uraanin käyttö ammuksissa ei ilmeisesti ole vielä kansainvälisesti kiellettyä, niin silti kyseisellä aineella on epäinhimillistä kärsimystä tuottava vaikutus, kuten esim. Damaskoksen esikaupunkialueelta käytetyillä ke-

miallisilla aseilla, joita siis käyttivät ilmeisesti Israelin ja USA:n sekä eräiden muiden länsivaltojen tukemat arabiliittolaiset, jotka tukivat oppo-sitoryhmiä.

Sotatoimet Syyriaa vastaan ilman YK:n turvallisuusneuvos-ton valtuutusta olisi tarkoitta-nut kansainvälisen turvallisuuden ja siihen liittyvän järjestyksen romuttamista. Kokemus osoittaa, et-tä elämme siis kuin primitiivisessä luonnossa, jossa väkevemmän osa-puolen voima ratkaisee olemassa-olon edellytykset.

USA:n sotatoimien suunnit-telulla Syyriaa kohtaan oli yhte-nä tarkoituksena Lähi-idän uus-jako. Tämä onnistuu, kun sotaa laajennetaan provosoimalla Iran konfliktiin mukaan Syrian kautta. Koko ”arabikeväällä” on ollut tämä yhtenä päämääränä. Mikäli Iran oli-si ajautunut Syrian selkkaukseen ja huomioon ottaen Iranin ulko-poliittiset kytkennät, olisi saattanu-t interventiot laajeta jopa maail-manpaloksi, jonka seuraukset oli-sivat olleet arvaamattomat. Israel-myötämielinen USA ja eräät muut Nato-maat hakivat tässä maailman hegemoniaa. Jäämme siis jännityk-sellä odottamaan, minkä kortin Is-rael ja USA seuraavaksi vetäisivät pakasta poliittisen Lähi-idän suh-teen.

Markku Juutinen, Insinööri Västerfärnebo Ruotsi

Lähteet:
Lähdeluettelon saa toimitukselta

Mitä kuuluu Venezuelan bolivaariselle vallankumoukselle?

Marjaliisa Siira 27.10.-13

Kansainvälinen media näyttää unohtaneen Maduron. Hänestä onkin vaikea repiä kohuotsikoita kuten Chavezista. Chavez oli selvästi uhka vallitsevalle maailmanjärjestykselle, niin raa’asti häntä vastaan hyökättin kansainvälisesti. Myös suurin osa Suomen vasemmistoa meni mukaan tähän kansainvälisen valtamedian sumutukseen, joka perustui Venezuelan opposition propagandaan.

Venezuelan oma oppositio on tietysti edelleen hyvin aktiivinen. Monenlaista hallituksen horjuttamista tapahtuu koko ajan, sabotaaseja, lakkojen masinointia ja huhukampanjoita. Jopa murhasuunnitelma Maduroa vastaan saatiin heinäkuussa paljastettua ja estettyä. Kesällä oppositio myös lanseerasi huhun, joka väitti, että Maduro olisi syntynyt Kolumbiassa eikä niin ollen kelpaisi Venezuelan presidentiksi. Maduro tyrnäsi kansainväliseen mediaankin levitetyn huhun sanomalla, että hän on syntynyt ja kasvanut Caracasissa.

Valta kansalle

Maduro on alkanut kiertää maata ministereineen ja johtavine virkamiehineen ja järjestää ns. street government (katuparlamentti) -tapaamisia. Näissä keskushallinnon väki tapaa kunnallisia neuvostoja ja muita ruohonjuuritason yhteisöjä. Tapaamisissa käydään läpi, mitä on tehty, mitä on jäänyt tekemättä ja mitä pitäisi tehdä. Keskushallinnon edustajat neuvovat ongelmien ratkaisussa ja esittelevät myös uusia projekteja.

Mutta, mutta... tehtävä on aika lailla mahdoton. Venezuelassa laskettiin syyskuussa 2013 olevan 33 223 kunnallista neuvostoa ja 17 332 yhteiskunnallista liikettä (social movements) ja lisää syntyy edelleen. Näiden ruohonjuuri-

Huhtikuussa 2013 valittu Venezuelan uusi presidentti Nicolás Maduro jatkaa edeltäjänsä Hugo Chavezin työtä. Chavez nimitti yhteiskunnalliset uudistuksensa bolivaariseksi vallankumousprosessiksi, jonka päämääränä on 21. vuosisadan sosialismi. Mutta sosialismin rakentaminen porvarillisen valtion sisälle ei ole helppoa.

Harvinaisen isot saappaat jäivät tyhjiksi, kun Venezuelan presidentti Hugo Chavez menehtyi syöpään 5.3.2013. Karismaattisen, energisen, innovatiivisen, innostavan ja aikaansaavan presidentin paikkaa tuskin kukaan pystyy kokonaan täyttämään. Sellaisia kansan johtajia ei synny kovin montaa vuosisadassa. Sen tietää myös Chavezin seuraaja Nicolas Maduro. Hän onkin korostanut alusta alkaen kollektiivista johtamista. Useampia aivoja ja tekeviä käsiä tarvitaan nyt bolivaarisen vallankumouksen eteenpäin viemiseksi.

Maduro kiittää maata johtavien ministeriensä- ja virkamiestensä kanssa. Näissä koordinaatiokokouksissa hallitus suuntaa alueellisen kehityksen strategioita sekä käynnistää uusia hankkeita ja osallistumista yhteisöissä.

tason päättävien elimien perustaminen oli Chavezin idea sosialismin ja demokratian rakentamisesta porvarillisen valtion sisällä. Hän hajautti valtaa suoraan kansalle ilman edustuksellisuutta ja rahoitti näiden neuvostojen toimintaa. Tämän lisäksi Venezuelassa on tietenkin normaali porvarillisen valtion rakenteet vaaleilla valittavine kunnanvaltuustoineen kaikkineen.

Maanlaajuisella street government -kiertueella Madurolla on tarkoitus myös yhdistää näitä neuvostoja suuremmiksi ko-

konaisuuksiksi ns. kommuuneiksi. Tähän mennessä on perustettu 1234 kommuunia. Näiden vastuulle voidaan antaa isompia hankkeita.

Kamppailua ihmisen ahneutta vastaan

Rahaa on siis jaettu laajoille piireille itsenäisesti hallinnoitavaksi. Tähän liittyy ongelmia. Ihminen on ahne. Kun bolivaarisessa liikkeessä on mukana noin puolet 28-miljoonaisesta kansasta, joukkoon mahtuu monenlaista vipeltäjää.

”Venezuelassa on erittäin kor-

ruptoitunut oikeisto, joka periytyy aikaisempien hallitusten ajoilta. Mutta meillä on vastassamme myös vallankumoukselliseen leiriin pesiytyneet väärinkäytökset” Maduro sanoo.

Ongelmana ovat myös vanhan vallan ajoilta periytyneet hallinnon virkamiehet. Heitä ei ole erotettu. Osalla heistä päivät kuluvat bolivaarisen prosessin sabotointiin.”Kun valtio esimerkiksi ostaa lääkkeitä tai elintarvikkeita varastoon valtion marketteja varten, varastoilla alkaa käydä outoja kuorma-autoja, jotka vievät lasteja teille tietymättömille,” venezuelalainen Gustavo Garcia kertoo. ”Ruokatarvikkeita myydään sitten katukaupassa tai viedään naapurimaahan Kolumbiaan, jossa niistä saa hyvän hinnan.” Jatkuvasti viranomaiset myös löytävät ja takavarikoivat hamstrattuja elintarvikkeita, tonneittain esim. öljyä, riisiä, sokeria tai jauhoja. Hamstrauksella aiheutetaan ns. elintarvikepula. Taannoinen maailmalle uutisoitu wc-paperipulakin johtui ilmeisesti siitä, että joku organisoisi sekä paperivaraston tyhjennyksen että pulasta tiedottamisen kansainväliselle medialle.

Kymmenien tuhansien itsenäisten projektien maassa tapahtuu kaikenlaista. Esimerkiksi jollekin rakentamisprojektille anotaan rahaa, mutta paikan päällä mitään ei tapahdukaan ja rahat katoavat yksityisiin taskuihin. Äskettäin paljastettiin myös, että eräät valtion pankin virkailijat siirsivät neuvostoilta kuuluvaa rahaa omille tileilleen.

Väärinkäytöksiä kitkeäkseen Maduro on muodostanut salaisen tiimin lahjomattomista tutkijoista. He ovat jo paljastaneet isoja väärinkäytöksiä. Äskettäin on pidätetty mm. Valencian pormestari Edgardo Parra, joka on hallitsevan PSUV:n (Veneaelan yhdistynyt so-

sialistinen puolue) jäsen. Hänellä on pitkä lista rikoksia. Parra johti 14 osuuskuntaa, joiden kautta hän kiersi rahaa ja omaisuutta itselleen ja pojalleen. Hän oli hankkinut mm. maatiloja, taloja, purjeventeitä, lentokoneita ja autoja sekä palveluja. Parran oma poika oli tässä toiminnassa innolla mukana. Mitäpä isäki voisi pojaltaan kieltää? Maduro vakuuttaa, että väärinkäytökset paljastetaan ja rangaistaan riippumatta tekijän poliittisesta väristä. Se on tärkeä kannanotto. Näin vältetään historiasta tuttu tendenssi korruptoituneen, etuoikeutetun ja varakkaan puolue-eliitin syntymiseen valtapuolueen sisällä.

Kohti ruokaomavaraisuutta

Ruoka ja asuminen ovat ensisijaisen tärkeitä köyhille, ja näissä asioissa paljon on saavutettu jo Chavezin aikaan. Nälänhätä on FAOn (YK:n maatalousjärjestö) tämän vuoden tilastojen mukaan lähes selätetty, enää 3 prosenttia kärsii aliravitsemuksesta ja Maduron tavoitteena on ”nälkä nolla”, 900 000 ihmistä ruokailee päivittäin jossain valtion ruokalassa ilmaiseksi. Valtion kaupoista saa ruokaa subventoitua hintaan. Valtio on rakennuttanut satoja tuhansia vuokra- ja omistusasuntoja köyhille. Köyhät saavat omistusasunnon ilmaiseksi tai pilkkahintaan ja vaikkapa 40 vuoden maksuajalla. Tuottamatonta maata on jaettu viljeltäväksi maattomille viljelijöille. Köyhyys on puolitettu.

Nyt Venezuela yrittää kohen-taa ruokaomavaraisuutta. Maailman ruokapäivänä 16.10. Maduro ilmoitti, että 320 FAOn koulutamaa tekniikkaa on valmis aloittamaan maaseudulla työnsä, jonka tarkoitus on parantaa kotimaisen maatalouden tuottavuutta.

Jatkuu sivulle 20

Pohjois-Korean maatalous kehittyy

Juha Kieksi 25.10.-13

KDKT:n maatalous on kokonaan kollektivisoitu. Pääosa tiloista on osuustoimintatiloja. Lisäksi on muutamia valtiontiloja, joiden tehtävänä on toimia lähinnä mallitiloina osuustoimintatiloille.

Osuustoimintatila on perustettu Korean sodan päättymisen jälkeen vuonna 1953. Tuolloin 12 pientilaa yhdistyi osuustoimintatilaksi. Pinta-ala oli 24 hehtaaria ja viljelijöitä oli yhteensä 35. Sittemmin tilaan on liittynyt lisää viljelijöitä ja tällä hetkellä pinta-ala on 600 hehtaaria. Päätuotantosuunta on riisin viljely. Lisäksi viljellään vihanneksia, perunaa, hedelmiä ja kasvatetaan eläimiä kuten sikoja, kaneja, vuohia ja kanoja. Vuohia kasvatetaan maidon vuoksi. Maito käytetään omalla tilalla lapsien ravinnoksi.

Maatilat ovat paljolti omavaraisia. Tilalla on yhteensä 1250 viljelijää ja perheenjäsenet keskenään tilalla asuu 2800 henkilöä. Suuri henkilömäärä suhteessa peltoalaan selittyy riisinviljelyllä, joka on työvoimavaltaista. Lohkot ovat pieniä ja koneellistaminen on kosteuden vuoksi vaikeaa. Toisaalta tuo osoittaa, millaiselle määrälle ihmisä tila pystyy antamaan toimeentulon.

Tilan hallinnosta vastaa hallintokomitea. Tuotanto jakaantuu 18 työyksikköön ja jokainen työ-

Vierailin lokakuussa, juuri riisinkorjuun päätyttyä pohjoiskorealaisella osuustoimintatilalla Pjongjangin lähistöllä. Tilalla tuotettiin monipuolisesti elintarvikkeita melko omavaraisista lähtökohdista. KDKT:n maatalous on melko työvoimavaltaista, vaikkakin maaseudun koneistus on silmin nähden parantunut kuluneen 10 vuoden aikana johtuen talouden elpymisestä.

Osuustoimintatilan puimala. Tilalla on käytössä traktori yms. kalustoa, mutta myös härillä on kuljetuksissa suuri merkitys.

yksikkö työtimeihin. Työyksiköt ja työtiimit kilpailevat keskenään ja parhaat yksiköt sekä tiimit palkitaan. Tällä tavalla kannustetaan työskentelemään ahkerasti ja tuottamaan enemmän.

Osuustoimintatilat luovuttavat ennalta määritellyn tuotantomäärän valtiolle vastineeksi valtiolta saamistaan lannoitteista, traktoreista, riisinstutuskoneista ja polttoaineesta. Valtio järjestää tarvittaessa korjuuaikaan apuvoimaa

sotilaista tai kaupunkien virkamiehistä. Tänä vuonna korjuu on kuitenkin saatu tehdyksi omin voimin eikä apuvoimaa ole tarvittu. Vaikka valtio vastaakin lannoitteiden toimittamisesta, keskeinen lannoite on kuitenkin lannasta ja kasvijätteistä tehtävä komposti.

Tilalla on oma konepaja, jossa on valmistettu mm. kaikki traktorivetoiset maatalouskoneet kuten aurat ja äkeet. Tilalla on konepajan lisäksi kaksi koulua, sairaala,

kaksi lastentarhaa eri-ikäisille lapsille sekä maataloustekninen koulu. Usein tilan lapsista tulee viljelijöitä, mutta he voivat halutessaan valita myös muun ammatin, opiskella yliopistossa tai mennä armeijan palvelukseen.

Osuustoimintatila saa pitää luovutusosuuden ylitse menevän tuotannon. Tämä ylijäämä voidaan joko myydä keskitetysti tai se voidaan jakaa tasan tilalla työskentelevien viljelijöiden kesken. He voivat käyttää tuotteet omaan kulutukseensa tai myydä ylijäämän eteenpäin. Viljelijöillä on myös mahdollisuus tuottaa itse muutaman aarin kokoisilla palstoilla vihanneksia tai viljaa joko omaan käyttöön tai maatalousmarkkinoilla eteenpäin myytäväksi. Viljelijät voivat pitää myös yksittäisiä eläimiä omaan lukuunsa kotitalouksissaan.

Vuoden 2013 satonäky-mät suotuisat

Yleisesti ottaen suotuisien säiden ja KDKT:n tehostuneen teollisuustuotannon myötä maan viljasadon odotetaan olevan paras vuosikautsiin. Tämänhetkisten arvioiden mukaan kokonaissato tulee olemaan noin 5,3 miljoonaa tonnia. Viime vuonna kokonaissato oli hieman yli 4,9 miljoonaa tonnia, joten kasvua tänä vuonna on lähes 8 prosenttia.

KDKT:n 24 miljoonan asukkaan keskimääräinen viljantarve

on noin 5,4 miljoonaa tonnia vuodessa. Vajetta on viime vuosien aikana korjattu tuomalla viljaa muun muassa Kiinasta.

Ilmastonmuutos aiheuttaa haasteita maanviljelylle

Myös tällä osuustoimintatilalla satonäkymät ovat olleet kohtuulliset. Riisistä on saatu hyvä sato noin 7000 kg/ha, mutta muilla viljoilla ja vihanneksilla satonäkymät eivät ole yhtä suotuisat. Tämä johtuu keväen pitkästä sadekaudesta. Tuolla alueella satoi yhteen mittaan 50 vuorokautta. Sateiden ja niiden aiheuttamien tulvien jälkiä oli nähtävissä kaikkialla ainakin pienessä mittakaavassa. Myös jonkin verran siltoja ja teitä oli menetetty tulvien seurauksena. Tälläkin tilalla panostetaan runsaasti pengerryksien parantamiseen ja puiden istutukseen torjumaan eroosiota ja tulvien aiheuttamia ongelmia.

Kysyimmekin osuustoimintatilan johtajalta, näkykö ilmastomuutos jollain tavalla maatilan arjessa. Johtaja kertoi, että perinteisesti Koreassa on ollut talvella kolme kylmää päivää ja neljä lauhkeampaa päivää viikossa. Tämä perinteinen sääntö ei enää pidä, vaan talvet ovat paljon aikaisempaa kylmempiä ja runsaslumisempia.

Jatkuu sivulla 19

Unohtamisen suhteellisuudesta (3)

Osittain lainaamalla asiayhteydet sivuutetaan

Kansan äänen kirjoitussarjassa ”Unohtamisen suhteellisuudesta” osassa 2 käsiteltiin alaotsikon ”Kustantajan historialliset lähtökohdat” alla Solzhenitsynin Gulag-Vankileirien saaristo-teoksen toisen esipuheen (johdannon) kirjoittajan Martti Anhavan peruslähtökoh-
taa kahdeksan sivua käsittävälle kirjoitukselleen ja samalla mieles-
täni myös koko uusintapainoksen julkaisemiselle. Näistä syistä on
tarpeen vielä palata Kansan äänessä 4/2013 julkaistuun tekstiin ja
tehdä siihen myöhemmin esille tulleita selvennyksiä.
Teoksen ensimmäinen, kustantaja Sofi Oksasen laatima esipu-
he (saatesanat), on kahden sivun mittainen, yleistä porvarillista his-
torian tulkintaa sisältävä vuodatus, jota ei kannata sen enempää
kommentoida. Kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa kuvailtiin saa-
tesanojen sisältöä.
Anhavalle on sen sijaan annettu selvästi tehtäväksi konkreet-
tisten työkalujen esille kaivaminen julkaisuprojektissa. Lenin, Lo-
kakuun vallankumous ja sosialismi on saatettava taas kerran huo-
noon valoon laajoissa lukijapiireissä. Näihin edellä mainittuihin ei
pitäisi kenenkään enää eikä koskaan turvautua. Ei, vaikka maail-
massa olisi minkälainen taloudellinen tai poliittinen kriisi tahansa.

Kansan äänessä 4/2013 kirjoitettiin

”Anhava lähtee liikkeelle Leninin kansalais- ja interventiosodan ai-
kaisesta viestistä: ”On tiukasti so-
tilaallisen toiminnan aika. On vält-
tämätöntä terästää massojen ener-
giaa ja luonnetta vastavallanku-
mouksellisiin kohdistettavalla jouk-
koterrorilla etenkin Pietarissa, jon-
ka antama esimerkki on ratkaisevan
tärkeä. Terveisin Lenin.” (3.7.1918.)
Viestin lähdetä ei ole mainit-
tu. Anhavan avainsana tässä lienee
”joukkoterrori”, millä lähdetään lei-
maamaan Leniniä ja nuorta neuvos-
tovaltiota vaikeassa yhteiskunnalli-
sessa tilanteessa, jossa koti- ja ulko-
mainen taantumus kävivät hyök-
käyssotaa sosialismin tukahdutta-
miseksi heti sen alkuvaiheessa.”
Samassa kirjoituksessa myö-
hemmin: ”Leninin viestin asiayhtey-
tystä ei selvitetä eikä ”joukkoter-
rorin” alkuuperäisen venäjänkieli-
sen ilmauksen tarkoitusta täsmen-
netä. Kysymys lienee kuitenkin ol-
lut lähinnä kansalais- ja interventio-
sodan sotatoimista ja sisäisestä jär-
jestyksenpidosta sotaolosuhteissa.”

Epäilyksiä

Onko kysymys leimaamistarkoituk-
sessa tehdystä väärennöksestä vai
kirjoittajan puhtaasta huolimatto-
muudesta, mitä tulee tarkkoihin
lähdeviitteisiin? Vai ovatko lainauk-
set muuttuneet alkuperäisistä käsi-
kirjoituksista moneen kertaan teh-
tyjen käännösten seurauksina? Ja
ovatko eri kieliä koskevat käännös-
työt olleet ”tarkoituksenmukaisia”?
Kirjojen kääntäminenhan ei yleensä
edellytä valantehneitä kielenkään-
täjiä, joten kuka vaan kustantajan
hyväksymä voi tarttua toimeen. Oli-
han Vankileirien saariston suomen-
tajakin tunnettu antikommunis-
ti Esa Adrian, joka ei varmaankaan
suhtaunut mitenkään kriittisesti
Solzhenitsynin tekstisisältöön.

Lainattujen lauseiden lähteille

Anhavan kirjoituksen myöhem-
mässä osassa, missä ei enää käsi-
tellä Neuvosto-Venäjän alkuvuosia,
on esitetty alahuomautus, joka liit-
tyy vuoteen 1953: ”1. Paljolti vuo-
den 1991 jälkeen esiin tullutta tie-
toa hyödyntäen Nicolas Werth on
kirjoittanut valaisevan ja hyvin jä-
sennetyn neuvostoterrorin histo-
riikin Kommunismin mustaan kir-
jaan (suomenkielinen laitos WSOY
2000). Tässä kirjoituksessa olen tu-
keutunut myös hänen esitykseen-
sä.”
Anhava on tukeutunut rans-
kalaisen Werthin esitykseen. Mi-
hin muihin? Oli syytä katsoa löytyi-

sikö Mustasta kirjasta jotain aiem-
min esitettyyn Lenin-lainaukseen
liittyvää?

Ja löytyihän sivulta 92-93 Le-
ninin Moskovasta lähettämä kirje
”bolshevikkipuolueen Pietarin ko-
mitean puheenjohtajalle Zinovje-
ville”. Tai oikeastaan vain ote täs-
tä kirjeestä. Kokonaisuuteen pala-
taan jäljempänä. Todennäköisesti
juuri tästä otteesta Anhava on ko-
pioinut kaksi viimeistä lausetta, jot-
ka on otettu sellaisenaan Anhavan
johdannon alkuun. Lauseista ei sel-
viä Leninin kirjeen asiayhteys eikä
oikeastaan mitään muutakaan.

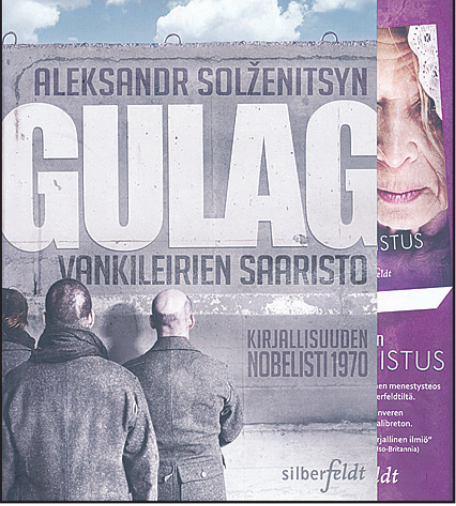
Lisäksi päivämäärä 3.7.1918 on
vääärä, koska kirje oli kirjoitettu jo
26.6.1918. Mustasta kirjasta ei löydy
Anhavan mainitsemää päivämää-
rää eikä myöskään oikeaa päiväys-
tä. Niiden sijaan siinä kerrotaan, et-
tä Pietarissa ”Työväestö vastasi näi-
hin joukkopidätyksiin julistamalla
yleislakon 2.7.1918”. Musta kirja ker-
too Leninin silloin lähettäneen ky-
seisen kirjeen Zinovjevälle. Joku on
sitten päätellyt kirjeen päiväykeksi
3.7.1918, mikä esiintyykin Anhavan
käyttämässä lainauksessa.

Edellä mainitut pidätykset joh-
tuivat tunnetun bolshevikin Volo-
darskin 20.6.1918 Pietarissa tapah-
tuneesta murhasta. Vastavallanku-
moukselliset olivat päättäneet kui-
tenkin jo 26.6.1918, että 2.7.1918
organisoidaan yhden päivän po-
liittinen lakko, josta sittemmin ei
kuitenkaan syntynyt mitään suun-
nitellun yleislakon tapahtuma, vaan
paljon pienimuotoisempi tapahtu-
ma (Neuvostoliiton tragedia. Osmo
Jussila. Otava 2012. Jussilan kirjasta,
sivulta 239, on lainattu tähän vain
edellä mainitut päivämäärät 26.6 ja
2.7.1918).

Lenin puuttui tilanteeseen kir-
jeen muodossa 26.6.1918. Ei ilmei-
sesti kuitenkaan lakkopäätöksen ta-
kia, josta hän tuskin vielä tiesikään,
vaan Volodarskin murhaan liittyvän
joukkoliikehännän johdosta.

Mustaan kirjaan tehty käännös

”Toveri Zinovjev! Olemme juuri saa-
neet kuulla, että Pietarin työläiset
haluavat vastata massiivisella ter-
rorilla toveri Volodarskin surmaa-
miseen ja että te (ette te itse henki-
lökohtaisesti, vaan puolueen Pieta-
rin komitean jäsenet) olette jarrut-
taneet heidän intoaan. Esitän voi-
makkaan vastalauseen! Me kom-
promettoimme itsemme: puhum-
me neuvoston päätöslauselmissa
joukkoterrorin puolesta, mutta kun
on toimittava, me pyrimme estele-
mään massojen ehdottomasti oi-
kean aloitteen toteuttamista. Tämä
on an-teek-si-an-ta-ma-ton-ta! Ter-
roristit alkavat pitää meitä raukka-

Virheellisiä tietoja antamalla teoksen johdannossa unohdetaan asioiden kriittinen ja historian kulun mukainen tarkastelu.

maisina”. Tämän jälkeiset kaksi vii-
meistä lausetta esiintyvätkin sitten
Anhavan johdannon alussa.

Mustan kirjan sivulla 92 valiste-
taan lukijoita kirjeen ymmärtämi-
sessä: ”Tämä asiakirja paljastaa leni-
niläisen käsityksen terrorista, mut-
ta siitä ilmenee myös merkittävä
poliittinen harhaluulo. Lenin tekee
suorastaan järjenvastaisen virheen
vakuuttaessaan uskovansa, että
työläisten nousu suuntautui Volo-
darskin murhaa v a s t a a n i”.

Musta kirja ei selvästikään tun-
nusta, että vastavallankumouksel-
listen vaikutusvallan alla olevien
työläisten ohella oli Pietarissa myös
valtaisa joukko vallankumoukselli-
sia työläisiä.

Leninin käsikirjoitukseen

Musta kirja antaa kirjeen lähdeviit-
teeksi ”V.I.Lenin, Polnoje sobrani-
je sotshinenii (Kootut teokset), osa
L , s. 106. (Roomalainen numero L
tarkoittaa venäjänkielisissä kootui-
sa teoksissa osaa 50). Lähde löytyy-
kin verkosta viitteen mukaisilla ha-
kusanolla ja mainittu kirje osan 50
sivulta 106.

Vaikuttaa siltä, että Mustan kir-
jan lainaus vastaa jollain lailla venä-

jänkielistä tekstiä. Jos lai-
naus on ensin käännetty
ranskaksi ja siitä vielä suo-
meksi, niin on selvää, et-
tä eroja syntyy. Tahtomat-
takin. Miksi oikeaa päivä-
määrää ei ole otettu mu-
kaan? Eikö se sopinut Mus-
tan kirjan tarkoituksiin?

Suomenkielisten pai-
nettujen Leninin Teos-
ten sisällysluettelokirjo-
jen (Edistys 1974, Mosko-
va) vertailutaulukon mu-
kaan kyseinen kirje löy-
tyy suomenkielisestä osas-
ta 35 sivulta 301 (Vieras-
kielisen kirjallisuuden kus-
tannusliike. Moskova). Kirje
kokonaisuudessaan suo-
menkielisestä painokses-
ta (V.Bergmanin suomennos nel-
jännestä venäjänkielisestä painok-
sesta):

”G. Zinovjeville 26. VI. 1918 Samoin Lashevitsille ja muille KK:n jäsenille

Tov. Zinovjev! Vasta tänään kuuli-
me KK:ssa, että t y ö l ä i s e t Pietarissa
halusivat vastata Volodarskin
murhaan joukkoterrorilla (viite 312)
ja että te (ette Te henkilökohtaisesti,
vaan sikäläiset KK:n jäsenet tai Pie-
tarin komitean jäsenet) estitte sen.
Panan jyrkän vastalauseen! Me saa-
tamme huonoon valoon itsemme:
uhkailemme Neuvoston päätöslau-
selmissakin joukkoterrorilla, mutta
kun tulee tekojen aika, j a r r u t a m m e
joukkojen t ä y s i n oikeaa val-
lankumouksellista aloitteellisuutta.
Se on mah-do-ton-ta!

Terroristit tulevat pitämään
meitä nahjuksina. On ankara sota-
aika. On kannustettava vastavallan-
kumouksellisiin kohdistuvan terro-
rin ponnekkuutta ja joukkoluontois-
suutta, erittäinkin Pietarissa, jonka
esimerkki r a t k a i s e e.

Terveiset! Lenin

(Tässä kohdassa ollut lyhyt Leni-
nin lisäys ei liity enää tässä käsitel-
tävään asiaan, vaan kertoo muusta
kansalais- ja interventiosotaan liit-
tyvästä Leninin ohjeistuksesta)

Lähetetty Pietariin Julkaistu ensi kerran v. 1931 Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan”

Kirjeessä mainittu viite 312:

”Pietarilaisen ”Krasnaja Gazetan”
((”Punaisen Lehden”) toimittaja, Pie-
tarin Neuvoston puhemieshistön jä-
sen V.Volodarski murhattiin kesä-
kuun 20 pnä 1918. Murhatyön toi-
meenpanijat, eserrät, siirtyivät ul-
komaisten maahanhyökkääjien ai-
keita toteuttaen valkoiseen terro-
riin bolshevikkeja vastaan. Elokuun
30 pnä 1918 eserrät tekivät katalan
murhayrityksen V.I.Leniniä vastaan
ja haavoittivat häntä.-301.”

Yhteenveto

Edellä kuvatulla tavalla osittaisia
lainauksia käytetään sumeilematta
omien tarkoituksien täyttämisek-
si. Asiayhteyksiä ei haluta selvittää,
vaan lukijoille kerrotaan harhaan-
johtavia valikoituja osatotuksia.
Anhavan johdantonsa alkuun otta-
ma suppea lainaus on selvästi tar-
koitettu antamaan kuva Leninistä
toteuttamassa jonkinlaista laillistet-
tua viranomaisterroria, vaikka ky-
seessä oli Pietarin työläisten oma-
ehtoisesta reaktiosta tunnetun bol-
shevikin murhaan. Pietari oli muu-
tenkin sotaolojen vuoksi uhattuna
sekä sisältä että ulkoa.

Tässä yhteydessä kannattaa
katsoa myös Risto Koivulan kirjoi-
tusta edellä mainitun Kansan ää-
nen nro 4/2013 sivulta 14.

Jaakko Ahvola

Kirjoitussarja jatkuu Kansan ää-
nen numerossa 1/2014

Kommunistien liitto on lähettä-
nyt solidaariset terveiset Yhdys-
valtoihin Bostoniin koulubus-
sinkuljettajien ammattiyhdis-
tykselle. Ranskassa pääkondito-
riaan pitävä, monikansallinen
jättiyritys Veolia on uhannut
viittä pitkän linjan ay-aktiivia
erottamisella tekaistujen syyt-
teiden perusteella. Kommunis-
tien liitto tuomitsee jyrkästi ay-
aktiivien vainoamisen. Ay-toimi-
joiden erottamisuhka on saanut
paikallisen väen liikkeelle; sa-
dat mielenosoittajat ovat osoit-
taneet tukeaan koulubussinkul-
jettajille. Onhan asiassa pohjim-
miltaan kyse myös lasten koulu-
kultusten turvallisuudesta.

Kuljettajilla on ollut kahnau-
sta työnantajan kanssa jo siitä läh-
tien, kun Veolia sai heinäkuus-

sa 2013 hoidettavakseen Bostonin
koululaisten bussikuljetukset. Yh-
tiö on alusta asti pyrkinyt kaikin ta-
voin heikentämään kuljettajien työ-
ehtoja. Ay-aktiivien erottamisuhan
taustalla ovat lokakuun 8.päivän ta-
pahtumat, jolloin kuljettajien lailli-
nen lakko lopetettiin Veolian pai-
kalle kutsumien poliisien avulla. Yh-
tiö myös sulki portit ja esti työnteki-
jöitä palaamasta työhönsä. Viisi ay-
aktiivia on näiden tapahtumien jäl-
keen tekaistuiden syytteiden nojal-
la erottamisuhan alaisena.

Veolia monessa pahassa mukana

Veolia toimii yli 48 maassa, ja se on
mukana mm. veden yksityistämis-
hankkeissa eri puolilla maailmaa.
Yhtiö operoi myös Palestiinan Län-
sirannan kiisteltäjä apartheid-bussi-

linjoja. Monet yhdysvaltalaisaktii-
vit ovat sitä mieltä, että tällaista fir-
maa ei olisi alun perinkään pitänyt
valita hoitamaan koulukuljetuksia
Bostonissa tai missään muualla.

Veolia toimii myös Suomes-
sa, pääkaupunkiseudun bussiliik-
enteessä ainakin Espoossa ja Van-
taalla. Ongelmia on ilmennyt työn-
tekijöiden ja yhtiön välillä täälläkin.
On ollut kiistaa työehdoista ja vii-
meksi bussinkuljettajat ilmaisivat
Vantaalla huolensa bussikaluston
kunnosta. Veolia on ollut haluton
huolehtimaan bussien riittävästä
huoltokapasiteetista ja huonokun-
toisia autoja on jouduttu pitämään
liikenteessä. Tämä saattaa kuljetta-
jien mukaan jo heikentää matkus-
tajien turvallisuutta.

Tommi Lievemaa

Pinochet ja ”taloudellinen ihme”

Valitettavasti liberaalit eivät ole ainoita, jotka kannattavat tänään tällaisia näkemyksiä. Usein tapaa sellaisiakin lausuntoja, että muka Pinochet rautaisella kädellään sai aikaan järjestyksen ja johti maansa kukoistukseen. Oli myös uhreja, mutta ne olivat täysin puolustettavissa oleva asia: Pinochet sai aikaan järjestyksen ja ihmiset alkoivat elää loistoelämää. Ilmeisesti kyseisten kansalaisten silmissä Pinochet esiintyy eräänlaisena chileläisenä Stalinina.

Mutta tarkastelkaamme, miten Pinochet sai aikaan järjestyksen ja millaista oli hänen ”taloudellinen kukoistuskautensa”. Venäjän Tiedeakatemian tutkijoiden mukaan Pinochetin diktatuuri tuhosi olemassaolonsa aikana 30 000 ihmistä eli kolme prosenttia maansa väestöstä. Ihmisoikeusjärjestöjen tietojen mukaan poliittisten vainoimien kohteeksi joutui kaikkiaan jopa 400 000 ihmistä.

Tuolloin vangitut joutuivat ehdottomasti kidutuksen kohteeksi, naisia raiskattiin jne. Murhat olivat nimenomaisesti murhia, koska mitään oikeuspäätöksiä murhien suorittamisesta ei tehty. Kaiken lisäksi hyvin usein vangitut ja kuoliaaksi piestyt uhrit eivät olleet oikeastaan mihinkään syyllistyneet juntan edessä. Laajaa julkisuutta sai esimerkiksi kertomus siitä, kuinka eräs perhe tuhottiin siitä syystä, että heidän kodistaan löytyi kubismista kertova kirja (eräs taiteen suunta) – sivistymättömät sotilaat päättivät, että se oli Kuubasta kertova kirja.

Pinochetia ylistävät piirit eivät mielellään esitä tarkempia lukuja Chilen väitetystä talouskasvusta. Käytetään lähtökohtana vuotta 1975 olettamalla, että talouspolitiikan ja sen ensimmäisten tulosten ilmestymiseen sellaisissa asioissa kokematon uudistajakenraali tarvitsi vähintään yhden

Syyskuussa tuli kuluneeksi 40 vuotta Chilen kansan yhtenäisyysshalituksen kukistamisesta ja kenraali Pinochetin diktatuurin asettamisesta valtaan. Pitkään aikaan meidän maassamme kaikki pitivät tätä asiaa rikoksena. Muistan, että jopa jalkapallojoukkue Spartakin kannattajat ollessaan tyytymättömiä jostain miliisin toimista 1970-luvulla protestin osoituksena alkoivat toistaa kuorossa ”Me em-me ole Chi-les-sä!”. Mutta sitten myöhemmin, perestroikan vuosina liberaalit alkoivat kertoa Pinochetin muka toteuttamasta taloudellisesta ihmeestä ja heti kohta demokraattisten vapauksien kivistä muuttuikin viisaaksi valtiomieheksi, jonka väitettiin pelastaneen maansa taloudelliselta katastrofilta.

Pariisissa 4-5.5. 2013 pidetyssä kansainvälisessä kommunististen puolueiden konferenssissa NKP:tä edusti pääsihteeri Sergei Skvortsov. Konferenssi onnistui hyvin marxilais-leniniläisten järjestöjen yhtenäisyyden ja yhteisymmärryksen lujittamisessa.

vuoden ja päätykäämme vuoteen 1987, koska aivan muutama kuu-kausi sen jälkeen Pinochet hävisi kansanäänestyksen ja hänestä tuli ontuva ankka ja heti kohta hän luopui kokonaan vallastaan. Siten me voimme seurata hänen taloudellisen toimintansa tuloksia itse asiassa koko diktatuurikauden ajalta. Talouspolitiikassaan Pinochet nojautui alkuvaiheessa kokonaan yhdysvaltalaisen taloustieteilijän ja myöhemmin Nobel-palkinnon saaneen ekonomisti Milton Friedmanin talouspolitiikkaan-Tämän politiikan olemusta voidaan luonnehtia yhdellä ainoalla termillä: **valtion täydellinen luopuminen talouden ohjauksesta eli kapitalismin pysyttäminen sen puhtaimmassa**

muodossa. Eli nimenomaisesti sillä tavoin kuin se tapahtui Venäjällä 1990-luvun alussa: yksityistäminen, vapaat hinnat, ulkomaalaisen pääoman houkutteleminen maahan.

Näin ollen kyseessä on taloudellisen kehityksen tärkein osoitin eli BKT. Kahdentoista vuoden aikana se kasvoi melkein 56 prosenttia. Luku oli hieman enemmän kuin BKT:n keskimääräinen kasvu koko Latinalaisessa Amerikassa (46 prosenttia). Ero ei ole merkittävä, erityisesti kun otetaan huomioon, että vuonna 1975 Chilesä tuotannon taso oli alempi kuin vuonna 1970. On ymmärrettävää, että toimivien tuotantokapasiteettien käyttö on huomattavasti helpompaa kuin uusien kapasiteet-

tien rakentaminen ja näin ollen kyseinen tekijä mitätöi kaikenlaisen etulyöntiaseman. Tuolloin melkein koko 1980-luvulla Chilen talous itse asiassa polki paikallaan tuottamalla BKT:n kasvua jopa kokonaisen yhden prosentin vuodessa. Jokaisesta asukasta kohti laskettuna näinä vuosina BKT jopa supistui jonkin verran. Mutta nämä ovat kaikki virallisia tilastoja. Toisaalta Brasilian presidentin Fernando Kardousen laskelmien mukaan Chilen talouden vuotuinen keskimääräinen kasvu oli Pinochetin aikakaudella vuosina 1974-1989 yleisesti ottaen miinusna puolella eli -3,9 prosenttia.

Ja mikä oli se varsinainen ihme? Olivatko todellakin kaikki kertomukset loistavista huviloista, hienoista autoista ja muusta vauraudesta vain pelkkä keksintö? Ei tietenkään. Pinochetin kaudella tulot todellakin kasvoivat: nimittäin hallitsevien luokkien tulot. Omalla työllään toimeentulevien tulot eivät voineet pysytellä laukkaavien vapaiden hintojen perässä. Vuosina 1974-1989 chileläisten keskipalkka supistui 8 prosenttia, perheavustukset 72 prosenttia ja terveydenhuollon kulut 60 prosenttia. Allenden kaudella kyseiset osoittimet kasvoivat merkittävästi ja näin ollen supistuminen Pinochetin aikakaudella oli vielä entistä suurempi: vuoteen 1972 verrattuna noin 50 prosentin pudotus.

Pinochetin aikana eläkejärjestelmä, terveydenhuolto ja korkeakoulusivistys yksityistettiin. YK:n Elintarvikejärjestön FAO:n tietojen mukaan chileläisten ruoan kaloripitoisuus laski Pinochetin aikakaudella Latinalaisen Amerikan muutenkin suhteellisen alhaisen keskirajan alapuolelle. Allenden marxilaisen hallituksen aikoihin se oli ollut keskitasoa korkeampi. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että osa chileläisestä väestöstä alkoi kärsiä nälkää. Se olikin loogista seu-

rausta, koska työttömyys Pinochetin valtakaudella oli koko ajan 25-30 prosentin luokkaa, kun taas Allenden aikana se oli vain prosenttia. Tästä syystä ei ollutkaan mitään ihmeellistä siinä, että Pinochetin valtakaudella maasta pakeni yli miljoona chileläistä eli joka kymmenes maan asukas. On laskettu, että noin 200 000 heistä matkusti pois poliittisista syistä, mutta loput pakenivat yksinkertaisesti köyhyttä, jonka aiheuttivat loistavat liberaaliset talouden uudistajat. Itse asiassa juuri elintason aleneminen synnytti merkittäväällä tavalla yhteiskunnallista tyytymättömyyttä, joka myös johti Pinochetin syrjäyttämiseen vallasta. Kun vuoden 1988 joukkomittaisten protestien jälkeen pidettyyn kansanäänestykseen asetettiin kysymys Pinochetin presidenttivaltuuksien jatkamisesta vielä kahdeksalla vuodella, niin mitkään väkivaltaiset toimet eivät enää pystyneet pakottamaan väestöä äänestämään tämän päätöksen puolesta.

Lopuksi on vielä tarkasteltava vallankaappaja-Pinochetin isänmaallisuutta. Hän nousi valtaan USA:n täydellä tuella. Hänen roolinsa USA:n uskollisena liittolaisena on samoin kiistatonta. Jos nyt joku ajattelee, että nämä tosiasiat sopivat yhteen isänmaallisuuden kanssa, niin ajatelkoon vaan sillä tavoin.

Kuinka lopulta kävi? Loppujen lopuksi kävi niin, että kenraali Pinochetin uusliberalistinen talousoppi sekä hänen ideologinen taistelunsa marxilaisia vastaan varmisti Chillessä sen väestön enemmistön varman köyhtymisen ja velkakuilun. Liberaalisuus taloudessa ei voi johtaa mihinkään hyvään tulokseen, kuten myös Venäjän omakohtainen kokemus sen vahvistaa omalta osaltaan.

Sergei Skvortsov NKP:n pääsihteeri

Veikko Ilmari Huuskosen muistolle 21.9.2013

Ilmari Huuskonen – kirjailija, lehtimies ja luennoitsija, kuului työväenluokan lukeneistoon. Hän oli monipuolisesti sivistynyt mies, vapaa-ajattelija ja kommunisti. Häntä kiinnosti erityisesti filosofia. Hän oli myös kulttuurimies, joka oli perustamassa Koiton Nuorisokuoroa. Hän piti v. 1969–1994 yhteensä 380 muistopuhetta uskonnottomien ihmisten hautajaisissa.

Immu syntyi v. 1920 Stadin Kalliossa duunariperheeseen. Hänen isänsä oli vankileirin julmuuden kokenut punakaartilainen. Äiti hoiti lapsia kotona. Fajilla oli suuri vaikutus poikansa aatteelliseen kehitykseen. Isä piti demareita porvareiden kätyreinä, koska nämä veljeilivät porvariston kanssa sisällissodassa.

Immu oli jo nuorena lahjakas kirjoittaja. Hän osallistui 1930-luvulla sosiaalidemokraattisen nuorisosaston kirjoituskilpailuun jutullaan ”Kun TUL:n pojat kilpailevat”. Elämä vei miehen myöhemmin tiukemmin vasemmalle. Hän oli aina periaatteellinen toveri.

Käytyään kansakoulun Immu siirtyi työelämään, jossa hän ehti toimia muutaman vuoden, kunnes joutui v. 1939 suorittamaan asevelvollisuuttaan. Hän osallistui seuraavat viisi vuotta hänelle itselleen vastenmieliseen sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Hän haavoittui so-

hanliikkeen mies.

Immu liittyi v. 1944 Suomen Demokraattiseen Nuorisoliittoon ja seuraavana vuonna Suomen Kommunistiseen Puolueeseen. Nuorisoliitossa hän toimi jonkin aikaa sen liittohallituksessa ja kulttuuritoimisijana. Hän täydensi marxismin tuntemustaan v. 1947–48 Sirola-opistossa. Opintojensa ohessa hän veti opiston näytelmäkerhoa. 1980-luvulla hän kuului Sosialismin opiston johtokuntaan. Elämänsä myöhemmissä vaiheissa hän oli Kommunistisen Työväenpuolueen ja Kommunistien Liiton jäsen.

Immu perusti v. 1967 Helsingin työväenopiston yhteyteen Kulttuuriryhmä Horsman. Hän toimi ryhmän vetäjänä/tuntiopettajana v. 1991 asti. Hän hyödynsi valistustyössään kattavaa marxilais-leniniläisen filosofian tietämystään. Hän julkaisi v. 1980 kolme laajaa tutkielmaa – Luonto ja yhteiskunta, Maailman ja tiedon kehitys sekä Tiede – Vapaa-ajattelijain liiton kustantamana.

Hän totesi Maailman ja tiedon kehitys –aineistossaan mm. seuraavaa: ”Tieteellinen käsitys maailman synnystä ja kehityksestä vie pohjan uskonnolta, joka selettää kaiken kaikkivaltiaan, yliluonnollisen persoonan, luomaksi. Tiede etsii tutkimuksissaan maailman synnulle ja kehitykselle luonnollisia ja järjellisiä syitä, jolloin se sulkee

ELÄMÄ

Elämä alkaa jakamalla ja jakautumalla. Elämä jatkuu jakautumalla sukupolviin.

Elämä päättyy kuolemaan. Atomit palautuvat ikuisen kiertoon. Hyvyys ja pahuus periytyvät sosiaalisesti.

Suru taittuu suremalla. Muistot lohduttavat. Niiden jakaminen auttaa palautumista arkeen.

Yö lannistuu, aurinko nousee.

Jää hyvästi Ilmari – ystävä ja toveri.

Matti Laitinen 21.9.2013

Immu (oik.) vappuna 1986 kantamassa Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n banderollia. Immu oli kaikessa viimeisen päälle aatteen mies.

huomiostaan pois yliluonnollisen luojakäsityksen... Elämä on materialin erityinen olotila, sen liikunnan erityinen muoto. Se on mahdollonta ilman valkuaisaineidien ja nukleinihappojen toimintaa. Elämä on maan vesivaipan, sen hydrosfäärin johdannainen. Se on maailman-kaikkeuden päättymätöntä liikettä, luonteenomaisena erikoisuutena aineenvaihdunta ulkoisen ympäristön kanssa, itsensä kaltaisten tuottaminen sekä jatkuva kehitys.”

Ilmari Huuskosen panos Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n toiminnassa sekä aktivistina että työntekijänä vuosikymmenten ajan oli merkittävä. Hän ilmaisi siviiliroheuttaan vaatien julkisesti Helsingin yliopiston promootiokulkeen saapua Suurkirkkoon: ”Kirkko eroon valtiosta!”

Bertrand Russel kirjoitti v.

1927 julkilausumassaan ”Miksi vapaa-ajattelija ei voi olla kristitty” seuraavaa: ”Me haluamme seis-tä omilla jaloillamme ja katsella rehellisesti ja suoraan maailmaa – sen hyviä asioita, sen huonoja asioita, sen kauneuksia ja sen rumuuksia; nähdä maailma sellaisena kuin se on eikä olla peloissamme siitä. Valloittaa maailma älyn avulla eikä ainoastaan olemalla orjamaisesti maailmasta nousevan pelon hilitsemä. Koko Jumala-mielikuva on muinaisesta itämaisesta despotismista peräisin oleva käsitys. Se on aivan arvoton käsitys vapaalle miehelle... Meidän pitäisi olla pää pysyissä ja katsella maailmaa ystävällisesti kasvoin. Meidän pitäisi tehdä maailmasta niin hyvä kuin kykenemme...”

Matti Laitinen

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Hallitus vastuuseen Kreikka-sekoilusta

Oikeuskansleri Jaakko Jonkka moitti äskettäin valtiovarainministeriötä, kun se julkisti vain yhden neljästä Kreikka-vakuusasiakirjasta. Korkein hallinto-oikeus oli pyytänyt ministeriötä julkistamaan vakuuksiin liittyvät asiakirjat. Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (sd) kommentoi asiaa tuoreeltaan. Hänen mukaansa moitteet on otettu vastaan, opiksi on otettu ja jatkossa pyritään toimimaan ”mahdollisimman avoimesti”.

Tässäkö kaikki ja elämä jatkuu kuin mitään ei olisi tapahtunut? Eikö nyt voitaisi vaatia kaikkien asiakirjojen julkistamista? Missä on ministerin vastuu? Mitä Urpilainen mahtaa tarkoittaa toimimisella jatkossa ”mahdollisimman avoimesti”?

Heidi Hautala joutui äskettäin eroamaan ministerin tehtävästä, koska hänen kertomuksensa puolentoista vuoden takaisten tapahtumien kulusta oli muuttunut muutaman päivän sisällä. Kreikkavakuuksiin liittyvät sotkut ja niiden tietoinen salailu ovat aivan eri painoluokan kysymyksiä kuin Greenpeace ja Arctia Shipping.

Näiden ja monien muiden taapausten perusteella olen taipuvainen ajattelemaan, että Suomen maine oikeusvaltiona on vahvasti liioiteltu. Maan tavaksi näyttää muodostuneen periaate, että pikkukonnia jahdataan hurskain mielin ja samaan aikaan suuret saavat mellastaa vapaalla jalalla.

Thomas Leivonen
Espoo

Nobelin rauhanpalkinto Putinille

Nobelin rauhanpalkinnon myöntämisperusteet ovat vuosien saatossa muuttuneet Alfred Nobelin testamentin vastaisiksi. Palkinto on vuosien ajan myönnetty vain lännelle palveluksia tekeville, muutamia limboja mainitakse- ni- ulkoministeri Kissinger, presidentti Ahtisaari ja presidentti Obama.

Nyt olisi mahdollisuus palkita entisiä käytäntöjä kunnioittaen mutta uudella tavalla silti. Venäjä ja Kiina ovat estäneet Natoa pommitamasta Syyriaa tasaiseksi avikoksi. Yhdysvaltojen havittelemat ohjusiskut Syyriaan olisivat johtaneet koko Lähi- Idän räjähtämiseen. Viha amerikkalaisia kohtaan olisi moninkertaistanut, mutta tappiot hyökkääjille olisivat olleet myös suuria. Todellisena vaarana olisi ollut jopa kolmannen maailmansodan syttyminen. Voittajien

löytyminen sen tulihelvetin jälkeen olisi ollut mahdotonta.

Kovin suurta ihmetystä on herättänyt USA:n huoli Syyrian mahdollisista kemiallisista aseista. Kylvihän samainen demokratia vuosien ajan kasvismyrkkyjä Vietnamiin tuhoten Vietnamin luonnon ehkä vuosisadoiksi. Vietnamilaisia lapsia syntyy edelleen epämuodostuneina noitten myrkkyjen takia. Demokratia, ihmisoikeudet, yksilönvapaus- ne ovat kauniita sanoja, mutta jos esittäjänä on amerikkalainen poliitikko tai sotilas, nuo sanat joutuvat lokaan poljetuiksi. Kyllä Yhdysvallat au-lapsineen on edelleen maailman vaarallisin valtio. Tunnen suurta ällötystä eräitten suomalaispolitiikkojen jenkien nuolemisesta ja nöyrystelystä.

Reino Welling
kaupunginvaltuutettu
Jämsä-Jämsänkoski

Vihreiden ja punaisten yhdistettävä voimansa

Sanotaan vain taloudellisen kasvun pelastavan meidät katastrofilta. Entä se ympäristö, luonto ja ilmasto?

Voittojen ja kasvun saavuttamiseksi rakennetaan ydinvoimaa, porataan öljyä napa-alueilta, kulutetaan uusiutumattomia raaka-aineita ja lisätään ilmakehän hiilidioksidia. Näin on markkinakapitalismissa. Otetaan avuksi suunnitelmata-

lous, sosialismi ja uudet arvot: varovainen kulutus ja kasvu, harmonisoidaan kulutuksen kasvu vastamaan ympäristön kestäkykyä ja kehitetään uusiutuvia luonnonvaroja yms. Se on aineellista ja yhteiskunnallista kasvua tämäkin, mutta tavoite ei olisi voittojen maksimoimisessa vaan yhteiskunnan ja biosfäärin rinnakkainolo. Syntyköön vihreän voiman ja sosialistien liitto.

Uusi Linkola

Virhe ja väärää politiikkaa

Nämä sanat toistuvat usein Tiedonantajan, Kansan äänen ja Työkansan Sanomien otsikoissa. Marxin tekstien lukeminen ja luetun ymmärtämisen opettelu auttaisi ulos kommunisteja nykyisin vaivaamasta avuttomuuden tilasta. Ideologia on vedenjakaja, jota ei tule unohtaa. Väärä politiikka ja virhe ei ole väärää eikä virhe. Se on kokoomuslaista oikeistopolitiikkaa.

Kapitalismin nykyiseen vaiheeseen kuuluu työväenluokan palkkojen ja sosiaaliturvan supistaminen. Sitä voidaan joukkovoimalla (jota ei ole) hidastaa, mutta ei estää. Ei ole kommunististen lehtien tehtävä piirrellä ilmaan kuvioita työväenluokan aseman parantamisesta kapitalismin vallitessa. Suomen tilanteen vertailu paremmin menestyneisiin Ruotsiin ja Norjaan ei poista suuntaa kohti vaikeuksia kansan enemmistölle kaikissa maissa.

Pyhä Jorma vai paha Jorma?

Jorma Ollila on jättiläismäisen Shell-yhtiön hallituksen puheenjohtaja. Shell on ainoa öljy-yhtiö venäläisen Gazpromin lisäksi, joka koeporaa öljyä Pohjoisella Jäämerellä. Ilmastokatastrofin uhan ja lähes varmasti tapahtuvien suurten öljyvuotojen takia laaja tutkijoiden, aktivistien ja tavallisten ihmisten joukko vaatii pohjoisten öljyvarojen jättämistä koskemattomiksi. Siksi on luonnollista, että Ollilaa vastaan osoitetaan mieltä.

Varmemmaksi vakuudeksi lainaus Marxilta: ”Se, että tavara ei mene kaupaksi, merkitsee vain, että ne eivät ole löytäneet maksukykyisiä ostajia... Mutta jos tälle tautologialle halutaan antaa syvämiellettyyden pintasilaus selittämällä, että työväenluokka saa liian pienen osan omasta tuotteestaan ja että pahasta päästäisiin, jos se saisi suuremman osan siitä, ts. jos työpalkat nousisivat, niin riittää huomauttaa, että pulien johdantona aina on juuri sellainen kausi, jolloin työpalkat yleisesti nousevat ja työväenluokka todellakin saa suuremman osan vuotuisen tuotteen kulutukseen tarkoitetusta osasta. Tämän kauden pitäisi - näiden terveen ja ”yksinkertaisten” (!) ihmisjärjen ritarien näkökulmasta katsoen - päinvastoin loitontaa pulaa. Näyttää siis siltä, että kapitalistinen tuotanto sisältää määrättyjä, hyvästä tai pahasta tahdosta riippumattomia tekijöitä, jotka sallivat työväenluokan suhteelli-

sen hyvinvoinnin vain hetkellisesti ja silloinkin vain pulan myrskynvaroituksena.” Pääoma II s.380

Kapitalismi ei tänään ole sama kuin oli Marxin ja ukkivai- naan aikana. Tieteellistekninen kumous, josta on niin paljon suollettu viisauksia, tarkoittaa vain, että työn tuottavuus on moninkertaistunut. Tarvitaan entistä vähemmän työntekijöitä. Vain elävä työ luo uutta arvoa. Koneiden avulla tehty työ lisää tuotteiden määrää, mutta ei kasvata niiden arvoa. Konsultit uurastavat otsansa hiessä keksiäkseen ikiliikkujan, jolla kapitalismin vaivat parannetaan. Ne vaivat eivät paikkaamalla parane. Ainoastaan sosiaalistinen vallankumous lopettaa ne ja sen edistämiseen tulisi suunnata kaikkien kommunistien voimat.

Wiljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
7.10.2013 Lapinlahti

Mielenosoitusten uutisoinista päätellen vaikutusvaltaisen suomalaisjoukon mielestä tällainen toiminta on kuitenkin pyhäinhäväistys. Se lienee verrattavissa siihen, mitä Pussy Riot teki Moskovon keskustassa pyhien ikonien keskellä. Ollila ja hänen aikaisensa Nokia näyttävät olevan pyhiä suomalaisia ikoneja, joiden kritisoiminen loukkaa suomalaisen eliitin uskonnollisia tunteita. Siksi eliitin mielipiteitä niin uskollisesti myötäilevät toimittajat

vaikenivat 17.10 Ollilan kirjan julkistamistilaisuudessa järjestetystä mielenosoituksesta tai nimittivät sitä ”välikohtaukseksi” ja mielenosoittajia ”häiriköiksi”. He eivät ilmeisesti voi lainkaan ymmärtää, että monien tervejärkisten ihmisten mielestä Pyhä Jorma onkin paha Jorma.

Olli Tammilehto
29.10.2013

(Helsingin Sanomat ei halunnut julkaista tätä mielipidettä.)

Vaasassa jatkuu sairaanhoidon alasajo

26.10 oli vaasalaislehdissä tieto sydänkirurgiatriklinikan lopettamisesta ”säästösyistä”. Sairaanhoidoa supistettaisiin 3,6 miljonnalla eurolla. Sydänkirurgiassa tavoitellaan 1,3 milj. supistuksia. Vuosittain Vaasassa on tehty noin 160 sydänleikkausta. Lisäksi leikkauksia on tehty Turussa, Tampereella ja Seinäjoella. Kuopiolainen erikoislääkärifirma on toimittanut lääkäreitä Vaasan sydänkirurgian klinikalle. He ovat tehneet ”kuutamotöitä” Vaasassa vakituiseen toimipaikan ollessa Kuopiossa. Myöskin kuopiolainen työnantaja on paheksunut lääkäreiden vapaa-ajan käyttöä työhön.

Yliääkäri Auvo Rauhala vähentelee sydänkirurgian klinikan merkitystä. Sydänkirurgi Kari Teittinen

lähti Israeliin. Hän teki minulle 5 ohitusleikkausta v. 2011. Hänen pätevyytensä omaavia sydänkirurgeja tarvittaisiin Vaasassakin. Minun sydänvaivoista tehtiin ensi kerran diagnoosi 1985 DDR:ssä. Silloin todettiin nekroosin olevan tulossa sydämen kärkeen. Siellä oli asiallinen hoito ja myöhemmin Ruotsissa otettu sydänfilmi vahvistui hoidon onnistuneen. Huonompi tuuri kävi yhdistyksemme jäsenenellä A109. Hänellä oli samanlainen poikkeama sydänfilmissä kuin minulla. Hän ei saanut lähetettä DDR:ään. Sittenmin hänellä oli kaksi sydäninfarktia ja pallolaajennus. Siis jälkihoito tuli paljon kaaliimmaksi, sillä silloisilla hinnoilla olisi selvinnyt alle 10 000 Ruotsin kruunua. Minä hoidin oman terveyskuurin pankkilainalla. Kummallisinta oli,

että kyseistä poikkeamaa ei tunnettu Ruotsissa eikä Suomessa eikä minun tietääkseni tunnetta edelleenkään. Kr Pulmunale näkyy myös sydänfilmissä, mistä syystä on outoa, ettei sitä pohjoismaissa tunnetta edelleenkään.

Vaasan sydänkirurgiatriklinikan lopettamissopimus menee 29.10. lautakuntaan ja kuukauden kuluttua valtuustoon.

Olisi toivottavaa, että eri järjestöt reagoisivat uhkakuviin ponnekkaasti alasajon estämiseksi. Itse en ehdi enkä jaksa tehdä asialle mitään, mutta olen kertonut omasta kohtalostani ja että olen jossakin määrin asiantuntija sydänsairauksissa, joka on ylivoimaisesti suurin kuolinsyys asbestisairauksissa.

ASBESTKAMP 85
Wäinö Pietikäinen
toiminnanjohtaja

Usko, toivo ja murrosikä

Sain kerran uskonnollisen herätyksen. Herätykseen syylliset olivat pari vastakkaisen sukupuolen kaunistadustajaa. Kun ovikelloa soittavat sukupuolet vaihtuivat miehiin, uskoni samui. Joku voisi epäillä uskoni todennukaisuutta, mutta uskoin todella murrosikäisenä olevani kiinnostunut naisista. Enää en tiedä, mihin uskoa. Televisiosta tulee pelkkää paskaa, joten se on pidettävä kiinni, että koti pysyy siistinä. Teevée on nykyajan satukirja. On vaikea arvostaa jotain, mikä on kaiken arvostelun alapuolella.

Minua vitutti lukiessani Metron (15.8.2013) uutista, jonka mukaan yli 20 000 taloutta elää ilman tuloja

Suomessa. Siinä ei kerrottu kuinka monesta henkilöstä on kyse. Siinä kerrottiin, että suuri syy asiaan on työmarkkinatuen epääminen nuorilta, joilla ei ole koulutusta - tai jotka eivät ole hakeutuneet koulutukseen. Tosiasia on, että TE-toimisto pistää karensille yli 50 vuotiaita-kin. Kirjoituksesta unohtui, etteivät he saa Kelan asumistukea, jos heidän asumismenonsa ovat alle Kelan omavastuuosuuden. Olkoot tulot sitten vaikka nolla euroa vuodessa. Se joka puhuu, että Suomi olisi hyvinvointivaltio, puhuu roskaa!

TE-keskus pistää karensille nuorten lisäksi vanhoja - ja pi-

tää siellä (kun oikein tarkoituksella vittuilee), kunnes henkilö on ollut viisi kuukautta töissä, kurssilla tai vastaavassa. Vanhaa ei juuri laiteta kurseille - eikä se pääse töihin. Se väliinpudotetaan. Tosin hänelle voidaan tarjota työkokeiluna lehtien haravointia ... Tällaisen vittuilun jälkeen ainoastaan vitutus kasvaa. Tätä on virallinen ”hyvä” työllisyyspolitiikka. Se ei kannusta yhtään mihinkään. Siinä ei ole mitään kannustavaa.

Monet siirtävät asioita tulevaisuuteen. Lapsia tehdään, kun saadaan suoritettua opinnot. Moni ajattelee tekevänsä, mitä haluaa

päästessään eläkkeelle. Opiskella vieraan kielen tms. Kuinka järkevää on asioiden siirtäminen hamaan tulevaisuuteen? Muistan aikoneeni tehdä kaikenlaista elämäni aikana ja jättäneeni toteuttamatta sata prosenttia. Tietoisuuteni on todella pieni. Se mahtuu vasemman ja oikean korvani väliin - ja siinä välissä on pelkkää ilmaa. Minulla ei ole alemmuuskompleksia, mutta varmaankin häpeäisin avomielisyyttäni, jos osaisin.

PS. Sain muuten huvittavan kirjeen vakuutusosasto- ke- säkuun lopulla 2012. Sen liitteenä olevassa mainoksessa mainittiin, että nykyisin Vakuutusosasto

kertoo päätöksistään ensin asianomaisille. Se oli niin koomista, etten voinut kuin nauraa. Olin valittanut muutama vuosi aiemmin eduskunnan oikeusasiamiehelle, miksi asianomaiset saavat tietää itseään koskevista päätöksistä viimeisinä. Uskoni eduskunnan oikeusasiamieheen meni saman tien, kun sain vastauksen. Tosin sitä ei ollut alunperinkään.

Demokratia olisi hieno asia, jos sellainen olisi Suomessa. Mutta edustuksellinen demokratia on vain huono vitsi demokratiasta. Sen uskottavuus on nolla.

Hannu Alm

Talvivaaran taru lähenee loppuaan ?

”Talvivaara on ollut kuitenkin surullinen jatkokertomus uusista onnettomuuksista, epäonnistumisista ja virheistä” (kansanedustaja Seppo Kääriäinen). Lokakuussa kaivosyhtiö Talvivaara oli uutisissa lähes päivittäin. Yhtiö ilmoitti, että sen rahapula syvenee huolestuttavasti. Toimitusjohtaja Pekka Perä ilmoitti, että kaikkia vaihtoehtoja rahan hankkimiseksi tutkitaan. Alas vajonnut nikkelin hinta maailman raaka-ainemarkkinoilla ei ole ainoa eikä suurin syy yhtiön ongelmiin. Yhtiön alunperin lanseeraama biokasaliuotus ei ole koskaan toiminut. Se onkin korvattu kasaliotusmenetelmällä, jossa kasoihin lisätään rikkihappoa, jolla kasojen happamuutta ja lämpötilaa säädelään. Kasoissa lämpötila voi jossain taskuissa olla 140 astetta ja pohjalla on kerros lasittuneita rakeita. Siksi liuotusten bakteeritoiminta ja nikkelin tuotanto on vähäistä ja saasteet lisääntyvät.

Mielenosoittajat yllätti 8.3.-13 lumi- ja räntäsade. Tässä ”lumiukkojen marssi” pysähtyi Espalla. Silloin yhtiökokous valtuutti hallituksen toteuttamaan 260 milj. osakeannin. Osakkeita laskettiin liikkeelle 600 milj. Nyt rahat ovat loppu. (Katso KÄ 2/13)

Alkuvuoden tulos oli murheellinen.

Huhti-kesäkuussa Talvivaaran liikevaihto oli 13 miljoonaa euroa, joka tuotti tappiota tuplasti enemmän, 28 miljoonaa, eli 213 % liikevaihdosta. Heikkoon tulokseen oli kaksi syytä: ympäristövahinkojen aiheuttamat korjausliikkeet ja tuotannon seisokit sekä nikkelin hinnan lasku. Talvivaaran osakkeen hinta on romahtanut. Korkeimmillaan se oli 4.1.2011, jolloin kurssi oli 7,41 euroa. Lokakuun lopussa se on vaihdellut 5 ja 9 sentin välillä eli osakkeen hinta on noin 1 % huipparvosta. Sijoitusyhtiö Fimin analytiikko Markus Liimatainen arvioi, että Talvivaara tarvitsee uutta rahoitusta seuraavien parin vuoden aikana 500 - 600 miljoonaa euroa. Rahaa palaa vuodessa 80 - 100 miljoonaa euroa. Yhtiön rahoituskustannukset ovat tästä noin puolet eli 40-50 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2015 lopussa Talvivaaran maksettavaksi lankeaa 250 miljoonan euron suuruinen laina.

Keinot uuden rahan saamiseksi ovat vähissä.

Yhtiön markkina-arvo on tämän päivän osakekurssilla toistasataa miljoonaa euroa. Sen markkina-arvo oli korkeimmillaan vuoden 2011 alussa, jolloin se oli 3,8 miljardia euroa. OB Omaisuudenhoidon strategia ja salkunhoitaja Allan Eriksen kommentoi, että bondimarkkinat diskonttaavat Talvivaaran konkursia tai velkasaneerausta. Talvivaara

tarvitsee lähiaikoina hätärahoitusta, koska sen kassa hupenee hälyttävää vauhtia. Talvivaaran kallio-perän malmipitoisuus on niin alhainen, että sen louhiminen ei ole kannattavaa. Kaivoksen tappio on reilusti suurempi kuin sen liikevaihto, tilanne on kriittinen. Mahdollisuuksia on neljä: konkurssi, velkasaneeraus, ylimääräinen osakeanti tai yhtiön myynti ulkomaiselle sijoittajalle. Osakkeen hintakehityksestä voi päätellä, että osakeanti ei onnistu eikä mikään ulkomainen toimija ostane firmaa, jota ei viidessä vuodessa ole saatu käynnistettyä. Talvivaara on tuottanut tappiota koko elinkaarensa ajan. Suomen valtio on sijoittanut parisataa miljoonaa yhtiön osakkeisiin sekä rautatiehen, sähkölinjaan ym. Sillä ei liene halua eikä mahdollisuuksia lisäinvestointiin. Velkasaneeraus voidaan tehdä vain elinkelpoisiin yrityksiin. Todennäköinen vaihtoehto on konkurssi. Osakkaat ja velkojat jäisivät sekä saneerauksessa että konkurssissa nuolemaan näppejään. Tähän Talvivaaran ongelmat eivät lopu.

Talvivaara painii yhä vesiongelman kanssa

Talvivaara yrittää edelleen ratkaista vesitaseongelmiaan. Kipsisakka-altaisiin vastoin ympäristölupaa varastoitu metallipitoinen vesi pitäisi saada siirrettyksi pois altaista vuoden loppuun mennessä. Talvivaaran rikostutkinta valmistunut - aineistoa 4000 sivua, epäiltyjä useita. Oulun poliisilaitokselta kerrotaan, että aineistoa kertyi lähes 4 000 sivua. Poliisi epäilee kaivosyhtiötä useista törkeistä ympäristörikoksista. Valkoinen rengas P. Perän ympärillä kiristyy!

Juhani Tanski
STP:n puheenjohtaja

Talvivaara Suurmielenosoitus 14.11.-12. (Katso KÄ 2/12 ja 6/12) Ongelmat ovat olleet tiedossa. On vaadittu selkeästi kaivostoiminnan kansallistamista.

Mitä kuuluu Venezuelan bolivaariselle vallankumouk..

Jatkoa sivulta 15

Hallitus tukee myös pienten luomukotiviljelmien perustamista sekä maaseudulle että kaupunkeihin. Tällä hetkellä on jo perustettu 24 000 kaupunkiviljelmää ja tavoite on nostaa niiden määrä 80 000:een.

Kunnallisvaalit joulukuussa

Joulukuun 8. päivä Venezuelassa on kunnallisvaalit, taas yksi koetinkivi bolivaariselle vallankumousprosessille. Oppositio käyttää samaa taktiikkaa kuin presidentinvaaleissa viime keväänä, jolloin oppositio ehdokas Henrique Capriles sanoi kannattavansa kaikkia Chavezin uudistuksia ja lupasi jatkaa niitä. Tyhjiin vaalilupauk-

siin meilläkin äänestäjät lankeavat. Maduro voitti vaalit hyvin niukasti, vain 50,6 prosentilla.

Hallitusten PSUV:n oma ehdokasasettelu ei ole ongelmantonta. PSUV:lläkin on vasemmisto- ja oikeistosiipi. Jotkut halusivat radikaalimpia voimia valtaan, toiset taas eivät.

”Monet ovat turhautuneita muutosten hitauteen ja vaikeuteen, kun ne tehdään viimeisen päälle laillisin keinoin ja porvarillisen valtion sisällä. Jotkut halusivat radikaalimpia askeleita kohti 21. vuosisadan sosialismia”, Gustavo Garcia toteaa.

Venezuelalla on ollut valtava merkitys Latinalaisen Amerikan viimeisen vuosikymmenen kehitykselle. Maduro summaa bolivaarisen vallankumouksen merkityksen

seuraavasti:
”Meillä on suuri vastuu, koska me puolustamme projektia, joka voi tehdä toisenlaisen maailman mahdolliseksi meidän maanosassamme. Se voi myös mahdollistaa moninapaisen maailman, jossa ei ole enää USA:n imperialismiin taloudellista, sotilaallista tai poliittista hegemoniaa.”
Marjaliisa Siira

Lähteet:
-venezuelanalysis.com
-presidentti Nicolas Maduron haastattelu, jonka ranskalaisen Le Monde Diplomatique -lehden päätoimittaja Ignacio Ramonet teki 30.7.2013, kun Maduro oli ollut presidenttinä 100 päivää
-venezuelalaisen Suomessa asuvan Gustavo Garcian haastattelu 22.10.2013

Avoin kirje Pekka Haavistolle 23.10.2013

Viime keväänä Talvivaaran kaivosyhtiö oli tilanteessa, jossa vaadittiin valtiolta lisäsjoitusta yhtiön pystyessä pitämiseksi. Lähestyimme silloin ministeri Heidi Hautalaa oheisella kirjelmällä. Toivoimme, että lisärahoitusta ei myönnettäisi ennenkuin on selvitetty kaivoksen ydintoiminnan, bioliuotuksen toimivuutta. Meille on syntynyt käsitys, että yhtiö on piilotellut bioliuotuksessa syntyneitä ongelmia jo parin vuoden ajan. Lämpöä tuottavan eksotermisen bakteeriprosessin tuli alkupe- räisen ympäristöluvan mukaan haihduttaa niin paljon vettä, että sen piti riittää kaikkein sateisimpinakin kesinä huolehtimaan ylijäämäveden poistosta. Nyt on kuitenkin käynyt ilmi, että jätevesiä on kertynyt alueelle jo 9 miljoonaa kuutiota usean vuoden aikana. Yhtiö myönsi vasta viime marraskuun vuodon jälkeen, että bioliuotus ei toimi, mutta sanoi syyksi kasoissa olevan liian suuren vesimäärän. On kuitenkin syytä epäillä että syy-seuraussuhde on päinvastainen; kasoissa on liikaa vettä, koska bioliuotus ei ole toiminut ja tuottanut tarvittavaa lämpö määrää. Kasojen tilanne paljastuu hyvin pakkaspäivänä viime keväänä kuvatuissa ilmakuvissa. Yksikään kasoista ei höyryä. Sammu- nut bakteeritoiminta selittää myös koko ajan huonontuneen nikkelin- saan- nin. Kiertoliuos on liian laimeaa ja tämä osaltaan lisää nikkelitonnin kohden tuotettua jätevesimäärää metallitehtaalla.

Poliisi aitasi 8.3.-13 Talvivaaran yhtiökokouksen yhteydessä mieltään osoittaneet pienelle alueelle

Nähdäksemme yhtiö on rikkonut pörssi lakeja piilotellessaan bioliuotuksen ongelmia. Sijoittajille kuuluu oikeus tietää ydintuotantoon liittyvistä ongelmista. Myös kaivoksen ympäristölupien kannalta tilanne on ongelmallinen. Kaivoksen vesitaseen hallinnan tuli perustua bioliuotuksen tuottamaan lämpöön ja ilmeisesti kaivos on toiminut jo yli vuoden ajan ilman tätä lämmönlähdettä.

Ilman bakteeritoiminnan apua ei voida puhua biokasaliuotuksesta vaan menetelmä on lähempänä vanhaa ja pitkään tunnettua rikkihappoliuotusta, kasaliuotusta. Tällaiselle toiminnalle ei ympäristölupaa ole olemassa.

Tällä hetkellä ei ole olemassa varmuutta siitä, saadaanko bioliuotusta toimimaan Talvivaaran kaltaisessa malmiossa millään keinolla. Mielestämme on syytä keskeyttää tämä tuotantomittakaavassa tapahtuva toiminnan kokeilu ja kehittäminen. Sitä testausta, joka olisi pitänyt tehdä pienissä pilottiyksiköissä, ei voida tehdä jättimittakaavan kaivoksen puitteissa

Hyvä Pekka Haavisto

Otit kantaa Greenpeacen toimintaan sanoen, ettei hyväksy lakeja rikkovaa toimintaa. Lähdemme siitä, ettei myöskään yhtiöiden lakeja rikkovaa toimintaa tule hyväksyä. Talvivaaran kaivos on rikoksen päälle perustettu yhtiö. Jo kaivoslupaa haettaessa ja yhtiön listautuessa pörssiin jätettiin kertomatta ympäristövalvonnalle, työsuojeluvallioille ja pörssivalvonnalle kuuluva olennainen tieto siitä, että liuotusprosessi rikastaa muiden metallien lisäksi myös merkittävässä määrin uraania.

Uraania ja siihen liittyviä riskejä ei tuotu alueen ihmisille tiedoksi, kun laitosta luvitettiin ja rakennettiin. Ympäristölupa- paan ei uraania kirjattu. Kuitenkin: ”Uraani on ollut aina tiedossa”, sanoi ydinenergiatarkastaja Aurela Sotkamossa 2011. Uraanin huomiotta jättäminen luvituksessa ja rakennevaatimuksissa on yksi keskeinen syy siihen, että kipsisakka-altaista virtasi kymmeniä tuhansia kiloja uraania sekä varoaltaisiin että vesistöihin.

Tällä hetkellä yhtiötä epäillään törkeästä ympäristön turmelemisesta. Meille, joiden kotiseutualueella kaivos toimii, epäilylle ei ole sijaa. Tapahtunut on silmin havaittava asia. On hyvä tiedostaa, ettei kaivosalueella ja tuotantoprosesseissa toimita ollenkaan voimassaolevan ympäristöluvan puitteissa: (1) Kipsisakka-altaat eivät ole toimintakuntoisia. (2) Varoaltaista on tullut entisten vuotovesien varastoaltaita. (3) Kasojen bakteeritoiminta on sammunut.

Tässä tilanteessa kaivoksen toiminnan jatkaminen on törkeän ympäristön turmelemisen jatkamista. Katsoimme, ettei veronmaksajien ja valtion varoja tule sijoittaa tämän toiminnan jatkamiseen. Oikea ratkaisu olisi perua kaivoslupa ja aloittaa kaivoksen hallittu alasajo sul- kemalla runsaasti jätevettä tuottava metallitehdas.

Sulkemisen ja ympäristövahinkojen kustannukset ovat suuret, mutta nähdäksemme toiminnan jatkaminen tuottaa yhteiskunnalle vieläkin suuremmat haitat ja kustannukset.

Stop Talvivaara - Kansanliike vesistöjen puolesta.
<http://stoptalvivaara.org/fi/avoinkirje23102013.html>